

Містер Мерседес
Стівен Кінг

Трилогія Білла Ходжеса #1

Книжка, яка змусить вас понервувати! Спогади про нерозкритий злочин не дають спокою колишньому поліцейському Біллу Ходжесу. Він мав упіймати злочинця, який на вкраденому «мерседесі» навмисне вбив та покалічив десятки людей, але... Одного дня Білл отримує листа від того самого таємничого вбивці. Він обіцяє, що наступного разу жертв буде більше! Це був тільки початок... Білл знову повертається до роботи. Ставки в цій смертельній грі надто високі...

Стівен Кінг

Містер Мерседес

© Stephen King, 2014

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2014

* * *

З думками про Джеймса М. Кейна

Вони мене скинули з сіновоза десь опівдні...[1 - James Mallahan Cain (1892-1977) - американський письменник, один із засновників «жорсткого» детективного жанру; цитата походить з його знаменитого першого роману «Листоноша завжди дзвонить двічі» (1934), за яким було знято сім кінофільмів, написано й поставлено оперу та дві п'єси. (Тут і далі прим. пер.)]

Сірий «мерседес»

9-10 квітня 2009

Огі Оденкьорк мав 1997 року випуску «датсуна»[2 - «Datsun» - бренд легкових автомобілів японської корпорації «Nissan», який існував у 1931-

1981 рр. і був відновлений лише 2013 р.; таким чином читачеві, який знає про неможливість існування машини «датсун» 1997 року випуску, Стівен Кінг натякає, що в романі йдеться про якусь паралельну нашої реальність.], який попри великий пробіг їздив усе ще добре, але пальне коштувало дорого, особливо для людини, що сидить без роботи, а Міський Центр містився на дальньому кінці міста, тому того вечора він вирішив скористатися останнім автобусом. Він вийшов із нього з наплічником на спині та спальним мішком під пахвою, коли вже було двадцять хвилин по одинадцятій. Огі подумав про те, як він тішитиметься цьому простьобаному, пуховому спальнику о третій ранку. Вечір був туманним і зимним.

– Щасти тобі, чоловіче, – промовив водій, коли Огі спускався сходами. – Тобі щось напевне мусить дістатися, хоча б тільки за те, що ти опинився там першим.

Тільки першим він не був. Досягши вершини широкого й крутого під'їзного шляху, який вів до великої громадської аудиторії, Огі побачив щонайменше пару дюжин людей, які вже чекали купкою перед рядом дверей – дехто з них стояв, більшість сиділи. Встановлені там стовпчики з натягнутою між ними жовтою стрічкою «НЕ ПЕРЕТИНАТИ» створювали доволі складний прохід, який завивався назад уздовж самого себе на кшталт лабіринту. Огі знав таке з кінотеатрів і з того банку, в якому він наразі перевищив свій кредитний ліміт, і він розумів мету – втиснути якомога більше людей у якомога менший простір.

Підходячи до кінця того, що невдовзі стане «анакондою» з шукачів роботи, Огі побачив, що крайня в цій черзі жінка тримає в рюкзаку-кенгуру спляче немовля, й відчув одночасно здивування та відразу. Щічки в дитини пашіли від застуди; кожен її віддих виходив зі слабеньким хрипом.

Жінка дочула трохи захекане наближення Огі й обернулась. Молода й доволі миловидна – навіть із темними колами під очима. Біля ніг у неї стояла маленька стьобана дорожня сумка. Огі вирішив, що там система життєзабезпечення немовляти.

– Привіт, – промовила вона. – Вітаю в Клубі Ранніх Пташок.

– Тільки й надії, що вхопимо якогось черв'ячка, – відбрив він, а тоді подумав: та що за чорт, і простягнув руку. – Огаст Оденкьорк. Огі. Мене недавно скоротили. Це так тепер, у двадцять першому столітті, кажуть, коли витурють з роботи.

Вона потисла йому руку. Потиск мала добрий, міцний і анітрішечки не ніяковий.

– Я Дженіс Крей, а мою сповиту радість звуть Патті. Можна сказати, що мене теж скоротили. Я була хатньою робітницею в гарній родині, у Цукрових Пригірках. Хазяїн, гм-м, володіє автосалоном.

Огі кліпнув очима.

Дженіс кивнула:

– Я розумію. Він сказав, що йому дуже шкода мене відпускати, але вони мусять затягнути паски.

– Багато такого коїться навкруги, – сказав Огі, сам собі думаючи: «Ти не могла знайти нікого, щоб посидів з дитиною? Зовсім нікогісінько?»

– Я мусила принести її сюди. – Він припустив, що від Дженіс Крей не вимагалось бути видатною читачкою думок, щоб здогадатися, що йому подумалося. – У нас нікого більше нема. Буквально нікого. Дівчина з нашої вулиці не змогла б залишитися на всю ніч, навіть якби я їй заплатила, та я на це й неспроможна. Якщо я не отримаю роботи, навіть не знаю, що ми будемо робити.

– А твої батьки не могли її взяти? – запитав Огі.

– Вони живуть у Вермонті. Якби я мала бодай половину мозку, я б узяла Патті й поїхала туди. Отак-от гарненько. Тільки в них є власні проблеми. Тато каже, що їхній дім підтопило. Не буквально, вони не опинилися в річці, нічого подібного, там щось таке фінансове.

Огі кивнув. Такого теж багато коїться навкруги.

Крутим узвозом угору з Марлборо-стрит, де Огі був зійшов з автобуса, над'їжджали нечисленні автомобілі. Вони завертали ліворуч, до величезного порожнього поля парковки, яка поза всякими сумнівами буде вщерть заповненою ще перед світанком завтрашнього дня... задовго до відкриття дверей на Перший Щорічний Міський Ярмарок Робочих Місць. Жодна з машин не скидалася на нову. Водії паркувалися, і з більшості автівок вигулькували по три-чотири шукачі роботи, прямуючи потім до дверей аудиторії. Огі не був уже останнім у черзі. Черга вже майже досягла першого закруту.

– Якщо я зможу дістати собі роботу, я тоді зможу знайти і няньку для дитини, – промовила вона. – Але цю ніч мені доведеться якось перекантуватися з Патті.

Дитина вибухнула нестримним кашлем, щодо якого Огі не розпитував, мала пововтузилася в рюкзачку і знову заспокоїлась. Принаймні вона була щільно закутана; навіть її долоні ховалися в крихітних рукавичках.

«Дітям виживати важче», – ніяково сказав собі подумки Огі. Йому подумалося про Пиловий казан[3 – Dust Bowl – період засухи і потужних пилових буревіїв на Великих рівнинах – у головному сільськогосподарському регіоні США, – який розпочався майже одночасно з Великою економічною депресією 1930-х рр., коли тисячі зuboжілих родин мандрували Америкою.], про ту Велику депресію. Ну, теперішня для нього особисто також виявилася доволі великою. Два роки тому все було нормально. Жив-поживав він не те щоб зовсім у розкошах у себе на районі, але кінці з кінцями таки зводив, та й у кінці майже кожного місяця щось залишалося. Тепер усе обернулося на лайно. Щось таке вони поробили з грошима. Він цього не розумів; він працював простим офісним шуром у постачальному відділі компанії «Чикаго Лейкс Транспорт», розумівся на накладних та на тому, як користатися комп'ютером, щоб спрямовувати вантажі, де треба, судном, потягом або літаком.

– Люди побачать мене з немовлям і вирішать, що я безвідповідальна особа, – не вгавала Дженіс Крей. – Я знаю, я вже бачу це у них на обличчях, я побачила це й на твоєму. Але що інакше я могла зробити? Навіть аби та дівчина з нашої вулиці змогла залишитися на ніч, це коштувало б мені вісімдесят чотири долари. Вісімдесят чотири! Мені довелося відкласти на квартплату за наступний місяць і після цього я вже залишилася без копійчини. – Вона усміхнулася, і в світлі високих дугових натрієвих ліхтарів з парковки Огі побачив на її віях бусинки сліз. – Отаке я базікало.

– Не треба вибачатися, якщо саме це ти зараз робиш.

Черга вже завершила за перший закрут і повернулася до того місця, де стояв Огі. А дівчина таки мала рацію. Він побачив, як багато людей витріщаються на сплячу в рюкзаку дитину.

– Ну, так воно й є, гаразд. Я самотня, незаміжня мати, яка не має роботи. Я хочу вибачитися перед кожним – за геть усе.

Вона відвернулася і подивилася на повішений понад рядом дверей банер. На ньому було написано: 1000 робчих місць Гарантовано! А нижче: «Ми підтримуємо мешканців нашого міста!» – МЕР РАЛЬФ КІНСЛЕР.

– Інколи мені кортить вибачитися за «Коламбін»[4 – Мається на увазі масове вбивство, скоєне 22 квітня 1999 р. двома озброєними школярами в середній школі «Коламбін» у штаті Колорадо; тоді було застрелено 13 і поранено 21 особу, після чого вбивці самі застрелилися.], за одинадцяте вересня 2001, за те, що Беррі Бондс[5 – Barry Lamar Bonds (нар. 1964 р.) – знаменитий бейсболіст, 8-разовий володар «Золотої рукавички», 7-разовий володар титулу «Найцінніший гравець», був одною з ключових фігур у «стероїдному скандалі» 2003 р.; 2011 р. отримав судовий вирок за надання брехливих свідчень під присягою.] приймав стероїди. – Вона видала напівістеричний смішок. – Інколи мені навіть кортить вибачитися за вибух космічного човника[6 – Дженіс має на увазі катастрофу 28.01.1986 р., коли через технічні негаразди вибухнув відразу після зльоту космічний шатл «Челенджер» і загинуло семеро астронавтів.], хоча, коли те трапилося, я ще тільки вчилася ходити.

– Не журися, – сказав їй Огі, – з тобою все буде добре. – То були просто стандартні слова, які промовляються в таких випадках.

– Мені хотілося б, аби було не так сиро, от і все. Я її укутала на той випадок, якщо стане сильно холодно, а зараз сиро... – Вона похитала головою. – Та ми впораємося, авжеж, хіба не так, Патті? – вона подарувала Огі безпорадну посмішку. – Аби тільки не почався дощ.

Дощ не почався, але сирість посилювалася, аж врешті-решт вони побачили, як у світлі дугових натрієвих ліхтарів зависли крихітні крапельки. У якийсь момент Огі зрозумів, що Дженіс Крей заснула стоячи. Вона перехнябилася на одне стегно, плечі в неї поникли, волосся вологими крилами висіло по боках обличчя, а підборіддя майже вперлося в груднину. Він поглянув собі на годинник і побачив, що вже за чверть третя.

Через десять хвилин прокинулась і почала плакати Патті Крей. Її мати («її мама-сама-дитя» – подумав Огі) стрепенулася, якимось по-конячому пирхнула, підвела голову і спробувала витягти доньку з рюкзака. Дитина спершу не виходила, у неї застрягли ноги. Долучився Огі, тримаючи краї стропів. Коли Патті, тепер уже волаючи, вигулькнула, він побачив, що по всій її крихітній рожевій курточці й шапочці того ж кольору блищать краплі води.

– Вона зголодніла, – промовила Дженіс. – Я можу дати їй грудь, але дитина до того ж ще й мокра. Я відчуваю це просто крізь її штанці. Господи, я не можу її перевдягати на такому... тільки поглянь, як туманом береться!

Огі зачудувався, що ж то за таке кумедне божество налаштувало все так, щоб він опинився наступним за нею в цій черзі. Також він чудувався, як збіса ця жінка збирається пробиватись надалі крізь решту свого життя – всього життя, а не лише наступних вісімнадцяти чи скількох там років, поки вона нестиме відповідальність за дитину. Вийти в таку ніч без нічого іншого, крім торбочки пелюшок! Виявитися такою безпорадною!

Він був поклав свій спальний мішок біля сумки з пелюшками Патті. Тепер він присів навпочіпки, потягнув зав'язки, розкатав мішок і розстебнув на ньому зіпер.

– Пірнай сюди. Грійся, і її зігрій. А я подам потім причандали, які тобі потрібні.

Тримаючи на руках розборсану, дитину, яка плакала, вона витріщилася на нього.

– Ти жонатий, Огі?

– Розлучений.

– Діти?

Він похитав головою.

– Чому ти такий ласкавий до нас?

– Тому що ми тут, – відповів він, знизуючи плечима.

Вона затримала на ньому погляд трохи довше, зважуючи, а потім передала йому немовля. Огі тримав дитину на простягнутих руках, причарований червоним, розлюченим личком, краплиною сопельки на крихітному кирпатому носі, ніжками у фланелевих повзунках, що «накручували велосипедні педалі». Дженіс змієюю сковзнула у спальник, а потім підняла руки:

– Подай їй, будь ласка, мені.

Огі віддав дитину, і жінка зарилася в глиб спального мішка. Збоку, там, де черга робила перший поворот назад, на них задивилися двоє молодиків.

– Пильнуйте власні справи, хлопці, – промовив Огі, і вони відвели погляди.

– Ти не подаси мені переміну? – попрохала Дженіс. – Перш ніж годувати, мені треба її перевдягти.

Він присів, впершись одним коліном у мокрий асфальт, і розстебнув зіпер на стьобаній сумочці. На мить він здивувався, побачивши там замість памперсів ганчір'яні підгузки, а потім зрозумів. Ганчір'яні можна використовувати знову і знову. Можливо, ця жінка не така вже й конче безпорадна.

– Я тут бачу ще пляшечку «Бейбі меджик»[7 – «Baby Magic» – заснований 1951 р. бренд дитячих гігієнічних засобів – мило, шампуні, лосьйони, серветки тощо.]. Тобі вона треба?

Зсередини спального мішка, звідки тепер стирчало тільки пасмо її рудуватого волосся, долинуло:

– Так, будь ласка.

Він подав їй пелюшки і лосьйон. Спальник почав смикатися й спучуватися. Спершу плач подужав. Трохи знизу, від одного із закрутів їхньої черги, хтось загублений у гуснучому тумані промовив:

– Ти що там, не можеш заткнути дитину?

Інший голос додав:

– Хтось мусить зателефонувати до соціальної служби.

Огі чекав, дивлячись на спальний мішок. Нарешті той перестав ворухитися і звідти вистромила рука з підгузком.

– Ти не покладеш це до сумки? Там є пластиковий пакет для брудних. – Вона поглянула на нього, визирнувши, наче якийсь кротик із нори. – Не бійся, воно не закаляне, тільки запісяне.

Огі взяв підгузок, поклав його до пластикового пакета (збоку на ньому був напис COSTCO[8 – «Costco Wholesale Corporation» – заснована 1983 р. торговельна мережа клубного типу, друга за поширеністю в США.]), а потім засмикнув на сумці зіпер. Плач усередині спального мішка («так багато торб», – подумав він) тривав ще хвилину чи дві, а потім раптово обірвався, це Патті почала годуватися на парковці Міського Центру. З-понад ряду дверей, які відкриваються лише через шість годин, один раз апатично сплеснувся банер. 1000 робочих місць Гарантовано!

«Звісно, – подумав Огі. – А ще ти гарантовано не підчепиш СНІДу, якщо нажиратимешся вітаміном С».

Проминуло двадцять хвилин. Ще кілька машин виїхали вгору з Марлборо-стрит. Ще кілька людей приєдналися до черги. На думку Огі, їх тут уже мусило чекати сотні чотири. З такими темпами на той час, коли о дев'ятій годині відчинять двері, тут, за найпоміркованішими прогнозами, стоятиме вже тисячі дві претендентів.

«Якщо хтось запропонує мені роботу кухарчуком в «МакДоналдсі», чи я погоджуся?»

Мабуть.

«А якщо дверником у "Волмарті"[9 – «Walmart» – заснована 1962 р. в штаті Арканзас, наразі найбільша в світі мережа супермаркетів низьких цін.]?»

О, ще б пак. Величезна посмішка і «як вам сьогодні ведеться?» Огі подумав, що роботу дверника він зміг би зразу виконувати віртуозно.

«Я комунікабельна персона», – подумав він. І розсміявся.

Зі спальника:

– Щось кумедне?

– Нічого, – відповів він. – Обнімай дитину.

– Я це й роблю, – з посмішкою в голосі.

О третій тридцять він присів на коліна, підняв клапан спальника і зазирнув досередини. Дженіс Крей міцно спала, згорнувшись калачиком, пригортаючи дитину собі до грудей. Це навело його на згадку про «Грона гніву». Як там звали ту дівчину? Ту, яка наприкінці годує груддю того чоловіка[10 – «The Grapes of Wrath» (1939) – роман нобелівського лауреата Джона Стейнбека (1901–1968) про бідну фермерську родину Джоудів, яка, покинувши в часи «Пилового казана» Оклахому, просувається до Каліфорнії; книга закінчується тим, що вони натрапляють по дорозі на хлопчика, батько якого помирає від голоду, і дочка Джоудів Роза, в якій народилася мертвою дитина, годує охлялого чоловіка груддю.]. Якесь квіткове ім'я, пригадувалося йому. Лілі? Ні. Вероніка? Абсолютно ні. Він подумав, чи не прикласти долоні сурмою собі до рота і, підвищивши голос, запитати в натовпу: «ХТО ТУТ ЧИТАВ "ГРОНА ГНІВУ"?»

Коли він уже підводився (посміхаючись такій абсурдній думці), йому набігло те ім'я. Роза. Так звали ту дівчину в «Гронах гніву». Але не просто Роза, а Роза Шарона[11 – Rose of Sharon – образ із «Пісні пісень» у Біблії: «Я троянда Шаронська, лілея долин.».]. Схоже було на якесь біблійне ім'я, втім, із цілковитою певністю він цього стверджувати не міг; він ніколи не був ревним читачем Біблії.

Він поглянув униз, на спальний мішок, у якому був сподівався провести передсвітанкові години цієї ночі, і згадав, як Дженіс Крей казала, що їй хочеться вибачатися за Коламбін, і за дев'яте вересня, і за Беррі Бондса. Може, вона б заразом взялася й за глобальне потепління. Можливо, коли все це закінчиться і вони вже отримають гарантовані робочі місця – або ні; «ні» мало такий самий рівень імовірності – він пригостить її сніданком. Не якесь там залицання, нічого такого подібного, просто ячня з шинкою. А після того вони вже ніколи не бачитимуться знову.

Люди ще надходили. Вони зупинялися перед кінцем серпантину стрічок із зарозумілим написом «НЕ ПЕРЕТИНАТИ». Щойно по тому, як цей серпантин заповнився, черга почала подовжуватися на саму парковку. Що дивувало Огі –

і тривожило його – це те, якими були тут усі тихими. Так, ніби всі вони розуміли, що їх мета безнадійна, і чекають вони лише, щоб отримати цьому офіційне підтвердження.

Банер знову мляво шарпнувся.

Туман продовжував густішати.

Незадовго перед п'ятою годиною ранку Огі стрепенувся з напівдрімоти, потоптався, щоб розбудити собі ноги, і звернув увагу на якесь неприємне, залізисте світло, що вповзало в повітря. Воно якнайдалі в світі відпадало від того рожевоперстого світанку, що його оспівували поети і старовинні кінофільми формату техніколор[12 – Technicolor – винайдений 1916 р. спосіб високоякісного передавання кольорів на фото-та кіноплівці, який особливо широко використовувався в Голлівуді у 1922–1952 рр. для зйомок і тиражування високобюджетних фільмів.]; це був якийсь анти-світанок, сирий і блідий, як шока денної давнини трупа.

Огі бачив, як у всій своїй позбавленій смаку архітектурній пишноті зразка тисяча дев'яťсот сімдесятих повільно проявляється будівля Міського Центру. Він подивився на дві дюжини закрутів гірського серпантину з терпляче очікуючих людей, а потім на решту черги, хвіст якої ховався в тумані. Тепер уже де-не-де стиха зазвучали балачки, а коли по той бік дверей крізь вестибюль пройшов одягнений у сіре робоче вбрання сторож, здійнялися невеличкі глузливі веселощі.

– Відкрито життя на інших планетах! – вигукнув один із тих молодиків, що були витріщалися на Дженіс Крей – то був Кріс Фріас, якому невдовзі цілком відірве руку геть.

На цю репліку відгукнулися помірним сміхом і люди почали теревенити. Ніч скінчилася. Сльозливе світло не вельми надихало, але при ньому було бодай трохи краще, ніж у ті передсвітанкові години, які щойно минули.

Огі знову присів біля свого спальника, прислухаючись одним вухом. Почуте ним тихеньке мірне сопіння змусило його посміхнутися. Можливо, його переживання за неї було даремним. Він припускав, що трапляються люди, які долають життя – ба, може, навіть успішно – завдяки доброті незнайомців. Ця молода жінка, що оце зараз придрімнула зі своєю дитиною в його спальнім мішку, може бути однією з таких.

Йому подумалося, що вони з Дженіс Крей могли б представлятися в різних заявочних анкетах як пара. Якби вони так зробили, присутність немовляти не здавалася б безвідповідальністю, а радше ознакою спільної самовідданості. Напевне він сказати не міг, багато чого в людській природі залишалось для нього таємницею, але він вважав таке ймовірним. Огі вирішив, що, коли прокинеться Дженіс, він спробує викласти цю ідею їй. Подивиться, що вона на це скаже. Подружню пару вони з себе зображати не зможуть; на ній нема обручки, а свою він зняв назавжди ще три роки тому, але вони могли б назватися... як це тепер люди кажуть? Партнерами.

З Марлборо-стрит на крутий узвіз регулярно, як цокотіння годинника, продовжували виїжджати автомашини. Невдовзі з'являться також піші люди, щойно з першого ранкового автобуса. Огі був майже певен, що о шостій вони почнуть сюди просто набігати. Через цей густий туман приїжджі машини проявляли себе лише фарами з неясними обрисами-тінями, прихованими за лобовим склом. Деякі з водіїв, побачивши величезний натовп із тих, що вже чекають, розвертались назад, зневірені, але більшість трималися свого, прямуючи до тих небагатьох парковочних місць, які ще залишалися вільними, убували їхні задні вогні.

А потім Огі помітив силует автомобіля, який не розвернувся і не продовжив шлях на дальній край парковки. По боках його незвичайно яскравих фар світили ще й жовті, протитуманні.

«Потужні фари, – подумав Огі. – Певне, якийсь «Мерседес-Бенц». Що робить «бенц» на ярмарку робочих місць?»

Він припустив, що це може бути сам мер Кінслер – з'явився оголосити промову перед Клубом Ранніх Пташок. Щоб підтримати їхню заповзятливість, їхнє старе, добірне американське кредо «хто рано встає, той своє бере». Якщо так, подумав Огі, приїжджати зараз сюди в «мерседесі», навіть якщо той і старий, це несмак.

Якийсь літній парубок у черзі попереду Огі (Вейн Велланд, наразі в останні миті свого земного існування) промовив: «Чи це не «бенц»? Скидається на те, ніби "бенц"».

Огі вже відкрив рота сказати, що звісно, так і є, потужні передні фари «мерседеса» неможливо з чимсь сплутати, але раптом водій іншої машини просто позаду цього неясного силуету натиснув на клаксон – довгий, нетерплячий гудок. Потужні фари зблиснули ще яскравіше, прорізавши блискучі конуси крізь підвішений крапельками туман, і машина, немов її підгараючи той нетерплячий сигнал, стрибнула вперед.

– Гей! – вигукнув Вейн Велланд здивовано. І то було його останнє слово.

Машина набрала швидкість прямо на тому місці, де юрма шукачів роботи була напаксована найщільніше, і оповилася стрічками «НЕ ПЕРЕТИНАТИ». Дехто намагався втікати, проте вирватися на волю могли тільки ті, що перебували в задній частині натовпу. Хто стояли ближче до дверей – справжні Ранні Пташки – не мали жодних шансів. Вони натикалися на стовпчики, перекидаючи їх, вони заплутувалися у стрічках, вони наштовхувалися одне на одного. Натовп хитався туди-сюди збудженими хвилями. Старіші й менші на зріст попадали й були затоптані.

Огі різко кинуло вліво, він спіткнувся, утримався на ногах, його попхнуло вперед. Майнув чийсь лікоть, бахнувши йому в вилицю прямо під правим оком, і той бік його поля зору спалахнув яскравими іскрами Четвертого липня[13 – Четверте липня – День незалежності, головне національне свято США.]. Іншим оком він побачив, як цей «мерседес» не просто виник з туману, а немов сам себе з нього сотворив. Великий сірий седан, мабуть, SL500[14 – «SL500» – модель «мерседеса» з двигуном потужністю 306 к. с., яка випускається з 2001 р.], той, що з дванадцятьма циліндрами, і саме зараз усі дванадцять гугоніли.

Огі штовхнуло на коліна поряд з його спальним мішком, силуючись знову підвестись, він отримував безперервні удари: по руці, по плечах, по шиї. Люди кричали. Він почув, як залементувала якась жінка: «Обережно, обережно, він не зупиняється!»

Він побачив, як висунула голову зі спальника Дженіс Крей, очі її кліпали в збентеженні. Знову вона нагадала йому несміливого кротика, що визирає з нірки. Пані-кротик з жажливо розкуйовдженим зі сну волоссям.

Огі подряпався вперед навкарачки і ліг на спальний мішок з цією жінкою і її дитиною всередині, немов таким чином він міг успішно прикрити їх від двотонного витвору німецької інженерії. Він чув, як волали люди, їхні крики майже поглинуло ревіння двигуна великого седана, що наближався. Від когось він отримав страшенний удар по потилиці, та ледве його відчув.

Вистачило часу подумати: «Я збирався пригостити Розу Шарона сніданком».

Вистачило часу подумати: «Може, він відверне».

Це здавалося для них найкращим шансом, можливо, їхнім єдиним шансом. Він почав підводити голову, щоб побачити, чи так воно, але тут величезне чорне колесо зжерло його поле зору. Огі відчув, як рука цієї жінки стиснула його передпліччя. Йому вистачило часу на надію, що дитина все ще спить. А потім час збіг.

Дет-Пенс

1

Ходжес виходить із кухні з бляшанкою пива в руці, сідає у крісло «Лей-Зі-Бой»[15 - «La-Z-Boy» - бренд м'яких домашніх меблів, які випускає однойменна компанія, заснована 1929 року в штаті Мічиган.] і ставить бляшанку на маленький столик ліворуч від себе, поряд з пістолетом. То револьвер «Smith & Wesson M & P» калібру.38 - «M & P» означає «військовий і поліцейський». Ходжес його неухважно погладжує, як от ви погладжували б старого собаку, потім підбирає телевізійний пульт і вмикає «Сьомий канал». Він трохи запізнився, і аудиторія в студії вже аплодує.

Він думає про моду, нетривалу й зловісну, яка охопила його місто наприкінці вісімдесятих. Хоча, можливо, слово, якого він насправді потребує - заразила, бо то було, немов перехідна лихоманка. Три міські газети друкували про все те передовиці цілісіньке літо. Тепер дві з тих газет зникли, а третя існує на реанімаційному забезпеченні.

Махаючи рукою аудиторії, на подіум широкими кроками сходить ведучий у стильному костюмі. Відтоді, як він пішов у відставку з поліції, Ходжес дивиться це шоу майже кожного будня, і вважає, що цей чоловік занадто меткий для такої роботи - роботи, що трохи схожа на занурення в

каналізацію з аквалангом, але без гідрокостюма. Він вважає, що ведучий – чоловік того типу, який одного дня скоїть самогубство, а потім усі його друзі та близькі родичі казатимуть, що жодного уявлення не мали, ніби з ним щось не так; вони гомонітимуть, яким він був життєрадісним, коли вони бачили його востаннє.

На цій думці Ходжес знов неухважно погладжує револьвер. Це модель «Вікторі»[16 – «Smith & Wesson Victory Model» – револьвер, який випускався у 1942–1944 рр. і перебував на озброєнні американських поліцейських і деяких військових частин аж до кінця 1990-х.]. Старий, але годящий. Коли Ходжес ще служив, його власним пістолетом був «Глок.40»[17 – «Glock.40» – модифікований для стрільби кулями «Сміт & Вессон» 10?22 мм австрійський пістолет, яким озброєні армії і поліцейські сили багатьох країн.]. Куплений ним особисто – від офіцерів у цьому місті очікується, щоб вони самі купували собі службову зброю – тепер він лежить у сейфі в спальні. У сейфі, а отже, в безпеці. Ходжес його розрядив і поклав туди після своєї відставної церемонії й відтоді на нього не дивився. Нецікаво. Хоча цей.38-й йому подобається. Він має до нього якусь сентиментальну прив'язаність, але є дещо й поза цим. Револьвери ніколи не закликає.

А ось і перша гостя, молода жінка в короткій блакитній сукні. Обличчя в неї глупувате, аж порожне, але тіло вона має чумове. Ходжес знає, що десь під сукнею в неї мусить бути оте татуювання, що його тепер називають «блядським штампом»[18 – Tramp stamp – татуювання у вигляді метелика, зазвичай на крижах над улоговиною між сідницями.]. А може, їх там два або й три. Чоловіки в аудиторії свистять і тупотять ногами. Жінки в аудиторії аплодують спокійніше. Деякі пускають під лоба очі. Ця жінка того кшталту, що їм не сподобалося б, аби на неї потай задивлялися їхні чоловіки.

Ця жінка мочить відразу зі старту. Вона розповідає ведучому, що її бойфренд має дитину з іншою і повсякчас їздить до них на відвідини. «Я його все ще кохаю, – каже вона, – але ненавиджу ту...»

Пару наступних слів запікано, але Ходжес вміє читати по губах: «йобану курву». Аудиторія голосно радіє. Ходжес сьорбає своє пиво. Він знає, що буде далі. Це шоу характерне повною передбачуваністю мильної опери з тих, що показують після полудня щоп'ятниці.

Ведучий дозволяє їй ще трохи нести своє, а потім оголошує... ТУ САМУ ІНШУ ЖІНКУ! У неї також чумовий станок і кілька ярдів пишного білявого волосся. У цієї «блядський штамп» на шиколотці. Вона підходить до першої й каже: «Я розумію, що ти відчуваєш, але я його теж кохаю».

У неї є ще щось на думці, але їй вдається промовити тільки це, перш ніж Чумове Тіло № 1 розпочинає бійку. Хтось за лаштунками бемкає в гонг, наче це початок якогось призового бою професійних боксерів. Ходжес гадає, що так воно й є, оскільки всі гості цього шоу мусять якось винагороджуватися; інакше навіщо б їм таке робити? Дві жінки кілька секунд обмінюються ударами і дряпають одна одну, а потім їх розтягує пара качків у майках з написом СЕК'ЮРИТІ, які спостерігали з глибини сцени.

Деякий час, поки ведучий поблажливо дивиться, вони кричать одна на одну – повний і щирий обмін думками (більшість слів запікано), а тоді бійку ініціює Чумове Тіло № 2, даючи навідліг такого ляпаса, що голова Чумового

Тіла № 1 відскакує назад. Знову бемкає гонг. Жінки падають на сцену, брижаться вгору їх сукні, жінки дряпаються і скубуються. Аудиторія шаленіє. Качки-охоронці їх роз'єднують, ведучий стає між жінками, примовляючи на позір заспокійливим, але на підбурюючій підкладці тоном. Обидві жінки репетують про глибину свого кохання, плюючи одна одній в обличчя. Ведучий оголошує, що невдовзі вони повернуться, а поки що якась актриса категорії С рекламує дієтичні пігулки.

Ходжес знов відсърбує пива, розуміючи що не прикінчить навіть половини бляшанки. Кумедно це, бо коли ще ходив у копах, він був збіса майже алкоголіком. Коли пияцтво зруйнувало його шлюб, він погодився з тим, що дійсно є алкоголіком. Тоді він зібрав усю силу волі й припинив це, пообіцявши собі, що питиме стільки, скільки йому збіса хотітиметься, щойно відтрубить сорок років у... доволі-таки виняткова цифра, коли п'ятдесят відсотків міських копів йдуть у відставку після двадцяти п'яти років, а сімдесят відсотків після тридцяти. От лише тепер, коли сорок років його служби позаду, алкоголь не вельми цікавить Ходжеса. Він був присилював себе напитися кілька разів, просто аби побачити, чи він ще на це здатен, але перебування в п'яному стані виявилось не цікавішим за перебування в тверезому. Насправді воно виявилось трохи гіршим.

Шоу повертається. Ведучий каже, що має ще одного гостя, і Ходжес знає, хто ним буде. Аудиторія це також знає, галасом смакуючи наперед. Ходжес бере батьківський револьвер, зазирає йому в дуло, а потім кладе його знову на «ДірекТіВі Гід»[19 – «DirecTV» – заснована 1985 р. в Каліфорнії корпорація прямого супутникового радіо-і телемовлення, деякі програми якої також ретранслюються місцевими каналами.].

Чоловік, через якого Чумове Тіло № 1 і Чумове Тіло № 2 перебувають у такому напруженому конфлікті, вигулькує з правого боку сцени. Вам відомо, як він виглядає навіть ще до його пиндючного явлення, атож, це саме той парубок – оператор бензоколонки або совач картонних коробок на складі «Таргет»[20 – «Target Corporation» – заснована 1902 р. мережа крамниць доступних цін, друга за поширенням після «Волмарт».], або, може, той, що діагностував (погано) вашу машину в «Містері Спіді»[21 – «Mr. Speedy» – поширена назва закладів з продажу й обслуговування вживаних автомобілів.]. Він худосочний і блідий, з чорним волоссям, яке кучмою нависає над його лобом. На ньому штани чіно і божевільна, зелена з жовтим краватка, яка передавляє цьому парубку горло одразу під його видатним адамовим яблуком. З-під холош штанів стирчать гострі носики замшевих чобіт. Ви знали, що в його жінок є «блядські штампи», і знаєте, що в цього чоловіка, як у коня, і сперма з нього вистрілює потужніше за локомотив і швидше за кулемет; незаймана дівиця, яка сяде на унітаз після того, як там був подрочив цей парубок, підніметься звідти вже вагітною. І ймовірно, що двійнею. На обличчі в нього грає хитросрака посмішка кульного чувака в розслабленому настрої[22 – Фраза з диско-хіта 1981 р. «Eugene» гурту «Crazy Joe & The Variable Speed Band», яка відтоді стала поширеним мемом.]. Омріяне заняття: довічна непрацездатність. Скоро брязне гонг і жінки накинуться одна на одну знову. Пізніше, після того як уже достатньо наслухаються його кпинів, вони презирнуться, злегка кивнуть і разом нападуть на нього. Цього разу качки-охоронці вичікуватимуть трохи довше, тому що ця, фінальна баталія і є саме тим, що насправді бажає побачити аудиторія – як студійна, так і та, що сидить по домівках: як курки ганяють півня.

Та нетривала й зловісна мода кінця вісімдесятих – та пошесть – називалася «злидарські бої». Якогось того чи іншого слизького генія пробила ідея, а коли вона виявилася прибутковою, тоді ще трое чи четверо антрепренерів пристали, щоб удосконалити цю справу. Треба було лише заплатити парочці якихось п'яндилиг по тридцять баксів, щоб вони напали один на одного в означений час в означеному місці. Одним із таких місць, яке Ходжес пам'ятав найкраще, був службовий майданчик позаду одного зачучверілого мандавошками стрип-клубу, що називався «Бам Ла Бам», там, на східному кінці міста. Тільки-но дату бою було узгоджено, розпочиналося його рекламування (із уст в уста в ті часи, коли поширене використання Інтернету все ще перебувало за горизонтом) і збір з глядачів платні – по двадцять баксів із голови. Під час одного з таких заходів, на який проводили рейд Ходжес з його напарником Пітом Гантлі, було далєбі більш за дві сотні осіб, більшість із них закладалися на переможця і криком перебивали одне одного, мов оскаженілі мазефакери. Там були присутні й жінки, деякі у вечірніх сукнях, обвішані коштовностями, котрі також дивилися, як ті двоє бродяг із пропитими до водянистості мізками молотять одне одного руками й ногами, як вони падають і підводяться, незв'язно белькочучи.

Це шоу точно таке ж, тільки тут дію перебивають виробники дієтичних пігулок і страхові компанії, а отже, Ходжес припускає, що конкурсанти (саме ними вони й є, хоч ведучий і називає їх «гостями») повертаються додому трохи більше, ніж з тридцятьма баксами та пляшкою «Нічного потяга»[23 – «Night Train» – дешеве вино типу портвейн міцністю 17,5 %, яке з 1933 р. випускається солідною винарнею «E & J Gallo Winery», хоча останнім часом через погану соціальну репутацію цього продукту фірма більше не маркує його своїм іменем.]. І не знайдеться копів, щоби це прикрити, бо все це тепер легальне, як лотерейні квитки.

Коли шоу закінчиться, з'явиться вбрана у покрови своєї фірмової нетерпимої праведності пані суддя типу «полонених не беремо», щоби з ледь задавленою люттю вислуховувати низькосраких прохачів, які представатимуть перед нею. Наступний у черзі товстий сімейний психолог, який примушує своїх гостей плакати (називаючи це «проривом крізь стіну відмовлення») і запрошує їх іти геть, якщо хтось із них наважиться виказати сумнів щодо його методів. Ходжес підозрює, що цей товстий сімейний психолог оволодів цими методами зі старих навчальних відео КДБ.

Ходжес споживає цю страву з повнокольорового лайна після полудня кожного буденного дня тижня, сидючи в кріслі «Лей-Зі-Бой» з батьківським револьвером – тим, який носив його тато, коли був патрульним копом, – на столику поряд себе. Він завжди кілька разів бере його в руку і зазирає в дуло. Перевіряє ту круглу темряву. Пару разів він встромляв його собі між губи, просто щоб відчутти, як воно – коли в тебе на язика лежить заряджений револьвер, націлений у піднебіння. «Призвичаююсь», – думає він.

«Якби я міг напиватися як слід, я б його сховав, – думає він. – Я заховав би його щонайменше на рік. А якби зміг заховати на пару років, цей потяг, може, й минувся б. Я міг би зацікавитися садівництвом, або спостереженням за пташками, чи навіть малюванням картин. Тім Квіглі зайнявся малярством, там, на півдні, у Флориді. У пенсіонерському поселенні, напакованому старими копами. Судячи з усього, Квіглі насправді отримував від цього насолоду і навіть продав кілька своїх робіт на Венеційському Арт-

фестивалі[24 – Venice (Венеція) – засноване у Флориді 1926 року місто (~21 тис. мешканців), столиця округу Сарасота.]. До того, як його розбив інсульт, тобто. Після інсульту він провів вісім чи дев'ять місяців у ліжку, з цілком паралізованою правою стороною. Для Тіма Квіглі було покінчено з малюванням. А потім він помер. Отак-от».

Бемкає гонг до бою, і звісно ж, обидві жінки нападають на кошового парубка в божевільній краватці, зблискують лаковані нігті, метляється пишне волосся. Ходжес знову тягнеться по револьвер, але встигає його тільки торкнутись, коли чує клацання прорізу в передніх дверях і ляпання пошти, яка впала на підлогу сіней.

У ці дні електронних листів і Фейсбука нічого важливого не вкидають у поштовий проріз, але він все одно підводиться. Краще вже перегляне пошту, полишивши батьківський «М & Р.38» на інший день.

2

Коли Ходжес із невеличким стосом пошти повертається в своє крісло, ведучий бійцівського шоу якраз каже «до побачення», обіцяючи своїй аудиторії на «TiVi Ленд»[25 – «TV Land» – заснований 1996 року кабельний і супутниковий канал, який належить «MTV» і транслює головним чином класичні фільми, серіали та реаліті-шоу.], що завтра будуть карлики. Фізичного чи розумового гатунку, він не уточнює.

Біля «Лей-Зі-Боя» стоять два невеличких пластикових контейнери для непотребу, один для пляшок, які можна здати, інший для сміття. До сміття йде рекламний буклет з «Волмарту», який обіцяє ВІДКОТ ЦІН; адресована НАШОМУ УЛЮБЛЕНОМУ СУСІДУ пропозиція страхування для фінансового забезпечення похорону; оголошення про те, що всі DVD тільки один тиждень продаватимуться в «Дискаунт Електронікс» на 50 % дешевше; розміром як поштова листівка прохання «вашого важливого голосу» від парубка, який змагається за вакантне місце в міській раді. Є там і фотографія цього кандидата, Ходжесу він нагадує доктора Оберліна, дантиста, який жахав його в дитинстві. Є там також і буклет від супермаркету «Албертсонс»[26 – «Albertsons» – заснована 1939 року в Айдахо мережа супермаркетів, яка поширюється тепер на 29 штатів.]. Його Ходжес відкладає вбік (тимчасово накриваючи ним батьківський револьвер), бо він нашпигований купонами.

Останнім у пошті йде справжній лист – відчувається, що доволі товстий, – у конверті ділового розміру. Він адресований: Дет. К. Вільяму Ходжесу (пенс.), Харпер-ровд № 63. Зворотної адреси на ньому нема. У лівому верхньому куті, де вона зазвичай міститься, він бачить друге у своїй сьогоднішній пошті усміхнене обличчя. Тільки тут воно не таке, як те, що підморгувало йому з буклета «Волмарта» про ВІДКОТ ЦІН, а радше емоційна іконка, яку використовують в електронній пошті – смайлик у темних окулярах і з оскаленими зубами.

Це розворушує одну згадку, і то не вельми приємну.

«Ні, – думає він. – Ні».

Але конверт він розриває так швидко і різко, що звідти випадають чотири друкованих аркуші – не насправді друкованих, не на друкарській машинці, а просто комп'ютерним шрифтом, який схожий на старий машинний.

«Шановний Детективе Ходжес» – починається лист.

Не дивлячись, він тягнеться рукою і відкидає на підлогу рекламний буклет «Албертсонс», сам не помічаючи, як його пальці блукають по револьверу, і підбирає телевізійний пульт. Натискає кнопку вимкнення, затикаючи пані суддю «полонених не беремо» посеред якоїсь сварливої тиради, і всю свою увагу обертає до листа.

3

Шановний Детективе Ходжес!

Я сподіваюся, ви не проти того, що я використовую це ваше звання, хоча ви вже 6 місяців як на пенсії. Я вважаю, що, якщо некомпетентні судді, продажні політики і тупі військові командири можуть після відставки зберігати за собою свої звання, те саме мусить стосуватися і одного з найвизначніших офіцерів поліції в історії міста.

Отже, так і має бути, Детективе Ходжес!

Сер (ще один титул, на який ви заслуговуєте, оскільки належите до справжніх Лицарів Значка і Пістолета), я пишу вам з багатьох причин, але мушу розпочати з повіншування вас з роками вашої служби – 27 років детективом із загальних 40 у поліції. Я бачив по телевізору деякі фрагменти з вашої Пенсійної Церемонії («Другий публічний канал»[27 – Public-access television – місцеві незалежні, некомерційні кабельні канали, які утримуються за рахунок громадських організацій або окремих осіб.] – ресурс, який багато хто недооцінює) і випадком знаю, що наступного вечора у закладі «Рейнтрі Інн» поблизу аеропорту відбулася прощальна вечірка.

Можу закластися, саме там і була справжня Пенсійна Церемонія!

Звичайно, я ніколи особисто не відвідував таких «оргій», але часто дивлюся поліцейські серіали і, попри мою впевненість у тому, що багато з них являють вельми уявну картину «полісменської долі», у декількох показували такі пенсійні вечірки («Полісмени Нью-Йорка», «Відділ убивств», «Дроти» тощо тощо[28 – «NYPD Blue» (1993–2005) – серіал про вигаданий 15-й відділок на Мангеттені; «Homicide: Life on the Street» (1993–1999) – серіал, у якому, окрім поліцейської роботи, також детально висвітлюється особисте життя копів; «The Wire» (2002–2008) – серіал про поліцію і злочинців у великому портовому місті Балтиморі.]), і я схильний думати, що вони є ТОЧНИМИ зображеннями того, як Лицарі Значка і Пістолета висловлюють «прощавай» одному зі своїх компатріотів. Я гадаю, так мусить бути, тому що я також читав сцени «прощальних пенсійних вечірок» у щонайменш двох книжках Джозефа Вомбо[29 – Joseph Wambaugh (нар. 1937 р.) – письменник, син поліцейського і сам колишній поліцейський детектив у Лос-Анджелесі, автор реалістично-саркастичних кримінальних романів і документальних

творів, за якими знято кілька відомих фільмів.] і вони там подібні. Він мусить знати, бо сам, як і ви, є Дет-Пенсом.

Я собі уявляю ті повітряні кульки, що звисають зі стелі, багато питва, багато безсоромних балачок і купу спогадів про Старі Дні й старі справи. Також, мабуть, багато гучної й веселої музики, ймовірно, стриптизерка, а то й парочка їх, що «трясуть підхвістями». Там, мабуть, лунали промови набагато забавніші та правдивіші за ті, що були на «церемонії крохмальних сорочок».

Як вам мої припущення?

«Непогано, – думає Ходжес. – Цілком непогано».

Згідно з моїми дослідженнями, протягом вашої роботи детективом ви розкрили буквально сотні справ, багато з них журналісти (яких Тед Вільямс називав Лицарями Клавіатури[30 – Theodore Williams (1918–2002) – видатний бейсболіст і спортивний менеджер, який впродовж своєї 19-річної ігрової кар'єри в «Бостон Ред Сокс» мав складні стосунки з місцевою пресою, яка любила ритися в його приватному житті.]) охрестили «резонансними». Ви ловили Вбивць і Банди Грабіжників, і Підпалювачів, і Гвалтівників. В одній статті (опублікованій у зв'язку з вашою Пенсійною Церемонією) ваш багаторічний напарник (Детектив 1-го класу Пітер Гантлі) описує вас як «комбінацію прискіпливості й видатної інтуїції».

Гарний комплімент!

Якщо це правда, а я гадаю, що це так, ви зараз уже вираховували, що я один із тих небагатьох, кого ви не впіймали. Я, фактично, та людина, яку в пресі називають:

a) Джокер.

b) Клоун.

або

c) Мерседес-Кілер

Мені до вподоби останнє ім'я!

Я впевнений, що ви «силувалися якнайкраще», але, на жаль (ваш, а не мій), ви зазнали поразки. Я так собі уявляю, Детективе Ходжес, що, якщо колись існував хтось такий «крутий», кого ви особливо хотіли впіймати, то це був саме той, який минулого року демонстративно в'їхав у натовп на Ярмарку Робочих Місць проти Міського Центру, убивши вісьмох осіб і покалічивши набагато більше. (Мушу сказати, що я перевершив найсміливіші власні очікування.) Чи думалося вам про мене, коли на Офіційній Пенсійній Церемонії вам вручали персональну пам'ятну табличку? Чи думалося вам про мене, коли ваші колеги Лицарі Значка і Пістолета переповідали історії (тут

лише здогади) про впійманих буквально зі спущеними штанами кримінальників або як хтось утнув забавний розіграш у старій добрій загальній залі відділку?

Можу закластися, ви згадували мене!

Мушу розповісти вам, яке величезне я тоді отримав задоволення. (Тут усе по-чесному.) Коли я «утопив педаль в метал» і скерував «мерседес» бідної місіс Олівії Трелоні у той людський натовп, у мене стався найдужчий у житті стояк! А чи билось в мене серце зі швидкістю 200 ударів за хвилину? «Та ще б пак!»

Тут ще один містер Смайлик у темних окулярах.

Я розповім вам дещо таке, що є справжнім «приватним інфозливом», і якщо вам захочеться посміятись, нумо вперед, бо це доволі кумедно (хоча, я гадаю, це також просто показує, наскільки акуратно я діяв). Я був у кондомі! У «гумці»! Бо я боявся Спонтанної Еякуляції, що могло б призвести до слідів ДНК! Авжеж, цього не трапилось, але відтоді я мастурбував багато разів, згадуючи, як вони намагалися втікати і не могли (їх там було напаковано, як сардин) і якими вони виглядали переляканими (це було так кумедно), і як мене смикнуло вперед, коли машина «вплужилася» в них. Так сильно, що аж ремінь безпеки заклинило. Бігме, то було хвилююче.

Правду сказати, я не знав, що може з цього вийти. Я думав, шансів мається 50 на 50, що мене схоплять. Але я «шалапутний» оптиміст, і я готувався скоріше до Успіху, аніж до Невдачі. Кондом, то «приватний інфозлив», але можу закластися, що ваш Криміналістичний Відділ (я також дивлюся «CSI: Місце злочину»[31 – «CSI» – започаткована 2000 р. низка телесеріалів, що розповідають про роботу криміналістичних лабораторій Лас-Вегаса, Маямі та Нью-Йорка.]) був збіса доволі розчарованим, коли вони не змогли добути жодної ДНК зсередини тієї клоунської маски. Вони, мабуть, казали: «Чорт! Цей кмітливий крутий, либонь, був під нею ще й у сіточці для волосся!»

Авжеж, я в ній і був! А ще я вимив її дезінфектантом!

Я й досі переживаю в пам'яті те гупання, коли їх збивав, і ту хрускотню, і те, як машина колихалася на ресорах, коли переїжджала їхні тіла. Кожного разу, заради потужності й керованості, давайте мені 12-циліндровий «мерседес»! Коли я побачив у якійсь газеті, що одною з моїх жертв було немовля, мені це подарувало насолоду! Загасити таке юне життя! Думати про все те, що втратила та дитина, еге ж? Патріша Крей, Спочивай З МИРОМ! І матусю її дістав також! Сунічний джем у спальному мішку! Як же то захоплюю, еге ж? Також я насолоджуюся думками про чоловіка, який втратив руку, а ще більше про тих двох, яких паралізувало. Чоловіка тільки від пояса до низу, але та Мартіна Стовер тепер показова «голова на патичку»! Вони тоді залишились живими, але, мабуть, їм хотілося б, аби сталося навпаки! Як щодо цього, Детективе Ходжес?

Зараз ви, певне, думаете: «Що це ще за Збоченець нам дістався?» Насправді ганити я вас не можу, але ми могли б про це посперечатися! Я вважаю, що дуже багато людей самі з насолодою зробили б те, що зробив я, і саме тому вони насолоджуються книжками і кінофільмами (а в наші дні також і телесеріалами), в яких є Торттури і Розчленування і все таке тому подібне. Єдина різниця та, що я це зробив насправді. Проте не тому, що я божевільний (у будь-якому сенсі цього слова). Просто тому, що я не знав точно, на що буде схожим такий досвід, а тільки те, що він буде абсолютно хвилюючим, зі спогадами, «які зберуться на все життя», як то кажуть. Більшість людей ще зовсім малими дітьми взувають у Свинцеві Чоботи, і вони мусять носити їх все життя. Ці Свинцеві Чоботи називають СОВІСТЮ. Я цих чобіт не маю, а отже, можу парити над головами Натовпу Нормальних. А якби вони мене схопили? Ну, якби це сталося прямо там, якби «мерседес» місіс Трелоні заглух або ще щось таке (малі шанси на таке, оскільки він був добре доглянутим), я гадаю, натовп розірвав би мене на шматки, я розумів, що така можливість існує, і це ще більше збуджувало. Але я не думав, що вони дійсно на таке здатні, тому що більшість людей – вівці, а вівці не ідять м'яса. (Я припускаю, що мене могли б трохи побити, але побиття я можу витримати.) Мабуть, мене б заарештували і віддали під суд, де б я зголосився психічно хворим. Можливо, я дійсно психічно хворий (ця думка, звичайно, відвідувала мій розум), але така психічна хвороба свого роду привілей. Тим не менше, монета випала орлом і я вислизнув.

Допоміг туман!

А тепер про дещо інше, що я бачив, на цей раз про фільм (назви я не пам'ятаю). Там був Серійний Вбивця, який був дуже розумним, і спершу копи (один із них Брюс Вілліс, тоді ще він мав трохи волосся) не могли його зловити. І от Брюс Вілліс сказав: «Він зробить це знову, бо не зможе від цього втриматися, і рано чи пізно він зробить помилку і ми його впіймаємо».

Що вони і зробили.

У моєму випадку це неправда, Детективе Ходжес, тому що я абсолютно не прагну робити такого знову. У моєму випадку досить означає досить. У мене є мої спогади, і вони ясні, як дзвіночок. І звичайно, я пам'ятаю, який тоді був переляк серед людей, тому що всі були впевнені, що я зроблю це знову. Пам'ятаєте ті публічні заходи, які скасовували? Задоволення від того не було аж таким великим, та все ж таки це було «tres amusant»[32 – Доволі потішно (фр.)].

Отже, як бачите, ми з вами обидва «Відставники».

До речі кажучи, одне, чого мені шкода, це те, що я не міг відвідати вашу Пенсійну Вечірку в «Рейнтрі Інн» і підняти тост на вашу честь, мій добрий Сер Детективе. Ви доклали до цієї справи абсолютно всіх своїх сил. Детектив Гантлі також, але якщо повідомлення в пресі та Інтернеті про ваші з ним кар'єри правдиві, ви були у Вищій лізі, а він був і завжди буде у «Потрійній А»[33 – «Triple А» – команди найвищого рівня гри у Малій бейсбольній лізі, в яких готуються гравці для Вищої ліги.]. Я певен, що ця справа все ще залишається Не Закритою і що він раз у раз дістає і вивчає ті старі рапорти, але ні до чого він не дійде. Гадаю, ми з вами обидва це розуміємо.

Можна мені завершити це Висловленням Занепокоєння?

У якомусь із тих серіалів (а також, здається, в одній із книг Вомбо, хоча це міг бути і Джеймс Паттерсон[34 – James B. Patterson (нар. 1947 р.) – автор понад 130 книжок, трилерів і детективів.]) після бучної вечірки з повітряними кульками і випивкою йде фінальна сцена. Детектив повертається додому і розуміє, що без Значка і Пістолета його життя втратило сенс. І це я цілком можу зрозуміти. Якщо подумати, що може бути сумнішим за Старого Лицаря Пенсіонера? Як там не було, але той Детектив кінець-кінцем стріляється (зі свого Службового Револьвера). Я подивився в Інтернеті й переконався, що такого роду випадки не просто вигадки. Таке насправді трапляється!

Серед відставних поліцейських надзвичайно високий рівень самогубств!

У більшості випадків копи, що вчиняють цю печальну дію, не мають близьких членів сім'ї, які могли б помітити Тривожні Ознаки. Багато хто з таких копів, як от і ви, розлучені. У багатьох уже дорослі діти, які живуть далеко від рідного дому. Я гадаю, ви зовсім самотній у вашому будинку на Харпер-ровд, Детективе Ходжес, і мене це непокоїть. Хіба це життя тепер у вас, коли «мисливський азарт» уже позаду? Чи багато ви дивитеся телевизор? Мабуть. Чи більше ви стали пити? Ймовірно. Чи повільніше минають години, бо ваше життя стало тепер таким порожнім? Чи страждаєте ви від безсоння? Бороньбо, я сподіваюся, що ні.

Але я побоююся, що всяке може бути.

Вам, мабуть, варто знайти собі Хобі, щоб ви могли думати про щось, окрім як про «того, який вислизнув», і як вам ніколи мене не впіймати. Погано було б, якби ви почали думати, що вся ваша кар'єра була згаяним часом, тому що парубок, який убив усіх тих Невинних Людей, «прослизнув вам крізь пальці».

Я не хотів би, щоб ви почали думати про свій пістолет.

Але ж ви дійсно думаєте про нього, хіба не так?

Я хотів би завершити однією фінальною думкою «того, який вислизнув». Ця думка є такою:

ХЕР З ТОБОЮ, НЕВДАХО.

Просто жартую!

Широ, широко ваш,

МЕРСЕДЕС-КІЛЕР.

Під цим ще один смайлик. А під ним:

PS! Вибачаюся щодо місис Трелоні, але коли ви передаватимете цього листа Детективу Гантлі, скажіть йому, щоб не завдавав собі клопоту, переглядаючи будь-які фотографії, які, як я певен, поліція зняла на її похороні. Я там був, але тільки у власній уяві. (Уява в мене дуже потужна.)

PPS: Бажаєте зв'язатися зі мною? Дати мені свою «відповідь»? Спробуйте зробити це «Під Блакитною Парасолькою Деббі». Я навіть уже приготував там для вас ім'я користувача: «kermitfrog19». Я можу і не відповісти, але «агов, хтозна».

PPPS: Сподіваюсь, цей лист вас підбадьорив!

4

Ходжес сидить, де сидів, дві хвилини, чотири хвилини, шість, вісім. Абсолютно бездвижно. Він тримає в руці лист, дивлячись на репродукцію Ендрю Ваєта[35 – Andrew Newell Wyeth (1917–2009) – відомий американський художник-реаліст «регіональної» школи; одна з найпоширеніших у репродукціях його картин «Світ Кристини» (оригінал виставлено в Модерн Арт музеї в Нью-Йорку) зображує сусідку художника – Кристину Олсон, незалежну і сильну духом жінку, котра з паралізованими ногами сама поралася на своїй фермі.] на стіні. Нарешті він кладе аркуші на столик поряд зі своїм кріслом і бере конверт. Поштовий штамп тутешній, міський, що його не дивує. Відправник хоче, аби Ходжес знав, що він поряд. Це додає глуму. Як сказав би сам його відправник...

Це частина забави!

Нові хімікати і технології комп'ютерного сканування можуть витягти з паперу чудові відбитки пальців, але Ходжес розуміє, що, якщо він передасть цей лист криміналістам, жодних відбитків на ньому вони не знайдуть, окрім його власних. Цей парубок божевільний, але його самооцінка – кмітливий крутий – абсолютно коректна. Тільки він написав не крутий, а крутий, і написав так двічі. Також...

Хвилиночку, хвилиночку.

Ходжес підводиться, іде з листом у руці до вікна і дивиться на Харпер-ровд. Дівчинка Гаррісів катається на своєму мопеді. Насправді вона занадто юна, щоб володіти такою річчю, і не має значення, що в такому випадку дозволяє закон, але вона принаймні в шоломі. Проторохтів фургон Містера Смаколика; у теплу погоду він опрацьовує східний район міста від часу закінчення занять у школі аж до смерку. Вулицею котиться якийсь мініатюрний чорний легковик. Сивіюче волосся жінки за його кермом забране в бігуді. А чи то жінка? То міг бути й чоловік у перуці й сукні. Бігуді могли бути ідеальною деталлю для створення образу, хіба не так?

Саме це він і хоче, щоби ти думав.

Але ні. Не зовсім.

Не саме це. А щоб ти думав таким чином, хоче цей самоназваний Мерседес-Кілер (утім, він правий, то газети і телебачення присвоїли йому таке ім'я).

Це морозивник!

Ні, це одягнений, як жінка, чоловік у мініатюрному легковику!

Еге-ге, це той парубок за кермом цистерни зі скрапленим пропаном, або отой, що знімає покази лічильників!

Як розпалити таку параню? Цьому допомагає побіжно кинутий натяк, що ти знаєш дещо більше, ніж просто адресу колишнього детектива. Ти знаєш, що він розлучений і принаймні припускаєш, що він має десь дитину або дітей.

Дивиться тепер на траву, помічаючи, що та потребує стрижки. «Я мушу зателефонувати Джерому, якщо він сам скоро не прийде», – думає Ходжес.

«Дитина чи діти? Не дури сам себе. Він знає про мою колишню, Коріну, і те, що в нас з нею є одна доросла дитина – дочка на ім'я Елісон. Він знає, що Еллі тридцять років і вона живе в Сан-Франциско. Ймовірно, навіть знає, що на зріст вона п'ять футів, шість дюймів[36 – 5 футів 7 дюймів = 167,7 см.] і грає в теніс. Усе це цілком доступне в мережі. У ці дні геть усе доступне в інтернеті».

Наступним його кроком мусить бути – передати цей лист Піту і Пітовій новій напарниці, Ізабель Джейнз. Вони успадкували справу того «Мерседеса», разом із кількома іншими висяками, коли Ходжес пішов. Деякі справи – наче невимкнуті комп'ютери; вони засинають. Цей лист умить розбудить справу «Мерседеса».

Він послідовно перебирає подумки рух листа.

Від щілини для пошти до підлоги у сінях. Від підлоги в сінях до «Лей-Зі-Боя». Від «Лей-Зі-Боя» сюди, до вікна, де він зараз бачить, як по своєму маршруту повертається назад поштова машина – Енді Фенстер закінчив денний курс. Звідси на кухню, де цей лист піде до абсолютно зайвого пакета «Глед»[37 – «Glad» – заснована 1963 р. компанія, яка випускає різноманітні види пластикової упаковки для харчів, герметичні лабораторні пакети, мішки для сміття тощо.], того типу, що з зіпером нагорі, тому що старі звички – звички міцні. Потім до Піта з Ізабель. Від Піта до криміналістів на повне вичищення й вишкрібання, де зайвість пакета «Глед» буде остаточно доведена: жодних відбитків пальців, жодних волосинок, жодних слідів ДНК будь-якого роду, папір доступний тоннами в кожному «Стейплзі» чи «Офіс Депо»[38 – «Staples», «Office Depot» – засновані 1986 р. мережі супермаркетів канцелярських і офісних товарів, які відтоді змагаються між собою за статус найбільшої у світі.] в місті й – останнє, хоч і не зайве – стандартний лазерний друк. Вони, можливо, зуміють сказати, якої моделі було використано комп'ютер для створення цього листа (щодо цього він не може бути певним; на комп'ютерах він розуміється мало і, коли в нього виникають якісь негаразди зі своїм, він звертається до Джерома, який зручно живе неподалік), і якщо так, той виявиться або «Маком», або якимсь ПК. Велике ого!

Від криміналістів цей лист перестрибне назад до Піта й Ізабель, які, поза всякими сумнівами, зберуть ідіотський коп-коловіум типу тих, що їх можна побачити на «Bi-Bi-Ci» в детективних серіалах на кшталт «Лютера» чи «Головного підозрюваного»[39 - «Luther» (2010-2011) - двосезонний серіал, де головний герой - чорношкірий британець, детектив-інспектор Лютер; «Prime Suspect» (1991-2006) - серіал про життя, роботу й кар'єрний ріст одної з перших у Британії жінок у чині детектива-інспектора.] (які, либонь, полюбляє твій кореспондент-психопат). На тому коловіумі обов'язково буде демонстраційна маркерна дошка і збільшені фото цього листа, можливо, навіть лазерна указка. Ходжес і сам дивиться деякі з тих британських серіалів, при тім вважаючи, що Скотленд-Ярд чомусь забув старе прислів'я: де велика рада, там рідкий борщ.

Той коп-коловіум може дати єдине, і Ходжес вважає, що саме цього бажає псих: за присутності десятка, а то й дюжини детективів звістка про існування цього листа неunikно просочиться в пресу. Псих, мабуть, не каже правди, коли пише, що він нібито не прагне повторити свій злочин, але щодо одного Ходжес не має сумнівів: йому не вистачає власної присутності в новинах.

На моріжку рясно сходять кульбаби. Вочевидь, уже час кликати Джерома. Моріжок окремо, просто Ходжесу не вистачає бачити поряд обличчя цього хлопця. Класний юнак.

І ще дещо. Навіть якщо цей псих дійсно каже правду, ніби він не прагне вчинити ще одного масового вбивства (малоймовірно, хоча не поза питанням), він усе ще неймовірно зацікавлений у смерті. Підтекст самого листа не міг би бути яснішим. «Кінчай з собою. Ти вже про це думаєш, то зроби наступний крок. Який також виявиться фінальним кроком».

Чи він бачив мене, як я граюся з батьковим револьвером?

Бачив, як я встромляю дуло собі до рота?

Ходжес змушений визнати, що це можливе; він ніколи навіть не задумувався про те, щоб засмикнути штори. Почуваючись ідіотськи безпечним у своїй вітальні, коли будь-хто може мати бінокля. Або Джером міг бачити. Джером, який, пританцьовуючи, підходить по доріжці, щоб запитати, яка є робота: «діля для курваля», як йому самому це подобається називати.

Тільки, якби Джером побачив, як він грається з тим старим «Сміт-енд-Вессоном», він перелякався б на смерть. Він щось сказав би.

Чи й справді містер Мерседес мастурбує, коли думає про те, як він подавив тих людей?

За свої роки роботи в поліції Ходжес бачив речі, про які він ніколи ні з ким не балакатиме, окрім тих, хто сам таке також бачив. Ці токсичні спогади підводять його до висновку, що його кореспондент міг казати правду про мастурбацію, точно так, як він безумовно каже правду про те, що не має совісті. Ходжес читав, що в Ісландії є колодязі такі глибокі, що туди можна кинути камінь і не почути сплеску. Він гадає, що існують точно такі ж людські душі. Речі на кшталт «злидарських боїв» лежать на півдорозі до таких колодязів.

Він повертається до свого «Лей-Зі-Боя», висовує шухлядку зі столу й дістає звідти мобільний телефон. На його місце кладе револьвер і засовує шухлядку. Швидкісним набором він дзвонить у поліцейський відділок, але, коли чергова питає, куди спрямувати його виклик, Ходжес каже: «Ох, чорт. Я просто натиснув не ту кнопку на телефоні. Вибачте, що потурбував».

– Нічого страшного, сер, – відповідає вона з усмішкою в голосі.

Ніяких дзвінків, поки що не варто. Ніяких дій жодного роду. Йому про це треба подумати.

Йому дуже, дуже добре треба про це подумати.

Ходжес сидить, дивлячись на телевізор, який уперше за багато місяців вимкнений удень посеред тижня.

5

Надвечір він іде до «Ньюмаркет-Плази», де вечеряє у тайському ресторані. Його обслуговує особисто містер Бурамук.

– Давненько вас не бачив, офіцере Ходжес, – у нього це виходить, як «офіса Хатчес».

– Відтоді як пішов у відставку, готував собі сам.

– Дозвольте готувати мені. Набагато краще.

Тільки знову покуштувавши приготовлений містером Бурамуком «Том-Ям-Гань»[40 – Tom yum gang – типовий для Індокитаю, тепер популярний у всьому світі суп на курячому бульйоні з морепродуктами.], Ходжес усвідомлює, як йому набрид недосмажений фарш і спагеті з соусом «Власний Ньюмена»[41 – «Newman's Own» – заснована 1982 р. популярним кіноактором Полом Ньюменом харчова компанія, весь прибуток якої після сплати податків спрямовується на благодійництво.]. А Сань-Кая-Фуг-Тонь[42 – Sang Kaya Fug Tong – тайський десерт: гарбуз, просякнутий заварним кремом.] змушує його усвідомити, як він втомився від кокосового кексу «Пеперідж Фарм»[43 – «Pepperidge Farm» – заснована 1937 р. на фермі Пепперідж у Коннектикуті сімейна пекарня, що пекла високоякісні пироги і печиво; тепер – бренд, яким володіє транснаціональна корпорація «Campbell Soup Company»]. «Якщо я ніколи більше не з'ім ані шматочка кокосового кексу, – думає він, – я проживу ще стільки ж і помру таким же щасливим, як зараз». Під час іди він випиває дві бляшанки «Сінгха»[44 – «Singha» («Лев») – світле тайське пиво міцністю 5 %, яке випускається з 1939 р.] і це найкраще пиво з усіх, що він пив після своєї пенсійної вечірки у «Рейнтрі Інн», яка проходила майже точнісінько так, як це описав містер Мерседес; там була навіть стриперка, «трусила своїм підхвостям». Заразом з усім іншим.

Чи міг містер Мерседес ховатися десь у дальнім кутку зали? Як полюбляв приказувати у мультику той опосум: «Усе можливе, Маскі, все можливе»[45 – Ходжеса тут зраджує пам'ять, бо насправді це улюблена фраза не Опосума, а

іншого героя анімаційного телесеріалу «Пес Заступник Шерифа» («Deputy Dawg», 1959–1972) – самого мускусного пацюка Маскі.]

Знову вдома, Ходжес сідає в крісло і бере до рук листа. Він знає, яким мусить бути наступний крок – тобто якщо він не збирається передавати цей лист Піту Гантлі, – але ще краще він знає, чого не варто робити після пари пива. Тому він кладе лист до шухляди поверх револьвера (не завдаючи собі клопоту з жодним пакетом «Глед») і знову береться до пива. Те, що з його холодильника, звичайне – «Айворі спешел» місцевий сорт, але смакує воно йому достоту так само добре, як і «Сінгха».

Допивши пиво, Ходжес вмикає комп'ютер, відкриває «Фаерфокс» і набирає в пошуковику: Під Блакитною Парасолькою Деббі. Визначення під ним вельми знакове: «громадський сайт, де цікаві люди обмінюються цікавими думками». Він зважує, чи не піти йому далі, та потім вимикає комп'ютер. І цього робити не варто. Не цього вечора.

Він зазвичай лягає пізно, бо це забезпечує менше годин, проведених у вовтузенні й перекиданні з боку на бік, перебираючи в пам'яті старі справи і старі помилки, але цього вечора він іде до ліжка рано і знає, що засне майже відразу. Це таке чудове відчуття.

Перед тим як поринути в сон, його остання думка про те, чим закінчується цей лист анонімного Містера Мерседеса. Містер Мерседес бажає, щоб він скоїв самогубство. Ходжес загадується, що б той подумав, якби дізнався, що натомість він подарував цьому екс-Лицареві Значка й Пістолета сенс жити далі. Принаймні якийсь час.

Його забирає сон. Він спить спокійно цілих шість годин, перш ніж його підіймає поклик сечового міхура. Навпомацки він іде до ванної, сповна мочиться і повертається назад до ліжка, де спить іще три години. Коли він прокидається, у вікна косо б'є сонячне світло і цвірінькають пташки. Він прямує до кухні, де готує собі повний сніданок. Зсовуючи на вже навантажену шинкою й тостами тарілку парочку круто підсмажених яєць, Ходжес стривожено ціпеніє.

Хтось тут наспівує.

Це він.

Щойно посуд опиняється в мийці, він іде до кабінету, щоб попатрати листа. Це те, що він робив і раніше щонайменше десятки зо два разів, але ще ніколи сам-один; коли він ще працював детективом, йому допомагав Піт Гантлі, а до Піта два попередні напарники. Більшість тих листів були погрозливими посланнями від колишніх чоловіків (а один чи два від колишніх дружин). Невелике діло. Деякі з них були написані шантажистами з метою здирництва. Один був від кіднепера, який вимагав жалюгідно невивадливий викуп. А три чи чотири – включно з цим, що від Містера Мерседеса – були одкровеннями від убивць. Два з них були чистими фантазіями. Один міг бути (або й не міг) від серійного вбивці, якого вони називали Шляховим Джо.

А як щодо цього листа? Правдивий він чи фальшивий? Реальний чи сфантазований?

Ходжес відкриває в столі шухляду, виймає жовтий блокнот[46 – Блокноти з жовтуватого кольору сторінками, які виробляє заснована 1888 р. компанія «Amrad», залишаються найпопулярнішими в США, оскільки писання в них легше для очей, ніж на чисто-білому папері.] і вириває з нього верхній аркуш із тижневої давнини списком того, що потрібно було купити в бакалії. Потім він дістає зі стакана поряд із комп'ютером одну з авторучок «Юні-Бол»[47 – «Uni-Ball» – заснований 1887 р. бренд японських олівців і авторучок, який тепер належить компанії «Mitsubishi»]. Спершу він міркує про ту деталь, де йдеться про кондом. Якщо той дійсно був на парубку, він забрав його з собою... але ж це має сенс, хіба не так? Окрім сперми, кондоми можуть зберігати також відбитки пальців. Ходжес розмірковує про інші деталі: як заклинило ремінь безпеки, коли цей парубок увігнався в натовп, як колихався «мерседес», коли переїжджав людські тіла. Деталі, яких не могло бути в жодній з газет, але які той міг вигадати сам. Він навіть написав...

Ходжес пробігає очима лист, так, ось воно: «Уява у мене дуже потужна».

Проте є там дві деталі, які він вигадати не міг. Дві деталі, які вони тоді залишили невідомими для журналістів.

Під заголовком ЧИ ЦЕ СПРАВЖНЄ? Ходжес пише в своєму блокноті: СІТОЧКА ДЛЯ ВОЛОССЯ. ДЕЗІНФЕКТАНТ.

Містер Мерседес забрав сіточку для волосся з собою, так само як забрав і кондом (імовірно, все ще звисаючий у нього з прутня – це якщо припустити, що він його взагалі одягав), але Гібсон з криміналістичної лабораторії був упевнений, що дезінфектант було застосовано, бо клоунську маску Містер Мерседес залишив, проте в ній не знайшлося жодної прилиплої до гуми волосини. А сумнівів щодо якогось убивчого для ДНК розчину не залишав запах плавального басейну. Парубок мусив щедро ним скористатися.

Але не тільки ці подробиці – тут усе таке. Оця його самовпевненість. У листі нема нічого уявного.

Ходжес вагається, потім пише: ЦЕ САМЕ ТОЙ ПАРУБОК.

Знову вагається. Закреслює ПАРУБОК і вписує: ГАД.

7

Минув уже якийсь час відтоді, як він мислив, як коп, і ще більше часу, як він займався такого роду роботою – особливого роду криміналістикою, яка не потребує камер, мікроскопів чи спеціальних хімікатів, – але щойно він серйозно взявся до цього діла, щойно розігрівся, як справа пішла швидше. Він започатковує серію заголовків.

АБЗАЦИ З ОДНОГО РЕЧЕННЯ.

СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ З ВЕЛИКИХ ЛІТЕР.

СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ, ЗАБРАНІ В ЛАПКИ.

ДИВНІ ФРАЗИ.

НЕЗВИЧНІ СЛОВА.

ЗНАКИ ОКЛИКУ.

Тут він зупиняється, постукуючи авторучкою собі по нижній губі й знову перечитуючи лист від: «Шановний Детективе Ходжес» до «Сподіваюсь, цей лист вас підбадьорив». Після цього він додає ще два заголовки, і на його аркуші стає тісно.

ВИКОРИСТОВУЄ БЕЙСБОЛЬНУ МЕТАФОРУ, МОЖЛИВО, ВБОЛІВАЛЬНИК.

ЗНАЄТЬСЯ НА КОМП'ЮТЕРАХ (МОЛОДШИЙ ЗА 50?)

Він далекі не певен щодо двох останніх. Спортивні метафори стали загальними, особливо серед політичних гуру, а в теперішні часи й вісімдесятилітніх старих знайдеш на «Фейсбуку» і «Твітері». Сам Ходжес зі свого «Мака» виклацує хіба що якихось дванадцять відсотків (так запевняє Джером), але це не робить його частиною більшості. Як там не є, а з чогось мусиш починати і, крім того, цей лист вчувався молодіжним.

Ходжес завжди мав хист до такого роду роботи, і набагато більше за дванадцять відсотків цього хисту становила інтуїція.

Під заголовком НЕЗВИЧНІ СЛОВА він перелічив понад дві дюжини прикладів і тепер обкреслює два з них: «компатріоти» і «Спонтанна Еякуляція». Поряд із ними додає прізвище Вомбо. Містер Мерседес гівнюк, але кмітливий, той, що читає книжки, гівнюк. Він має добрий словниковий запас і не робить граматичних помилок. Ходжес може собі уявити, як Джером Робінсон каже: «Чоловіче, то компютерна програма перевірки правопису. Точно-точно, шонеяно?»

Звичайно, звісно, такі зараз часи, що будь-хто з електронним редактором може виглядати чемпіоном правопису, але Містер Мерседес написав Wambaugh, а не Wombough, і навіть не Wombow, як воно насправді звучить. Сам той факт, що він не забув поставити в кінці оте німе «gh» дозволяє припустити доволі високий розумовий рівень. Може, літературний стиль Містера

Мерседеса й не належить до найвищого гатунку, але його письмо набагато краще за ті діалоги, які звучать у серіалах «Морська поліція: Спецвідділ» або «Кістки»[48 – «NCIS» – започаткований 2003 р. серіал про роботу федерального агентства ВМС США з розслідування злочинів серед чи проти військових моряків; «Bones» – започаткований 2003 р. серіал про роботу спецагента ФБР, криміналіста-антрополога.]

Домашня освіта, загальна шкільна чи самоук? А чи це важливо? Імовірно, ні, але можливо, й так.

Ходжесу не віриться, що самоук, ні. Стиль занадто... який?

– Експансивний, – промовляє він до порожньої кімнати, але є в ньому ще щось понад те. «Хизування». Цей парубок пише й хизується. Він навчався разом з іншими. І писав для інших.

Хисткий умовивід, але на його користь кажуть певні кучерявості – оті ДИВНІ ФРАЗИ. Він записує: «мушу розпочати з повіншування вас». Він записує: «буквально сотні справ». І ще двічі: «Чи думалося вам про мене». Сам Ходжес отримував у старших класах «А» з англійської мови, а коледж закінчив з оцінкою «В», тож він пам'ятає, що така річ називається «прирошуваним повторенням». Чи не уявляв собі Містер Мерседес, що його лист буде опубліковано в газеті, поширено в інтернеті, цитовано (з деякою вимушеною повагою) на «Четвертому каналі» в «Програмі новин о шостій»?

– Звісно, ти про це мріяв, – мовить Ходжес. – Колись ти читав уголос свої твори перед шкільним класом. Тобі це також подобалося. Подобалося перебувати в центрі уваги. А чи не так? Коли я тебе знайду – якщо я тебе знайду – я дізнаюся, що ти був успішним учнем з англійської мови й літератури, так само як і я.

Либонь, навіть кращим. Ходжес не може пригадати, щоб він бодай колись сам уживав «прирошуване повторення», хіба що випадково.

От тільки в місті є чотири державних школи й бозна-скільки приватних. Не кажучи вже про підготовчі академії[49 – Приватні середні школи з поглибленим вивченням предметів, інтенсивними спортивними та спрямованими на виховання лідерства програмами, де готують учнів до вступу в престижні університети й коледжі; лише 1 % старшокласників США відвідують такі заклади.], коледжі з дворічним терміном навчання, повний Міський коледж та Католицький університет Святого Юди[50 – Юда Яковів (Тадей, Левій) – один з 12 апостолів, якого не слід плутати з Юдою Іскаріотом, що зрадив Ісуса Христа.]. Забагато тут сінників, де могла б ховатись отруйна голка. Якщо він взагалі саме тут ходив до школи, а не десь у Маямі чи Фініксі[51 – Phoenix – засноване 1867 р. місто, столиця штату Аризона.].

Плюс до того ж він хитрий пес. Лист переповнений фальшивими відбитками пальців – фрази з великих літер, як от «Свинцеві Чоботи» чи «Висловлення Занепокоєння», фрази у лапках, екстравагантне використання знаків оклику, оті напористі абзаци з одного речення. Якби йому запропонувати написати текстовий зразок, Містер Мерседес не включив би до нього жодного з цих стилістичних засобів. Ходжес знає це так само точно, як знає власне невдале перше ім'я: Керміт, використане в тому логіні kermittfrog19[52 –

Kermit the Frog – Жабеня Керміт, створений 1955 р. ляльковий персонаж, найпопулярніший герой всесвітньо відомого «Мопет Шоу».]

Проте.

Цей півнюк не аж такий розумний, як він про себе думає. У його листі майже напевне міститься два справжні відбитки пальців, один змазаний, а інший кришталево чистий.

Змазаний відбиток – це його постійне написання чисел цифрами замість слів: 27, а не двадцять сім; замість сорок – 40; замість Детектив першого класу – Детектив 1-го класу. Є кілька винятків (він написав «одне, чого мені шкода» замість «1, чого мені шкода»), але Ходжес вважає, що такі винятки тільки підкріплюють загальне правило. Цифри можуть бути лише додатковим маскуванням, це він розуміє, але існують серйозні шанси на те, що Містер Мерседес дійсно робить це несвідомо.

А якби я міг посадити його в Кімнаті для Допитів № 4 і наказати написати: «Сорок злодіїв украли вісімдесят обручок...»?

От тільки К. Вільям Ходжес ніколи не потрапить більше ні до якої кімнати для допитів, включно з КД № 4, що була його улюбленою – його щасливою КД, якою вона завжди йому вважалася. Тобто якщо лише його не підловлять на тому, що він дуркує з цим лайном, але тоді він опиниться не на тім боці металевого стола.

Ну й нехай. У КД № 4 цього парубка отримає собі Піт. Піт, або Ізабель, або обое разом. Хай вони накажуть йому написати «40 злодіїв украли 80 обручок...». І що тоді?

Тоді вони можуть попрохати його написати: «Той крутій, який ховався у провулку, був схоплений копами». Тільки слово «крутій» ім треба буде вимовити невиразно. Тому що, попри всі свої літературні таланти, Містер Мерседес вважає, що слово, яке означає злочинця-шахрая, пишеться «крутий». Можливо, він також вважає, що й президентів збанкрутілих фінансових компаній називають «крутими».

Ходжеса б це не здивувало. До коледжу він сам думав, що слова, що ними означається людина, яка кидає м'яч у бейсболі, той посуд, з якого наливаєш воду, і обрамлене зображення, яке вішаєш на стіну, щоб прикрасити своє житло, пишуться однаково. Йому траплялося слово «picture» у різноманітних книжках, але мозок якимсь чином відмовлявся його зафіксувати. Мати йому могла сказати: «поправ pitcher, Керме, вона перекосилася», батько інколи давав йому гроші, щоб сховався на «pitcher», і так воно й застрягло йому в голові[53 – В англійській мові слова «pitcher» та «picture» пишуться по-різному, але звучать майже однаково, хоча перше може означати як «пітчера» (подавальника в бейсболі), так і глечик, а друге – картину або кіно.]

«Я упізнаю тебе, медяничку, коли тебе знайду», – думає Ходжес. Він пише належне слово і, обмальовуючи його знову й знову, забирає те слово в коло. Ти виявишся тим півнюком, який називає крутія крутим.

Аби провітрити голову, він виходить прогулятися по своєму кварталу, вітаючись із людьми, з якими вже давненько не вітався. У деяких випадках уже багато тижнів. У садочку порається місіс Мельбурн, побачивши Ходжеса, вона запрошує його скуштувати її кавового торта.

– Я за вас непокоїлася, – каже місіс Мельбурн, коли вони сідають у кухні. У неї ясний, допитливий погляд гави, яка скидає оком на свіжопереїханого бурундука.

– Нелегко було звикнути до пенсійного стану.

Він сьорбає її каву. Кава паршива, зате страшенно гаряча.

– Деякі люди так ніколи до цього й не звикають, – каже вона, міряючи його тими своїми яскравими очима. («От вона б некепсько виглядала у КД № 4», – думає Ходжес.) – Особливо ті, що мали напружену роботу.

– Я дещо був розгубився попервах, але тепер уже оговтався.

– Рада це чути. А той приемний негритянський хлопчик усе ще працює у вас?

– Джером? Так.

Ходжес усміхається, загадуючись, як зреагував би сам Джером, якби дізнався, що хтось із тутешніх сусідів вважає його «тим приемним негритянським хлопчиком». Імовірно, він оширив би в усмішці зуби з вигуком: «Свісно, моя такий!» Ох, Джером і його «діля для курваля». Уже націлений оком на Гарвард. Чи на Принстон, як запасний варіант.

– Щось він розслабився, – каже вона, – моріжок у вас доволі забур'янілий. Ще кави?

Ходжес з усмішкою відмовляється. Погана кава не стає кращою від того, що гаряча.

9

Знову вдома. Ноги гудуть, голова переповнена свіжим повітрям, у роті смак газети з пташиної клітки, але мозок бринить від кофеїну.

Він заходить на сайт міської газети і відкриває кілька репортажів про побоїще перед Міським Центром. Того, що йому треба, нема в опублікованому під лячним заголовком одинадцятого квітня 2009 року першому повідомленні, немає і в набагато розлогішому репортажі, який вийшов у недільному випуску дванадцятого квітня. Воно знаходиться у понеділковому числі газети: фотографія кермового колеса покинутого автомобіля-вбивці. З обурливим надписом: ВІН ДУМАВ, ЩО ЦЕ ЗАБАВНО. У центрі керма – приліплений поверх емблеми «мерседеса» жовтий смайлик. Того типу, що в темних окулярах і з оскаленими зубами.

У поліції дуже лютувалися через це фото, тому що відповідальні за справу детективи – Ходжес і Гантлі – прохали газетників не демонструвати цю

іконку-усмішку. Редактор потім, пригадує Ходжес, улесливо вибачався. Непорозуміння вийшло, казав він. Такого більше не повториться. Обіцяю. Чесне скаутське.

– Помилково, щоб мені всратися, – пам'ятає він, як клекотав Піт. – Зняли фото, яке додасть лише дешицу стероїдів до їхнього вислосракого накладу, і таки надрукували його, мудаки.

Ходжес збільшує цей кадр, аж поки та оскалена усмішка не заповнює весь екран його комп'ютера. «Отакий-от знак звіра, – думає він. – У стилі двадцять першого століття».

Цього разу номер, по якому він телефонує швидкісним набором, належить не приймальні Департаменту поліції, а мобільному Піта. Старий напарник відповідає вже на другому гудку:

– Йо, це ти, старий-терпкий напарнику. Як там з тобою поводитьися пенсійне життя?

Голос у нього зраділий, і це змушує Ходжеса посміхнутись. І заодно відчутти себе винним, хоча думка про те, щоб увімкнути задню, зовсім не спливає йому до голови.

– Я в порядку, – відповідає він, – але скучив за твоїм жирним, гіпертонічним обличчям.

– Авжеж, твоя правда, – каже той. – А ще ми перемогли в Іраку.

– Богом присягаюся, Піте. Як щодо разом пообідати, потеревенити. Ти вибираєш місце, я плачу.

– Звучить заманливо, але я сьогодні вже поїв. Як щодо завтра?

– У мене щільний графік, приїде Обама питатися моєї поради по бюджету, але, гадаю, я зможу перепризначити деякі зі справ. Залежить, як у тебе виходитиме.

– Та ну тебе нахер, Керміте.

– Такі вирази тобі личать набагато краще?

Ці підначки – стара пісня з простими словами.

– Як щодо «ДеМазіо»? Тобі завше подобалося це місце.

– «ДеМазіо» годиться. Опівдні?

– Домовилися.

– А ти певен, що маєш зайвий час для такого старого курваля, як я?

– Біллі, тобі навіть не треба питатися. Хочеш, я приведу Ізабель?

Він не хоче, але каже:

- Якщо тобі хочеться.

Дещо зі старої телепатії, мабуть, іще працює, бо після короткої паузи Піт каже:

- Либонь, ми влаштуємо чисто парубоцьку гулянку цього разу.

- Як тобі завгодно, - каже Ходжес з полегшенням. - Чекаю з нетерпінням.

- Я теж. Приємно було почути твій голос, Білле.

Ходжес вимикає зв'язок і ще якийсь час дивиться на оскалене в усмішці лице. Воно заповнює весь екран його комп'ютера.

10

Того вечора він сидить у кріслі «Лей-Зі-Бой», дивиться випуск новин об одинадцятій. Схожий у своїй білій піжамі на якогось переобтяженого вагою привида. Крізь поріділе волосся м'яко блищить його скальп. Головна новина - про бурову платформу «Глибоководний горизонт», яка розлила нафту в Мексиканській затоці й нафта все ще фонтанує[54 - «Deerwater Horizon» - побудована у 2001 році компанією «Hyundai» нафтова платформа, яка 2009 р. пробурила в дні Мексиканської затоки найглибшу на той час у світі свердловину завглибшки 10 680 м; 22.04.2010 платформа загорілася, вибухнула й затонула, до аварійного закупорювання свердловини 15 липня в море виливалося близько 700 тонн нафти на добу.]. Ведучий передачі каже, що під загрозою поголів'я блакитного тунця, що в штаті Луїзіана на ціле покоління може бути зруйнована вся індустрія з видобутку й переробки морепродуктів. Збурений в Ісландії вулкан (з назвою, яку ведучий переіначує на «Іджа-філ-кул») і досі перешкоджає трансатлантичним авіасполученням[55 - Eyjafjallajökull (Ейяф'ятлайокютль) - вулкан за 200 км південніше м. Рейк'явіка, столиці Ісландії; останнє виверження відбулося 15.04.2010 р. і спричинило закриття повітряного простору частини Європи.]. У Каліфорнії поліцейські повідомляють, що, можливо, в них є зрушення у справі серійного вбивці на прізвисько Зловісний Соня. Жодних імен, але підозрюваний («крутий» - думає Ходжес) описується як «какуратний, привітний афроамериканець»[56 - Grim Sleeper - серійний убивця, який позбавляв життя жінок у Лос-Анджелесі з середини 1980-х рр., ним виявився 57-річний чорношкірий механік; досудове слідство тривало чотири роки, суд призначено на літо 2014-го.].

Ходжес думає: «От якби хтось тепер упакував і Шляхового Джо. Не кажучи вже про Усаму бен Ладена».

Дедалі розпогоджується. Дівчина, яка веде прогноз погоди, обіцяє тепло і сонячне небо. Час діставати купальні костюми.

- Хотілось би мені побачити тебе в купальному костюмі, милочко, - промовляє Ходжес і вимикає пультом телевізор.

Він дістає з шухляди батьківський «Сміт & Вессон», дорогою до спальні розряджає його і ховає в сейф поряд із «Глоком». Протягом останніх двох-

трьох місяців він провів багато годин зацикленим на цьому «Вікторі.38», але сьогодні, замикаючи у сейфі револьвер, він це робить майже несвідомо. Зараз він думає про Шляхового Джо, хоча й не зовсім про нього; тепер Джо чиясь інша проблема. Як і той Зловісний Соня, привітний афроамериканець.

А чи не афроамериканець також і Містер Мерседес? Технічно це припустимо – ніхто нічого не бачив, окрім натягнутої на голову клоунської маски, сорочки з довгими рукавами і жовтих рукавичок на кермовому колесі – але Ходжес вважає, що це не так. Знає Бог, у цьому місті повно чорношкірих, здатних на вбивство, але наразі треба брати до уваги зброю. Той район, де живе мати місіс Трелоні, там здебільшого живуть заможні й переважно білі. На чорного, який би крутився побіля припаркованого «Мерседеса SL500», мушили звернути увагу.

Авжеж. Імовірно. Люди можуть бути такими приголомшливо мимоглядними. Проте досвід привів Ходжеса до висновку, що багаті люди зазвичай трішки пильніші, ніж загалом американці, особливо, коли йдеться про їхні дорогі іграшки. Він не назвав би їх параноїками, але...

Та з-хера там вони не. Багаті люди можуть бути щедрими, навіть оті, з політичними поглядами, від яких кров крижаніє, можуть бути щедрими, але більшість із них припускають щедрість тільки на своїх власних умовах і під сподом (не так уже й глибоко, по правді) вони завжди бояться, що хтось вкраде їхні дарунки і з'їсть їхній іменинний пиріг.

А як тоді щодо акуратного й ввічливого?

Так, вирішує Ходжес. Твердих доказів нема, але цей лист підказує, що його автор саме такий. Містер Мерседес може носити костюми і працювати в якомусь офісі, а може ходити в джинсах і сорочках «Кархарт»[57 – «Carhartt» – заснована 1889 р. Гамільтоном Кархарттом у штаті Мічиган сімейна компанія, відома різноманітним тривким спецодягом; від 1990-х рр. робочий одяг компанії став популярним у вуличній і поп-культурі.], займаючись балансуванням коліс десь у гаражі, але він не задрипанець. Він може бути не дуже балакучим – такі істоти обережні у всіх проявах свого життя, що включає також стихійні теревені, – але коли він говорить, то, либонь, робить це правильно й чітко. Якщо ви загубились і питаєтеся дороги, він порадить вам добрий напрямок.

Чистячи зуби, Ходжес думає: «ДеМазіо». Піт хоче пообідати в «ДеМазіо».

Це зручно Пітові, який усе ще при значку і пістолеті, і це здавалося зручним і Ходжесу, коли вони балакали по телефону, бо в той момент Ходжес мислив як коп, а не як пенсіонер, що набрав тридцять фунтів зайвої ваги. Можливо, воно й буде зручно – яскраве денне світло і все таке, – але «ДеМазіо» стоїть на межі Лоутавна, району аж ніяк не курортного. За квартал на захід від цього ресторану, поза віадуктом, по якому тягнеться далі платна автомагістраль, місто перетворюється на пустище, де манячать незабудовані ділянки та покинуті житла. Там відкрито продаються наркотики на вуличних перехрестях, квітне торгівля нелегальною зброєю, а підпали – улюблений вид спорту місцевої громади. Якщо Лоутавн узагалі можна назвати громадою. Сам же ресторан – дійсно пречудовий італійський заклад – попри все, безпечне місце. Хазяїн має відповідні зв'язки, а отже, там, як на «Безплатній парковці» у грі «Монополія».

Ходжес споліскує рота, повертається назад до спальні і, все ще думаючи про «ДеМазіо», з сумнівом дивиться на стінну шафу, де поза висячими штанами, сорочками і піджаками спортивного крою, яких він більше не носить (занадто він завеликий став для більшості з них, окрім хіба що пари якихось), ховається його сейф.

Узяти «Глок»? Чи, може, «Вікторі»? «Вікторі» менший.

Ні, ні того, ні іншого. Його ліцензія на приховане носіння зброї все ще цілком дійсна, але не хочеться з'являтися в збруї на обід зі своїм старим напарником. Від цього він почуватиметься соромливо, а йому вже й так соромно через те, що він намірився сам розкопувати. Натомість він підходить до комода, піднімає складену там спідню білизну і зазирає під неї. Веселий Ляпанець так там і лежить, як він поклав його туди після своєї пенсійної вечірки, так той і лежить.

От Ляпанець годиться. Бодай якась страховка в небезпечному районі міста.

Задоволений, він іде до ліжка і вимикає світло. Ховає долоні в прохолодну містичну кишеню під подушкою і думає про Шляхового Джо. Джо поки що щастить, але врешті-решт його впіймають. І не просто тому, що він продовжує свої напади у відпочинкових зонах вздовж автомагістралей, а тому, що він не може перестати вбивати. Він думає про фразу з листа Містера Мерседеса: «У моєму випадку це неправда, тому що я абсолютно не прагну робити такого знову».

Каже він правду чи бреше, як то він бреше отими своїми НАДМІРНИМИ ЗНАКАМИ ОКЛИКУ, СЛОВОСПОЛУЧЕННЯМИ З ВЕЛИКИХ ЛІТЕР, АВЗАЦАМИ З ОДНОГО РЕЧЕННЯ?

Ходжес гадає, що він бреше – можливо, й собі так само, як і К. Вільяму Ходжесу, Дет-Пенсу. – але наразі, коли Ходжес лежить тут і на нього знаходить сон, це його не турбує. Головне, що той парубок вважає себе в цілковитій безпеці. Він зарозуміло в цьому впевнений. Схоже на те, що він не усвідомлює, як він підставився, написавши листа чоловіку, який до свого виходу на пенсію був провідним детективом у справі Міського Центру.

Ти відчуваєш потребу про це говорити, хіба не так? Авжеж, відчуваєш, медяничку, не треба брехати своєму старому дядечку Біллі. І якщо той сайт «Блакитна Парасолька Деббі» не черговий відволікаючий маневр, як ті твої слова в лапках, ти відкрив підземний хід у власне життя. Тобі хочеться побалакати. Ти маєш потребу балакати. І якщо ти ще й зумієш збісити мене чимсь, це буде для тебе, як вишенька на пломбірі, хіба не так?

У темряві Ходжес мовить: «Я охоче тебе вислухаю. У мене повно часу. Я ж на пенсії, врешті-решт».

Він засинає з усмішкою.

Наступного ранку Фредді Лінклаттер сидить на краю вантажної платформи і курить «Марлборо». Поряд лежить її акуратно складена куртка «Дискаунт

Електронікс», поверх якої покладено її ж сітчасту бейсболку також із логотипом «ДЕ». Вона теревенить про якогось Ісусового стрибуну, котрий її діставав. Її завжди дістають якісь люди і під час перекурів вона про все це розповідає Брейді. Розповідає вона докладно, в усіх подробицях, бо Брейді добрий слухач.

– Отож він мені каже, значить, він каже таке: «Усі гомосексуалісти потрапляють до пекла, і в цій брошурі все про це пояснюється». Ну, я її й беру, правильно? Там картинка, на обкладинці, там на ній двійко в сраку переляканих парубків, геї – у кримпленових костюмах, Богом клянуса – отже, вони тримаються за руки і дивляться в печеру, заповнену полум'ям. Плюс сам диявол! З вилами! Я тебе не дурю. І все-таки я намагаюся з ним про це подискутувати. У мене таке враження, ніби він потребує діалогу. Отож я кажу, я йому кажу, значить: «Тобі треба бодай на якийсь час витягти свого носа з отого «ЛяВітта», чи як там його, і почитати дещо з наукових досліджень. Геї народжуються геями, ось що я хочу сказати, альо?» А він своє: «Це просто неправда. Гомосексуальність – це нав'язана поведінка і від цього можна відучитись». Отже, я такому не можу повірити, гаразд? Я собі думаю: «Насправді ти, либонь, вирішив з мене поглузувати, от лайно». Але я цього не кажу. А що я кажу, так оце: «Поглянь на мене, хлопчино, нумо, добре роздивися. Не соромся, від маківки до дупи. Що ти бачиш?» І перш ніж він встигає почати штовхати мені своє лайно далі, я продовжую: «Ти бачиш хлопця, ось що ти бачиш. Тільки Бог відволікся, коли мусив причепити мені члена, і перейшов до наступного в черзі». А він мені тоді...

Брейді прислухається до її розповіді – більш-менш, – поки вона не доходить до «ЛяВітта» (вона має на увазі Книгу Левита[58 – Фредді перекичує назву третьої частини Старого Заповіту «Книги Левит», де містяться законодавчі норми та ритуали для єврейських священиків.], але Брейді лінки її поправляти), а потім назагал втрачає канву, слідкуючи лиш достатньо для того, щоби вряди-годи вставити угу-угу. Його зовсім не дратує цей монолог. Він заспокійливий, як музика «Ел-Сі-Ді Саундсистем»[59 – LCD Soundsystem (2001–2011) – поп-панк-гурт із Нью-Йорка, який грав яскраву танцювальну музику.], яку він інколи слухає на своєму «ай-Поді», перед тим як заснути. Фредді Лінклаттер задуже висока як для дівчини, зі своїм зростом шість футів плюс два чи три дюйми[60 – 6 футів 3 дюйми = приблизно 190 см.] вона буквально нависає над Брейді, і те, що вона говорить, є правдою: вона схожа на дівчину приблизно так само, як Брейді Хартсфілд схожий на Віна Дизеля[61 – Vin Diesel (нар. 1967 р.) – знаменитий актор атлетичної статури, який зазвичай грає героїчних персонажів.]. На ній прямі джинси «Лівайз 501»[62 – «Levi's 501» – модель джинсів компанії «Levi Strauss», яка незмінно випускається з кінця XIX сторіччя.], мотоциклетні берці й проста біла сорочка, що висить абсолютно пласко, без жодної ознаки цицьок. Її тьмяно-біляве волосся підстрижене до чвертьдюймової довжини[63 – 1/4 дюйма = 0,6 см.]. Вона не носить сережок, не користується косметикою. Вона можливо, вважає, що Макс Фактор[64 – Max Factor (1877–1938) – засновник популярного бренду косметичних засобів, який вважається «батьком» сучасного макіяжу.] – це означення того, що якийсь хлопець робить з якоюсь дівчиною поза старою татовою стодолю.

Він промовляє свої «йю» та «угу-угу», не перестаючи загадуватись, що той старий коп зробив з його листом і чи спробує той старий коп сконтактуватися з ним на «Блакитній Парасольці». Він розуміє, що посилати листа було ризиковою справою, але не аж так щоб занадто. Він написав його

в такому літературному стилі, який цілком відрізняється від його власного. Шанси на те, що старий коп видобуде з того листа бодай щось корисне, такі скупі, що їх майже не існує.

«Блакитна Парасолька Деббі» – річ трохи ризиковіша, але якщо той старий коп гадає, ніби зможе його через неї відстежити, на нього чекає великий сюрприз. Сервери «Деббі» містяться у Східній Європі, а в Східній Європі комп'ютерна приватність – як чистота в Америці: стоїть на другому місці за набожністю.

– Тож він веде своє, клянуся, це правда, він веде своє: «У нашій церкві є чимало молодих християнок, які могли б тобі показати, як привести себе до ладу, а якщо ти відростиш собі волосся, ти виглядатимеш доволі гарненькою». Ти можеш у таке повірити? Отож я йому й кажу: «Наклади собі пудрі-памади, і сам виглядатимеш збіса гарненьким. Одягнеш шкіряну куртку та собачий нашійник, і тобі може пощастить зняти собі гарячу штучку в клубі «Кораль». Сциконеш вперше спермою в груповусі "Вежа Влади"». Отже, це його заводить не на жарт, і він мені править: «Якщо ти вже переходиш на особистості...»

Та й узагалі, якщо старому копу захочеться відстежити комп'ютерний слід, він мусить передати листа повноважним копам, у їхній технічний відділ, а Брейді не вірить, що той це зробить. Не відразу принаймні. Він там знудився, сидючи перед телевизором, не маючи нікого поряд для компанії. І той револьвер, звичайно, отой, що він тримає його біля себе разом з пивом та журналами. Не може забути про револьвер. Брейді насправді ніколи не бачив, щоб він встромляв його дуло собі до рота, але кілька разів бачив, як старий коп тримав револьвер в руці. Щасливі, осяйні люди ніколи таким чином не кладуть собі зброю на коліна.

– Отож я йому кажу, кажу йому, значить: «Не психуй. Тільки-но хтось відпихується від ваших дорогоцінних ідей, як ви, хлопці, завжди починаєте психувати». Ти помічав таке за христосиками?

Брейді не помічав, але каже, що так.

– Тільки цей почав слухати. Насправді почав. І ми закінчили тим, що пішли з ним до пекарні Хоссені на каву. Де, я розумію, в це важко повірити, ми наблизилися до того, що можна назвати діалогом. Я не покладаю великих надій на людську расу, але вряди-годи...

Брейді майже цілком упевнений, що його лист роздрочить старого копа, принаймні попервах. Свої нагороди той отримав не за те, що був дурнем, тож крізь усі замасковані натяки він побачить, що йому слід покінчити самогубством, як це зробила місіс Трелоні. Замасковані? Не дуже-то. Там все викладено доволі прямолінійно. Брейді вважає, що в старому копі розпалиться войовничість, принаймні на якийсь час. Але коли йому не вдасться нікуди сягнути, провал на нього подіє ще приголомшливіше. От тоді, припускаючи, що старий коп заковтне наживку «Блакитної Парасольки», Брейді й візьметься по-справжньому до роботи.

Старий коп думає: «Якщо я зможу завести з тобою розмову, я зможу тебе випатрати».

Тільки Брейді може закластися, що старий коп ніколи не читав Ніцше; Брейді може закластися, що старий коп здебільшого читає таких, як Джон Грішем[65 – John Ray Grisham (нар. 1955 р.) – американський правник, політик, письменник, автор відомих у всьому світі романів у жанрі «юридичного трилера».] . Якщо він узагалі бодай щось читає. «Коли ти вдивляєшся в безодню, – писав Ніцше, – безодня також вдивляється в тебе».

Я ця безодня, старий. Саме я.

Звичайно, цей старий коп твердіший горішок за бідну, пригнічену комплексом провини Олівію Трелоні... але доводити її – то було просто хітова пісня для нервової системи, і Брейді не терпиться спробувати такого знову. У деяких аспектах підштовхування Ніжної Лівві до краю прірви подарувало збудження більше, ніж тоді, коли він був сотворив криваву косовицю серед юмища тих довбнів, шукачів роботи, перед Міським Центром. Тому що таке потребувало роботи мозку. Потребувало планування. І невеличка допомога з боку копів не завадила також. Чи здогадувалися вони, що, завдяки своїм хибним висновкам, вони також почасти винні у самогубстві Ніжної Лівві? Напевне не Гантлі, думка про таку ймовірність ніколи б не впливла до його трударської голови. А от Ходжес. У цього могли бути деякі сумніви. Декілька маленьких мишок, що точать дроти десь вглибині мозку цього поліцейського-розумаки. Брейді на це сподівається. А якщо ні, йому може надатися шанс розповісти про це копу. На «Блакитній Парасольці».

Втім, здебільшого саме завдяки йому, Брейді Хартсфілду. Його заслуга належить йому. Міський Центр – то був паровий молот. Над Олівією Трелоні він працював скальпелем.

– Ти мене слухаєш? – питає Фредді.

Він усміхається:

– Мабуть, я десь на хвилинку трішки кудись відволікся.

Ніколи не бреш, якщо можеш сказати правду. Правда не завжди найбезпечніший вибір, але в більшості випадків так. Знічев'я він загадується, що б сказала Фредді, якби він їй повідомив: «Я той самий Мерседес-Кілер». Або якби він сказав: «Фредді, у мене в коморі в підвалі лежить дев'ять фунтів саморобної пластикової вибухівки».

Вона дивиться на нього так, ніби вміє читати його думки, і Брейді на мить стає тривожно. Потім вона каже:

– Це твоя праця на двох роботах. Це тебе виснажить.

– Так. Але я б хотів знову повернутися до коледжу, а ніхто за нього не заплатить, окрім самого мене. А на мені ж іще й мати.

– З винцем.

Він усміхається:

– Моя мати здебільша полюбляє горілочку.

- Запроси мене додому, - каже Фредді зловісно, - я її витягну нахер кудись на збори АА[66 - «Alcoholics Anonymous» - засноване 1935 року добровільне товариство людей, які бажають позбутись алкогольної чи наркотичної залежності.].

- Не допоможе. Пам'ятаєш, як сказала Дороті Паркер[67 - Dorothy Parker (1893-1967) - поетеса, новелістка, кіносценаристка, уславлена своїм в'ідливим почуттям гумору.], авжеж? Можна підтягнути шльондру до культури, але неможливо примусити її думати.

Фредді на якусь мить задумливо застигає, а потім, закинувши назад голову, вибухає хриплим Марлборо-реготом.

- Я не знаю, хто така Дороті Паркер, але цю фразу я заберу собі, - і продовжує далі розважливо: - Серйозно, чому б тобі просто не попросити у Фробішера додаткових годин? Та твоя інша робота - то ж натуральний відстій.

- Я тобі поясню, чому він не попросить у Фробішера додаткових годин, - каже, виступаючи на вантажну платформу, Фробішер. Ентоні Фробішер молодий і, як годиться комп-фанату, в окулярах. Цим він схожий на більшість працівників «Дискаунт Електронікс». Брейді також молодий, але на вигляд приємніший за Тоунза Фробішера. Не те щоб вродливий. І це якраз добре. Брейді воліє залишатися непоказним.

- То виклади нам, чому так, - каже Фредді, затоптуючи свою сигарету. Навпроти вантажного двору поза гіпермаркетом, що посідає південний край торговельного кварталу «Березовий Пагорб», стоять машини працівників (переважно старі колимаги) та три яскраво-зелені «Фольксвагени-Жуки». Ці завжди в ідеально чистенькому стані, і сонце пізньої весни виблискує на їхніх лобових шибках. На бортах у них написи синьою фарбою: КОМП'ЮТЕРНІ ПРОБЛЕМИ? ВИКЛИКАЙТЕ КІБЕР-ПАТРУЛЬ «ДИСКАУНТ ЕЛЕКТРОНІКС»!

- «Сьоркіт Сіті» накрилися і «Бест Бай»[68 - «Circuit City Stores» - заснована 1949 р. перша в світі мережа крамниць, орієнтованих на продаж і обслуговування побутової електроніки, збанкрутувала 2009 р.; «Best Buy» - заснована 1966 р. мережа крамниць побутової електроніки.] хитається, - каже Фробішер тоном шкільного вчителя. - Завдяки комп'ютерній революції «Дискаунт Електронікс» також хитається - разом із кількома іншими бізнесами, які ще якимось тримаються на мінімальному життєзабезпеченні: газети, книжкові видавництва, магазини грамплатівок і Поштова Служба Сполучених Штатів. Це далєбі неповний перелік.

- Магазини грамплатівок? - перепитує Фредді, підкурюючи чергову сигарету. - Що таке магазини грамплатівок?

- Не вийобуйся, - каже Фробішер. - У мене є друг, який запевняє, ніби лесбі не мають почуття гумору, але...

- У тебе є друзі? - питає Фредді. - Вау. Хто б міг подумати!

- ... але ти вочевидь є доказом того, що він неправий. Ви, друзі, не можете отримати додаткових годин тому, що наша компанія зараз виживає на самих лише комп'ютерах. Здебільшого дешевих, зібраних в Китаї й на Філіппінах.

Величезній більшості наших покупців не потрібне більше оте все інше лайно, яким ми торгуємо.

Брейді гадає, що тільки Тоунз Фробішер може таким чином казати: «Величезна більшість». – Почасти це відбувається через технологічну революцію, але також тому, що...

Разом Брейді й Фредді скандують: «...Барак Обама – найбільша помилка з усіх, які бодай колись робила наша країна!»

Фробішер якусь мить кисло роздивляється на них, а потім мовить:

– Принаймні ви слухаєте. Брейді, ти закінчуеш о другій, правильно?

– Так. О третій у мене починається інший виступ.

Щоб показати, що він думає про іншу роботу Брейді, Фробішер морщить обличчя разом зі своїм перерослим шнобелем.

– Чи мені не почулося, ніби ти казав, що збираєшся повернутися до коледжу?

Брейді на це не відповідає, бо що б він не сказав, усе може виявитись хибним. Ентоні «Тоунз» Фробішер не мусить знати, що Брейді його не любить. Та де там нахер, він його просто ненавидить. Брейді ненавидить усіх, включно зі своєю п'яницею-матір'ю, але все має бути, як співається в тій старій кантрі-пісні: «Ніхто не мусить знати про це зараз»[69 – «No One Needs To Know» – хіт 1996 року канадської кантрі-співачки Шанаї Твейн (Shania Twain).].

– Брейді, тобі двадцять вісім років. Достатньо дорослий, щоб не покладатися тільки на гівняну обов'язкову автоцивілку – що є добре, – але трішечки занадто дорослий, щоб навчатися, розраховуючи на кар'єру інженера-електронщика. Чи комп'ютерного програміста, до речі.

– Сам не будь гівнюком, – каже Фредді. – Не будь Тоунзом Гівнюком.

– Якщо, коли людина каже правду, це робить її гівнюком, нехай тоді я буду гівнюком.

– Йо, – каже Фредді. – Ти ввійдеш в історію. Як Тоунз Правдолюбний Гівнюк. Про тебе діти вивчатимуть у школах.

– Я не проти почути трохи правди, – мирно каже Брейді.

– Добре. Тоді ти також можеш бути не проти того, щоб присвятити свій час каталогізуванню й наклеюванню наліпок на DVD. Починай зараз же.

Брейді благодушно киває, підводиться і обтрушує на собі ззаду штани. Наступного тижня в «Дискаунт Елетронікс» розпочинається п'ятдесятивідсотковий розпродаж; їхній менеджмент у Нью-Джерсі поставив вимогу, щоб «ДЕ» до січня 2011 року вийшли з пов'язаного з цифровими відеодисками бізнесу. Цей колись вигідний товар задушили «Нетфлікс» та «Редбокс»[70 – «Netflix» – заснована 1997 року інтернет-компанія, що «на вимогу» транслює своїм передплатникам фільми, серіали тощо; «Redbox» –

заснована 2002 року компанія, яка володіє широкою мережею торговельних автоматів, у яких можна взяти DVD та Blu-ray диски напрокат.]. Невдовзі в їхній крамниці не залишиться нічого, крім домашніх комп'ютерів (зібраних у Китаї й на Філіппінах) та телевізорів із плоскими екранами, які мало хто може собі дозволити купувати в часи глибокої економічної рецесії.

- А ти, - каже Фробішер, повертаючись до Фредді, - маєш їхати на виклик. - Він вручає їй рожевий інвойс-бланк. - У старенької леді завис екран. Принаймні це те, що вона сказала.

- Слухаюсь, mon capitain. Рада служити.

Вона підхоплюється, салютує і забирає простягнуту ним накладну.

- Заправ сорочку. Надінь кашкет, не обов'язково викликати в клієнтки огиду твоєю дикою стрижкою. Не жени надто швидко. Отримаєш чергову штрафну квитанцію і з твоїм життям у ролі кібер-патрульної буде покінчено. А ще, перед тим як піти, не забудь позбирати свої кляті недопалки.

Перш ніж вона встигає відбити його подачу, Фробішер зникає всередині крамниці.

- Липучки на диски тобі, а старенька леді з, либонь, забитим крихтами від Греємівських крекерів[71 - Sylvester Graham (1794-1851) - пресвітеріанський священик і дієтолог, який 1826 р. створив рецепт печива з цільнозернового борошна.] центральним процесором мені, - каже Фредді, зістрибуючи з платформи і надягаючи кашкет. Вона на манір косяка скручує накладну і вирушає в бік «фольксвагенів», навіть погляду не кинувши на свої недопалки. Зупинившись на хвилику, щоб озирнутись на Брейді, вона впирається долонями собі в неіснуючі стегна:

- Це не те життя, яке я собі уявляла, коли навчалася в п'ятому класі.

- У мене так само, - мирно відгукується Брейді.

Він дивиться, як вона рве з місця, вирушаючи в рятівну місію до старенької леді, котра, либонь, божеволіє від того, що не може знайти в інтернеті рецепт свого улюбленого псевдояблучного пирога[72 - Mock apple pie - пиріг, що набув популярності в часи Великої депресії і Другої світової війни: робиться зовсім без яблук, зазвичай із крекерів з ванільним і лимонним сиропами та корицею.]. Цього разу він загадується, що сказала б Фредді, якби він розповів їй, яким життя було для нього, коли він був ще малим. Коли він убив свого брата. А його мати все те покрила.

А чом би їй було цього не робити?

Врешті-решт, то була почасти її ідея.

У той час як Брейді клеїть жовті наліпки «знижка 50 %» на старі фільми Квентіна Тарантіно, а Фредді у Вест-Сайді рятує стареньку місіс Віру Вілкінз (як виявляється, крихтами в неї забито клавіатуру), Білл Ходжес

завертає з Лоубраяр – чотирисмужного шосе, що прорізає все місто і ділиться частиною своєї назви з районом Лоутавн – на парковку біля італійського ресторанте «ДеМазіо». Йому не потрібно бути Шерлоком Голмсом, щоб здогадатися, що Піт прибув сюди першим. Ходжес паркується поряд з безхитрісно сірим седаном «шевроле» з чисто-чорними колесами[73 – Автошини з білою боковиною вважаються стильнішими і якіснішими за чисто-чорні.], який буквально кричить про свою приналежність міській поліції, і вилазить зі своєї старої «тойоти», машини, котра просто кричить, що належить якомусь старигану пенсіонеру. Він торкається капота «шевроле». Теплий. Піт не набагато його випередив.

На мить він застигає, насолоджуючись цим передполудневим часом з його яскравим сонячним світлом і різкими тінями, дивлячись на віадук за квартал звідси. Той по саме нікуди вважався місцем кучкування бандоти і, хоча там зараз порожньо (полудень – це ранок для юних насельників Лоутавна), Ходжес знає, що, якщо зайде під нього, він відчує кислий сморід дешевого вина і віскі. А під підшвами в нього рипітимуть скалки розбитих пляшок. І в риштаках валятимуться пляшечки. Маленькі, коричневого кольору.

Це більше не його проблема. Крім того, темрява під віадуком порожня, а його чекає Піт. Ходжес заходить до ресторану, радіючи тому, що Елейн за стійкою адміністраторки посміхається й вітає його на ім'я, хоча він не з'являвся тут уже чимало місяців. Можливо, навіть цілий рік. Звичайно, в одній із кабінок сидить Піт, він уже підняв руку, також його вітаючи, якраз Піт і міг, як то кажуть адвокати, «освіжити її пам'ять».

Ходжес піднімає навзаєм долоню і, коли він підходить до кабінки, Піт уже підвівся й стоїть, розкинувши руки, щоб ухопити його у ведмежі обійми. Вони поплескують одне одного по спинах потрібну кількість разів, і Піт каже Ходжесу, що той має чудовий вигляд.

– Ти ж знаєш про три чоловічі віки, авжеж? – питає Ходжес.

Посміхаючись, Піт хитає головою.

– Юність, середній вік та «ти, скурвий сину, пречудово виглядаєш».

Піт гуркоче реготом і питається в Ходжеса, чи той знає, що сказала білявка, коли відкрила коробку «Чіріоз»[74 – «Cheerios» – вівсяні пластівці на сніданок, які випускаються з 1941 р.]. Ходжес відповідає, що не знає. Піт робить великі здивовані очі й каже:

– О! Ви тільки подивіться, які гарнющі маленькі насінини пончиків!

Ходжес видає власний обов'язковий гуркіт реготу (хоча не вважає це особливо дотепним зразком творчості в жанрі «Про Блондинок»), і так, обмінявшись люб'язностями, вони нарешті сідають. Підходить офіціант – у «ДеМазіо» нема жодних офіціанток, тільки літні чоловіки у фартухах без жодної плямочки, зав'язаних високо на їхніх курчачих грудях – і Піт замовляє глек пива. «Бад лайт»[75 – «Bud Light» – сорт світлого 4,2 %-го пива, який компанія «Budweiser» випускає з 1982 р.], не «Айворі спешел». Коли пиво приносять, він піднімає свій кухоль.

– За тебе, Біллі, за життя після роботи.

- Дякую.

Вони цокаються і п'ють. Піт питає про Еллі, а Ходжес питається про Пітових сина й дочку. Їхні дружини - обидві в статусі колишніх - згадуються побіжно (немов кожен доводить одне одному - і самому собі, - що не боїться говорити про них), а потім цілком випадають із розмови. Замовлено їжу. Коли її приносять, вони вже покінчили з двома онуками Ходжеса і проаналізували шанси «Індіанців Клівленда»[76 - «Cleveland Indians» - заснована 1915 р. бейсбольна команда, що входить до Центрального дивізіону вищої ліги; з цього і розкиданих далі по тексту натяків можна зрозуміти, що дії в романі відбуваються в якомусь із містечок штату Огайо на берегах озера Ері.], яким випало бути найближчою до їх міста командою вищої ліги. Піт замовив собі равіолі, а Ходжес спагеті з часником і олією - те саме, що він завжди замовляв тут.

На півдорозі через ці начинені калоріями бомби, Піт дістає з нагрудної кишені якийсь складений папірець і опускає його, дещо церемоніально, поряд зі своєю тарілкою.

- Що це? - питає Ходжес.

- Доказ того, що мій детективний нюх заточений так само тонко, як це було завжди. Я з тобою не бачився відтоді, як відбулося те шоу жахів у «Рейнтрі Інні» - до речі, похмілля в мене тривало три дні, - а балакав з тобою... скільки, двічі? Три рази? А ж раптом бах - ти дзвониш і запрошуєш мене на ланч. Чи здивований я? Ні. Чи унюхав я якийсь прихований мотив? Так. Тож, нумо, подивимось, чи я правий.

Ходжес знизує плечима:

- Я - як той цікавий кіт. Знаєш, як то кажуть - цікавість його оживила.

Піт Гантлі широко усміхається, а коли Ходжес тягнеться рукою по складений папірець, Піт накриває його долонею.

- Ні, ні, ні, ні. Ти сам мусиш це сказати. Не ухиляйся, Керміте.

Ходжес зітхає і на пальцях перераховує чотири теми. Коли він закінчує, Піт підштовхує по столу до нього той папірець.

1. Дейвіс
2. Парковий гвалтівник
3. Ломбарди
4. Мерседес-Кілер

Ходжес прикидається збентеженим:

- Ти мене підловив, шерифе. Не кажи нічого, якщо не бажаєш.

Піт серйозніше:

- Господи, я був би розчарований, якби тебе не цікавили справи, що були вогненно гарячими, коли ти назавжди повісив на кілок формені труси нашої команди. Я вже трохи був... за тебе непокоївся.

- Я не хочу нахабно сунути носа чи щось подібне.

Ходжес сам трішечки лякається, як гладесенько з нього лине така зухвала брехня.

- У тебе ніс вже росте, Піноккіо.

- Та ні, серйозно. Мені лише цікаво, які там новини взагалі.

- Радий услужити. Тож розпочнемо з Доналда Дейвіса. Сценарій ти знаєш. Він пустив на пси всі бізнеси, до яких лишень докладав руку, найсвіжіша історія з «Дейвіс Класик Карз». Парубок так глибоко в боргах, що міг би змінити собі ім'я на капітан Немо. Плюс дві чи три гарненьких кицюні-коханки.

- Було три, коли я пішов, - каже Ходжес, заповзятливо повертаючись до своїх макаронів. Він тут не заради Доналда Дейвіса чи гвалтівника з Міського парку і не заради того парубка, який впродовж останніх чотирьох років грабує ломбарди та алкогольні крамниці; вони для нього лише камуфляж. Але попри все йому цікаво.

- Дружина втопилася і від боргів, і від кицьок. Вона якраз готувала документи для розлучення, коли зникла. Найстаріша історія в світі. Він повідомляє про її зникнення і в той самий день оголошує про своє банкрутство. Роздає інтерв'ю телевізійникам і відрами розбризкує сльози. Ми знаємо, що убив її він, але, не маючи трупа... - Він знизує плечима. - Ти ж іще працював, коли була та зустріч з Даяною Довбнею, - він має на увазі районну прокуратуру.

- Так і не переконали її висунути йому обвинувачення?

- Нема смачненького предметного доказу, нема обвинувачення. От копи в Модесто знали, що Скотт Пітерсон винен, як сам гріх, а все одно не могли висунути йому обвинувачення, поки не знайшли тіла його дружини й дитини[77 - Scott Lee Peterson (нар. 1972 р.) - засуджений 2004 р. до смертної кари за вбивство 2002 р. своєї дружини і ненародженого сина в місті Модесто, Каліфорнія; на 2014 рік справа все ще проходить апеляцію, оскільки суб'єкт не визнає себе винним.]. Та ти й сам це знаєш.

Ходжес знає. Вони з Пітом часто згадували про Скотта і Лейсі Пітерсон під час розслідування зникнення Шейли Дейвіс.

- Але здогадайся, що знайшлося? Кров знайшлася в їхньому літньому будиночку на озері. - Задля ефекту Піт робить паузу, а потім викидає й наступного козира. - І то її кров.

Ходжес нахилиється вперед, тимчасово забуваючи про їжу.

– Коли це було?

– Минулого місяця.

– І ти мені не сказав?

– Я зараз тобі кажу. Бо зараз ти мене питаєш. Пошуки там довкола все ще тривають. Працюють копи округу Віктор.

– А хто-небудь бачив його в тому районі перед зникненням Шейли?

– О, так. Двое хлопчаків. Дейвіс пояснив це тим, що збирав гриби. Йобаний Юелл Гіббонс[78 – Euell Theophilus Gibbons (1911–1975) – відомий пропагандист «повернення до природи», автор популярних книжок про здорове харчування дикими рослинами.], розумієш? Коли знайдеться тіло – якщо його знайдуть, – друга Донні Дейвіс може звільнитися від семирічного очікування, зможе подати петицію на визнання її мертвою і отримає страховку. – Піт дико усміхається. – Подумай тільки, скільки часу він зекономить.

– А як там із Парковим гвалтівником?

– Там насправді лише справа часу. Ми знаємо, що він білий, ми знаємо, що йому до двадцяти або трохи за двадцять, і ми знаємо, що він ненаситний до добре доглянутих піхов жінок поважного віку.

– Ви запускаєте приманки, авжеж? Бо він же любить теплу погоду.

– Ми це робимо, і ми його схопимо.

– Добре було б, аби ви його схопили раніш, аніж він згвалтує чергову п'ятдесяти-з-чимось жінку, коли вона повертатиметься з роботи.

– Ми робимо все, що можемо. – Піт трохи роздратований і, коли з запитанням, чи не треба їм ще чогось, з'являється їхній офіціант, він помахом руки відсилає його геть.

– Я розумію, – каже Ходжес. Заспокоїливо. – А ломбардний грабіжник?

Піт розпливається в широчезній усмішці:

– Янг Аарон Джеферсон.

– Невже?

– Це його справжнє ім'я, хоча, коли він грав за футбольну команду міської середньої школи, він називав себе ВайЕй. Ну, як ВайЕй Титл[79 – Єлбертон Абрагам Титл, знаний по перших літерах імені як Вай Ей Титл (Yelberton Abraham Tittle, нар. 1926 р.) – знаменитий гравець в американський футбол; прізвище «Tittle» та слово «titties» («цицьки») на слух можуть сприйматися майже однаковими.], розумієш. Хоча його дівчина, а також мати його

трирічної дитини, каже нам, що сам він зве себе ВайЕй Цицьки. Коли я спитав у неї, чи то він так жартує, чи серйозно, вона відповіла, що не має жодного уявлення.

Чергова історія, добре відома Ходжесу, така стара історія, що могла б походити з старозавітних казань... і, мабуть, у Біблії й є десь якась із її версій.

- Дозволь, я вгадаю. Він нарубував з десятків справ...

- Наразі вже чотирнадцять. Розмахуючи обрізом, як той Омар у «Дротах»[80 - Омар Малий - персонаж серіалу «Дроти», добре вихований молодик, безжальний грабіжник вуличних наркоторговців.]

- ...і завжди вислизає, бо удачливий, як той чорт. Але потім він зраджує матусю своєї дитини. Вона скаженіє і здає його.

Піт пістолетом наставляє палець на свого старого напарника.

- Точно в десятку. І наступного разу, коли Янг Аарон зі своїм обрізом на пузі збереться в ломбард або якусь лавку, де міняють чеки на готівку, ми знатимемо про це заздалегідь, а там вже й «янголе, янголе, ми падаємо»[81 - «Angel, Angel, Down We Go» - тематична пісня з однойменного «кислотно-психоделічного» фільму 1969 року (інша назва «Культ проклятих»), яку виконував актор і співак, лідер американського рок-гурту «The Wild Ones» Jordan Christopher (1940-1996); 1988 р. фільм надихнув екс-лідера рок-гурту «The Smiths», британського співака Morrissey на створення власного хіта: «Янголе, янголе, ми падаємо разом, не забирай цієї ночі в себе життя...»]...

- Навіщо чекати?

- Знову райпрокуратура, - каже Піт. - Принеси Даяні Довбні шматок м'яса, вона скаже: «Підсмаж, а якщо буде недорум'янений, я відішлю його геть».

- Але ж ви його вже пришпилили.

- Я куплю тобі нові колеса з білими боковинами, якщо ВайЕй Цицьки ще до Четвертого липня не опиниться в окружній, а у в'язниці штату раніше, ніж настане Різдво. Дейвіс і Парковий гвалтівник можуть забрати трохи більше часу, але ми їх впіймаємо. Хочеш десерт?

- Ні. Так. - Офіціанту він каже: - У вас є ще той ромовий торт? З чорним шоколадом?

Офіціант виглядає ображеним:

- Так, сер. Завжди.

- Мені порцію, будь ласка. І каву. Піте?

- Я вдовольнюся рештою пива. - Кажучи це, він наливає собі з плека. - Ти впевнений щодо того ромового пирога, Біллі? Ти, схоже, набрав кілька фунтів відтоді, як я тебе востаннє бачив.

Це правда. Ходжес їсть на пенсії залюбки, але тільки в останні пару днів йому дійсно почала смакувати їжа.

– Я зважую, чи не стати «Хранителем ваги»[82 – «Weight Watchers» – заснована в Нью-Йорку 1963 р. компанія, яка пропонує різноманітні продукти й індивідуально-гуртові програми (проводяться зустрічі для обміну досвідом, як у «Анонімних Алкоголіків») для схуднення; наразі працює в 30 країнах.].

Піт киває.

– Йо? Я зважую, чи не стати священиком.

– Та ну тебе нахер. А як там щодо Мерседес-Кілера?

– Ми все ще опитуємо мешканців того району, де жила Трелоні – фактично, саме там і перебуває зараз Ізабель, – але мене б дуже вразило, якби вона чи хтось інший натрапив на живий слід. Іззі не стукається в жодні двері, в які ми по півдесятка разів уже не стукалися раніше. Той парубок украв шикарну бричку Трелоні, виїхав з туману, зробив свою справу і знов заїхав у туман, кинув машину, а далі... нічого. Не кажи навіть про ВайЕй Цицьки, насправді це цей Мерседесівець удачливий, як той чорт. Якби він спробував утнути цей свій трюк бодай на годину пізніше, там уже перебували б копи. Для контролювання натовпу.

– Знаю.

– Ти гадаєш, що й він це знав, Біллі?

Ходжес похитує туди-сюди долонею, показуючи, що тут важко щось сказати. Можливо, якби він вв'язався з Містером Мерседесом в розмову на тому вебсайті «Блакитна Парасолька», то запитав би.

Цей смертоносний мудак міг втратити керування машиною, коли почав збивати й давити людей, але цього не трапилось. Німецька інженерія – найкраща в світі, так каже Ізабель. Хтось міг би вискочити на капот і заблокувати йому бачення, але ніхто цього не зробив. Під машину міг залетіти й застрягти там якийсь зі стовпчиків, що тримали стрічку «НЕ ПЕРЕТИНАТИ», але й цього не трапилось. А ще хтось міг його побачити, коли він поставив машину за тим складом і вже без маски вилазив з неї, але й там його не бачив ніхто.

– Тоді було п'ята двадцять ранку, – нагадує Ходжес, – та навіть й опівдні у тому місці майже так само пусто.

– Бо зараз рецесія, – мовить задумливо Піт Гантлі. – Йо, авжеж. Можливо, половина людей, які раніше працювали у тих складах, стояли перед Міським Центром, чекаючи початку того проклятого ярмарку робочих місць. Не сахайся іронії, це корисно для кров'яного тиску.

– Отже, ви нічого не маєте.

– Справа мертвіша мертвого.

Приносять Ходжесів торт. Пахне він гарно, а смакує ще краще.

Коли офіціант відходить, Піт нахилиється через стіл:

– Я собі, як кошмар, уявляю, що він зробить таке саме знову. Що з озера напливе черговий туман і він зробить таке саме знову.

«Він запевняє, що не робитиме, – думає Ходжес, доправляючи виделкою собі до рота черговий шматочок казкового торта. – Він запевняє, що “абсолютно не прагне” цього. Він каже, що “досить означає досить”».

– Те саме або щось інше, – каже Ходжес.

– У мене сталася страшенна сутичка з дочкою в березні, – каже Піт. – Жахлива сутичка. У квітні вже ні разу з нею не бачився. Вона пропустила всі обумовлені вікенди.

– Йо?

– Угу. Вона хотіла піти подивитися конкурс чірлідерок. «Збуди фанк» – так він, здається, називався. Практично кожна школа штату брала в ньому участь. Ти ж пам’ятаєш, як Кенді завжди сказано захоплювалася чірлідерками?

– Йо, – каже Ходжес. Він цього не пам’ятає.

– Ще коли їй було років чотири чи шість, вона собі зажадала маленьку плісовану спідничку, так ми її потім з неї зняти не могли. Дві матері сказали, що поведуть туди своїх дівчат. А я сказав Кенді – ні. Ти розумієш чому?

Звісно, Ходжес розумів.

– Бо той конкурс проводився в Міському Центрі, ось чому. Я собі в уяві буквально побачив, як з тисяча твінібоперок[83 – Tweenybopper (сленг) – школярки 9-15 років, які жадібно стежать за життям великих і місцевих знаменитостей, імітуючи на своєму рівні їхню манеру поведінки, одяг тощо.] разом зі своїми матусями товчуться перед будівлею, чекаючи, коли відкриються двері, замість світанку сутінки, але ж ти знаєш, увечері туман теж наповзає від озера. Я буквально побачив, як той членосмок летить на них черговим вкраденим «мерседесом» – або якимсь йобаним «гамером» цього разу, – а діти і їхні матусі просто так там і стоять, задивились на фари, наче ті оленята. Тому я сказав «ні». Біллі, чув би ти, як вона на мене кричала, але я все одно сказав «ні». Вона не розмовляла зі мною весь цей місяць і далі б не розмовляла, якби Морін її туди не повела. Я казав Мо: «Ні в якому разі, навіть не смій», а вона мені: «Ось тому-то я й розлучилася з тобою, Піте, бо втомилася повсякчас чути оце твоє ні в якому разі та навіть не смій». Ну й, звичайно ж, нічого там не трапилось.

Він допиває залишок пива, потім нахилиється вперед знову.

- Я сподіваюся, багато людей буде разом зі мною, коли ми його схопимо. Якщо я запопаду його сам-один, я готовий його вбити вже тільки за те, що він розсварив мене з дочкою.

- То чому сподіваєшся на багато людей?

Піт задумується, а потім з запізненням усміхається:

- Тут ти маєш рацію.

- Ти задумуєшся коли-небудь про місіс Трелоні? - питається Ходжес ніби між іншим, хоча сам він багато думав про Олівію Трелоні, відтоді як той анонімний лист сковзнув до нього крізь щілину для пошти. І навіть ще до того. У безрадісний час після виходу на пенсію вона йому навіть снилася кілька разів. Те її довге обличчя... обличчя зажуреної коняки. Того типу обличчя, що ніби каже «ніхто мене не розуміє» та «весь світ проти мене». З усіма тими грошима і досі не піддатними обчисленню благословеннями її життя, починаючи зі свободи від зарплатні. Минули роки й роки, відтоді як місіс Т. мусила контролювати свої видатки чи перевіряти автовідповідач щодо дзвінків від колекторів, але вона все ще могла підраховувати прокляття, укладати довгий список з погано зроблених зачісок та грубощів з боку обслуговувального персоналу. Місіс Олівія Трелоні, в її безформних сукнях з викотом човником, і ті її «човники» завжди кособочило або на правий, або на лівий борт. Ті її водянисті очі, що, здавалося, завжди перебувають на межі сліз. Нікому вона не подобалася, включно з детективом Першого класу Кермітом Вільямом Ходжесом. Нікого не здивувало, включно з тим самим, вищезгаданим, детективом Ходжесом, коли вона вбила себе. Восьмеро загиблих людей - не кажучи вже про набагато більше покалічених - то був завеликий вантаж для будь-якої совісті.

- Думаєш про неї й зараз? - питається Піт.

- Чи правду, врешті-решт, вона казала? Про той ключ.

Піт здіймає брови.

- Вона вважала, що каже правду. Ти знаєш це так само добре, як і я. Вона себе так сильно в цьому переконала, що могла б пройти тест на детекторі брехні.

Так воно й є, і Олівія Трелоні не стала сюрпризом для них обох. Бозна-скільки вони бачили таких, як вона. Професійні кримінальники поводитися винуватими, навіть коли вони не вчиняли того злочину чи злочинів, за які їх притягали на допит, бо збіса добре вони про себе знали, що в чомусь таки винні. Солідні громадяни в це просто не можуть повірити, і коли хтось із таких нервував під час допиту перед висуненням обвинувачення, Ходжес знав, що навряд це через те, що там була якось задіяна вогнепальна зброя. Ні, в таких випадках зазвичай ішлося про машину. «Я думав, там був собака, що я його переїхав», - здебільшого казали вони, і неважливо, що насправді вони могли бачити в люстерко заднього огляду після жохливого подвійного гупання, вони вірили у своє.

Просто якийсь собака.

– Просто загадуюся, от і все, – каже Ходжес. Сподіваючись, що він здається задумливим, а не настирливим.

– Нумо, Біллі. Ти ж бачив те, що й я бачив, і в будь-який час, коли тобі забажається щось точніш пригадати, ти можеш прийти у відділок і переглянути ті фото.

– Припустимо.

З кишені Пітового спортивного піджака «Менз Верхаус»[84 – «Men's Warehouse» – заснована 1973 року компанія, що спеціалізується на продажу суто чоловічого одягу, взуття та аксесуарів; гасло: «Вам сподобається, як ви виглядаєте. Я це гарантую».] звучать перші такти «Ночі на Лисій горі»[85 – «Ніч на Лисій горі» (1867) – симфонічна сюїта російського композитора М. П. Мусоргського (1839–1881).]. Він виловлює звідти телефон, дивиться на нього й каже:

– Я мушу прийняти цей дзвінок.

Ходжес робить жест «не відмовляй собі ні в чому».

– Алло? – Піт слухає. Очі в нього розширюються, і він підводиться так швидко, що мало не валиться його стілець. – Що?

Перестають їсти й озираються інші гості ресторану. Ходжес дивиться з цікавістю.

– Йо... Йо! Я там буду. Що? Йо, йо, окей. Не чекайте, ідьте зараз же.

Він різко закладає телефон і сідає знову. Раптом спалахнули всі його вогні, й цієї миті Ходжес йому страшенно заздрить.

– Мені варто обідати з тобою частіше, Біллі. Ти мій щасливий чар і завжди ним був. Ми про це балакали, от воно й трапилось.

– Що? – сам думаючи: «Це Містер Мерседес». Думка слідом за цією кумедна й жалюгідна: «Він же мусив належати мені».

– Це телефонувала Іззі. Вона щойно отримала дзвінок від полковника з поліції штату, з округу Віктор. Десь з годину тому один егер помітив чийсь кістяк у старому гравійному кар'єрі. Той кар'єр на відстані менше двох миль від літнього будиночка Донні Дейвіса на озері, і вгадай, що? На тому кістяку, схоже, є рештки якоїсь сукні.

Він простягає понад столом долоню. Ходжес ляскає по ній своєю п'ятірнею.

Піт повертає телефон собі до обвислої кишені й дістає гаманець. Ходжес трусить головою, навіть не намагаючись себе дурити щодо того, що він відчуває: полегшення. Грандіозне полегшення.

– Ні, це пригощав я. У тебе там зустріч з Ізабель, правильно?

– Так.

- Тоді катай.

- Окей. Дякую за ланч.

- Ще одне запитання... є якісь новини про Шляхового Джо?

- Він належить поліції штату, - каже Піт. - А тепер ще й фебеерівцям. Усі їм раді. Що я чув, так це те, що вони не знайшли нічого. Просто чекають, коли він зробить те саме знову, і сподіваються, що їм пощастить.

Він кидає погляд собі на годинник.

- Іди, іди.

Піт вирушає, зупиняється, повертається до стола і смачно цілує Ходжеса в лоб.

- Чудово було побачитись з тобою, серце мое.

- Геть звідси, - каже йому Ходжес. - Люди подумают, що ми коханці.

Піт зблискує шахрайською посмішкою, а Ходжес думає про те, як вони інколи любили себе називати: Небесними Гончаками[86 - Алюзія на поему англійського поета Френсіса Томпсона (1859-1907) «Небесний гончак» (1893) про гонитву Бога за всіляко вислизаючою в бік гріха людською душею, яка поважно вплинула на англо-американське містичне мистецтво.]

І загадується, чи чутливий у нього досі нюх.

13

Повертається офіціант запитати, чи потрібно що-небудь ще. Ходжес було відкриває рота, щоб сказати «ні», а тоді замовляє чергову чашку кави. Йому просто хочеться ще посидіти тут якийсь час, смакуючи подвійну удачу: це виявився не Містер Мерседес, але це виявився Донні Дейвіс, самозакоханий членосмок, який убив власну дружину, а потім наказав своєму адвокату встановити нагороду за інформацію, яка приведе до її місцеперебування. Тому що, о Боже-Ісусе, він так сильно її кохає і все, чого він хоче, це щоб вона повернулась додому і вони могли розпочати все наново.

Йому також хочеться подумати про Олівію Трелоні й украдений «мерседес» Олівії Трелоні. У тому, що його дійсно було вкрадено, ніхто не сумнівається. Але, попри всі її заперечення у зворотному, ніхто не сумнівається, що саме вона полегшила крадієві його справу.

Ходжес пам'ятає ту справу, про яку їм розповідала тоді тільки-но прибула із Сан-Дієго Ізабель Джейнз, яку вони швиденько підключили до з'ясування мимовільної ролі місіс Трелоні в побоїщі перед Міським Центром. В історії Ізабель ішлося про вогнепальну зброю. Вона розповідала, як її з напарником викликали до однієї сім'ї, де дев'ятирічний хлопчик на смерть застрелив свою чотирирічну сестричку. Діти гралися з автоматичним пістолетом, що його в себе на бюро залишив їхній батько.

– Батьку обвинувачення не висунули, але він нестиме в собі цей тягар все життя, – сказала вона. – Тут буде така сама історія, ось почекаймо й побачимо.

Це було за місяць чи, може, менше до того, як та Трелоні наковталась пігулок, але всім, хто були зайняті в справі Мерседес-Кілера, на це виявилось начхати. Для них – і нього – місіс Т. була всього лиш багатою пані, що жаліла тільки саму себе, відмовляючись визнати власну роль у тому, що трапилось.

Той «Мерседес SL» було вкрадено з центру міста, де він тоді стояв, хоча місіс Трелоні, вдова свого заможного чоловіка, що помер від раку, жила в Цукрових Пригірках – передмісті, такому ж солодкому, як його назва, де чимало перекритих брамами під'їзних алей вели до претензійних чотирнадцяти-двадцятикімнатних «палаців». Ходжес виріс в Атланті, і кожного разу, коли він проїжджав машиною через Цукрові Пригірки, йому згадувався той шикарний район Атланти, який зветься Бакхед[87 – Buckhead – район у північній частині столиці штату Джорджія та одному з найбагатших міст світу Атланті.]

Елізабет Вортон, стара мати місіс Трелоні, жила в квартирі – дуже гарній квартирі, з кімнатами великими, як обіцянки кандидата-політика, що містилася у кварталі кондомініумів вищого класу на Озерній авеню. У тій хатці було достатньо місця, щоб там постійно жила доморядниця, і тричі на тиждень туди приходила приватна сиділка. Місіс Вортон мала прогресуючий сколіоз, і саме прописаний їй оксиконтин[88 – «OxyContin» – нове покоління оксикодону, опіоїдного болюгасувального препарату, розробленого у 1916 році німецькою фірмою «Баер» на заміну знятому з виробництва героїну.] поцупила з домашньої аптечки її дочка, коли вирішила відійти.

Самогубство доводить вину. Ходжес пам'ятає, як це сказав лейтенант Моріссі, але сам Ходжес завжди мав щодо цього сумніви, а останнім часом ці сумніви стали дужчими, ніж будь-коли. Що він знає тепер, так це те, що вина – не єдина причина, через яку люди вчиняють самогубство.

Інколи тебе просто нудить від денних телепередач.

14

Двое копів у патрульному автомобілі знайшли той «мерседес» приблизно за годину після бійні. Він стояв поза одним із тих складів, що громадилися вздовж берега озера.

Величезний асфальтований двір заповнювали іржаві контейнери, вони стирчали довкола, немов моноліти острова Пасхи. Між двома такими контейнерами й стояв безжурно той сірий «мерседес». Коли туди прибули Ходжес з Гантлі, у дворі складу вже перебувало п'ять поліцейських машин, дві з них поставлені ніс до носа за заднім бампером «мерседеса» – немов копи побоювалися, що цей великий сірий седан сам собою заведеться, як той «Плімут» у старому фільмі жахів, і втече[89 – Мається на увазі фільм «Кристіна» (1983) за однойменним романом Стівена Кінга того ж року, де йдеться про машину марки «Плімут», що діє, як самостійна, ревнива, цілеспрямована на вбивство жива істота.]. Густий туман тоді вже перетворився на дрібний дощ. Дахові

блимавки патрульних машин висвітлювали його крапельки конфліктуючими спалахами синього світла.

Ходжес із Гантлі вирушили до купки патрульних. Піт Гантлі говорив з тими двома, які знайшли машину, а Ходжес тим часом її обдивлявся. Передок у «SL500» було лише злегка пом'ято – ота уславлена німецька інженерія, – але капот і лобове скло були заляпані загуслою кров'ю. У радіаторі застряг, тепер уже задубілий від крові, рукав чиеїсь сорочки. Пізніше з'ясується, що він належав одному з постраждалих на ім'я Огаст Оденкьорк. Було там також ще дещо. Щось, що блищало навіть у цьому бляклому вранішньому світлі. Щоб краще роздивитися, Ходжес присів на одне коліно. Він так і перебував у цій позі, коли до нього приєднався Гантлі.

– Що там збіса таке? – спитав Піт.

– Здається, шлюбна обручка, – відповів Ходжес.

Так воно й виявилось. Те просте золоте колечко належало Френсін Різ, тридцятидев'ятирічній жінці з вулиці Біляча Грядя, пізніше його повернули її родині. Її довелося ховати з цією обручкою на підмізинному пальці правої руки, бо крайні три пальці її лівої було відірвано. Поліцейський патологоанатом висловив припущення, що це сталося тому, що, коли на неї стрибнув «мерседес», вона підняла руку в інстинктивному захисному жесті. Два з тих трьох пальців було знайдено на місці злочину незадовго перед полуднем десятого квітня. Вказівний палець так ніколи й не знайшовся. Ходжес гадав, що то якийсь мартин – один з тих важких розбишак, що по-хазяйськи патрулюють узбережжя озера – вхопив його і відніс кудись геть. Ця думка йому подобалась більше за альтернативну їй, отигдну: що хтось з уцілілих біля Міського Центру забрав його собі як сувенір.

Ходжес підводиться і жестом підкликає до себе одного з патрульних копів.

– Треба його чимсь накрити, поки дощ не позмивав усі...

– Брезент уже везуть, – каже коп і киває великим пальцем на Піта. – Це перше, що він нам наказав.

– Ну, хіба ти не чудо? – мовить Ходжес непогано робленим голосом типової церковної леді, але напарник відповідає йому усмішкою бляклою, як цей день. Піт саме дивиться на тупе, забризкане кров'ю рило «мерседеса» і на застряглу в його хромованому радіаторі обручку.

Підійшов інший коп, тримаючи в руці блокнот, відкриту сторінку якого вже почало брижити від вологи. Ідентифікаційний жетон підказав його ім'я: Ф. Шеммінгтон.

– Машина зареєстрована на місіс Олівію Енн Трелоні, адреса Бузковий проїзд № 729. Це в Цукрових Пригірках.

– Там, куди ідуть спати всі добрі «мерседеси», коли кінчається їхній довгий робочий день, – промовив Ходжес. – Офіцере Шеммінгтон, з'ясуєте, чи вдома вона. Якщо її там нема, спробуйте розшукати. Ви можете це зробити?

– Так, сер, цілком можу.

- Звичайна рутинна, так? Розслідування обставин викрадення машини.

- Ви праві.

Ходжес обертається до Піта:

- Перед кабіни. Звернув увагу?

- Подушки безпеки не розкрилися. Він їх відключив. Говорить про умисність.

- А також говорить про те, що він знає, як це робиться. Які твої висновки щодо маски?

Піт, не торкаючись самого скла, задивився крізь дощові краплини у вікно з водійського боку. На шкіряному водійському сидінні лежала гумова маска - того типу, що її натягують на голову. Жмути дуркуватого помаранчевого волосся стирчали в неї над скронями, наче роги. Червона гумова бульба замість носа. Без голови, яка б розтягувала її зсередини, червоногуба усмішка перетворилася на глумливу гримасу.

- Огидна, наче з самого пекла. Ти коли-небудь бачив той телефільм про клоуна в каналізації?

Ходжес хитає головою. Пізніше - тільки за кілька тижнів перед своїм виходом на пенсію - він купив DVD з цим фільмом, і Піт виявився правим[90 - Ідеться про міні-серіал «Воно» (1990), знятий за опублікованим 1986 р. однойменним романом Стівена Кінга.]. Та маска була дуже близькою до обличчя Пеннівайза, клоуна з того фільму.

Вони вдвох знову обійшли машину довкола, цього разу відзначаючи кров на колесах і поріжках. Більшу частину її буде змити ще до того, як приїдуть техніки й привезуть брезент; тоді все ще лишалося сорок хвилин до сьомої ранку.

- Офіцери! - погукав Ходжес. А коли зібрався весь гурт: - Хто з вас має мобільний телефон із фотокамерою?

Вони всі мали. Ходжес розставив їх колом навкруг того, що подумки вже називав смертєвозом - одним словом, смертєвіз, саме так, - і вони почали знімати.

Офіцер Шеммінгтон стояв трохи подалі, балакаючи по мобільному. Піт підкликав його до себе кивком голови.

- Є у вас якась інформація про вік цієї жінки, Трелоні?

Шеммінгтон звірився зі своїм блокнотом:

- Дата народження в її водійських правах третє лютого 1957 року. Таким чином, їй мусить бути... еее...

- П'ятдесят два, - сказав Ходжес. Вони з Пітом пропрацювали разом понад дюжину років і тепер уже багато речей їм не потрібно промовляти вголос.

Олівія Трелоні мала стать і вік, якраз підходящі для Паркового гвалтівника, але сама аж ніяк не підходила на роль масового вбивці. Вони знали, що траплялися випадки, коли водії втрачали контроль над своїми машинами і ненавмисне в'їжджали в гурт людей – тільки п'ять років тому, в цьому ж самому місті, водій віком за вісімдесят і на межі маразму проорав своїм «Б'юіком Електра» вуличне кафе, убивши одну людину й поранивши з півдесятка інших, – але Олівія Трелоні не вкладалася і в цю категорію також. Занадто молода.

Плюс, там була та маска.

Проте...

Проте.

15

На срібній таці приносять рахунок. Ходжес кладе поверх нього свою картку і, чекаючи, поки її принесуть назад, сьорбає каву. Він наївся сповна і вдоволений, а такий стан посеред дня зазвичай залишає його готовим до двогодинного сну. Але не цього пополудня. Цього пополудня він бадьорий, як ніколи.

Те «проте» було таким очевидним, що нікому з них не було потреби промовляти його вголос – ні для патрульних (яких весь час прибувало туди дедалі більше, хоча той чортів брезент привезли тільки о чверть по сьомій), ні самим собі. Двері «SL500» були замкнені, а замок запалювання порожнім. Не малося й ознак вламуння, які могли помітити обидва детективи, а пізніше того ж дня це підтвердив головний механік міського автосалону «Мерседес».

– Наскільки важко було б комусь відтиснути вікно? – спитав того механіка Ходжес. – Відкрити таким способом замок?

– Абсолютно неможливо, – відповів механік. – Ці «мерси» збудовані, як слід. Якби комусь вдалося таке зробити, залишилися б сліди. – Він посунув на потилицю свій картуз. – Трапилася явно проста річ, офіцери. Вона залишила ключ у замку запалювання, а коли вийшла, проігнорувала застережний сигнал. Мабуть, перебувала думками деінде. Злодій побачив ключ у замку і вкрав машину. Я маю на увазі, що він мусив мати ключ. Як інакше він зміг би замкнути машину, коли її полишав?

– Ви весь час говорите «вона», – сказав Піт. Вони не повідомляли механіку ім'я хазяйки.

– Ха, нумо вгадаймо, – тепер механік уже трішки заусміхався. – Це «мерседес» місис Трелоні. Олівії Трелоні. Вона купила його в нашому салоні, і ми його обслуговуємо кожні чотири місяці, безперебійно. У нас на обслуговуванні лише кілька дванадцятициліндрових, і я знаю їх усі, – а потім, говорячи не що інше, як категорично жакливу правду. – Цей бейбі суший танк.

Кілер завів цей «Бенц» між двох контейнерів, заглушив двигун, стягнув із себе маску, промив її дезінфектантом і покинув машину (заховавши рукавички і сіточку для волосся, мабуть, до внутрішніх кишень куртки). Але перед тим, як загубитися в тумані, він показав останнє «фак-ю»: замкнув машину рідним майстер-ключем Олівії Енн Трелоні.

Саме це й було отим «проте».

16

Вона попередила нас, щоб ми поводитись тихо, бо її мати спить, згадує Ходжес. Потім вона подала нам каву і печиво. Сидячи в «ДеМазіо», він допиває залишок із сьогоднішньої чашки, чекаючи, поки йому повернуть його кредитну картку. Він думає про вітальню в тій велетенській квартирі, з її ошелешливим видом на озеро.

Разом із кавою й печивом вона подарувала їм погляд широко розчакнених очей «звісно-зі-мною-такого-не-могло-бути», той погляд, що є ексклюзивною власністю солідних громадян, які ніколи не мали неприємностей з поліцією. Які навіть уявити собі такого не можуть. Вона промовила це навіть уголос, коли Піт запитав її, чи не могла вона забути ключ запалювання в машині, коли припаркувала її на Озерній авеню всього лиш за кілька під'їздів від дому її матері.

– Звісно, зі мною такого не могло бути.

Ці слова прозвучали крізь напружену посмішечку, яка промовляла: «Ця ваша ідея видається мені дурною, а понад те образливою».

Нарешті повертається офіціант. Він ставить маленьку срібну тацю і, перш ніж той встигає випростатися, Ходжес тицяє йому в руку десятку і п'ятірку. Офіціанти в «ДеМазіо» ділять чайові між собою і Ходжес вперто не схвалює таку практику. Якщо це видає в ньому старомодність, то й нехай.

– Дякую вам, сер, і buon pomeriggio[91 – Гарного дня (італ.)].

– Вам того самого, – відповідає Ходжес. Він ховає рахунок і свою картку «Амекс», але підводиться не відразу. На десертній тарілці в нього залишилося трохи крихт і, користуючись виделкою, він їх виловлює, точно, як він робив це з пирогами своєї матері, коли був маленьким хлопчиком. Для нього ці останні рештки, повільно висмоктувані на язик з-поміж зубців виделки, завжди здавалися найсолодшими частинками скибки.

17

Те ключове перше опитування в перші години після злочину. Кава і печиво в той час, коли все ще тривала ідентифікація покручених тіл загиблих. Коли, рвучи на собі одяг, десь ридали родичі.

Місіс Трелоні йде до передпокою квартири, де на журнальному столику лежить її сумка. Назад вона повертається, риючись у сумці, починає хмуритись, не перестаючи щось у ній шукати, вже трохи занепокоєна. Потім усміхається:

- Ось він, - оголошує вона, простягаючи знайдене.

Детективи дивилися на майстер-ключ, і Ходжес подумав, який ординарний той має вигляд для речі, призначеної для такої дорогої машини. Просто якийсь чорний пластиковий цурупалок з потовщенням на кінці. З одного боку того потовщення мався логотип «мерседес». На іншому боці три кнопки. На одній було зображення всячого замка з опущеною дужкою. На кнопці поряд з цією - замок із відкритою дужкою. Третя кнопка позначена словом PANIC. Певне, вона для того, щоб, якщо під час відмикання машини на власника нападе грабіжник, він міг натиснути цю кнопку і машина почала волати про допомогу.

- Бачу, чому вам не відразу вдалося розшукати його у себе в сумці, - зауважив Піт з найкращою зі своїх інтонацій «мимохідь-між-іншим». - Більшість людей чіпляють до своїх ключів якийсь брелок. У моєї дружини ключі причеплені до великої пластмасової ромашки. - Він ласкаво посміхнувся, немов Морін усе ще була його дружиною, й немов її, ту елегантну модницю наче з журнальної обкладинки, бодай колись хтось міг побачити з брелоком у вигляді пластикової ромашки.

- Це дуже мило з її боку, - сказала місіс Трелоні. - Коли я можу отримати назад свою машину?

- Це не залежить від нас, мем, - відповів Ходжес.

Вона зітхнула й поправила той викот човником у себе на сукні. То був перший випадок із десятків наступних, коли вони бачитимуть, як вона це робить.

- Звісно, я буду змушена її продати. Я ніколи більше не зможу нею керувати після такого. Це так незатишно. Думати, що моя машина... - Оскільки сумку місіс Трелоні все ще тримала в руці, вона сягнула до неї і видобула звідти пачку ніжно-блакитного кольору серветок «Клінекс». - Це вельми незатишно.

- Я хотів би, щоб ви нам усе ще раз переповіли, - сказав Піт.

Вона пустила під лоба налиті кров'ю, з почервонілими повіками очі.

- Це дійсно так необхідно? Я буквально виснажена. Я не спала майже всю ніч біля матері. Вона не могла заснути до четвертої ранку. У неї такі болі. Я хотіла б здрімати, поки не прийде місіс Грін. Це сиділка.

Ходжес подумав: «Вашу машину щойно було використано для вбивства восьми людей, тобто восьми, це якщо всі інші залишаться живими, а ви хочете здрімати». Пізніше він не був певен, чи саме тоді зародилася його неприязнь до місіс Трелоні, але, мабуть, так воно й було. Коли деякі люди переживають горе, їх хочеться обняти і, примовляючи годі-годі, поплескувати по спині. Є й такі, яких хочеться ляснути по пиці зі словами «поводься, як чоловік». Чи у випадку місіс Трелоні: «поводьтесь, як жінка».

- Ми постараємося зробити це якомога швидше, - пообіцяв Піт. Він не сказав їй, що це тільки перший із багатьох майбутніх допитів. На той час, коли вони з нею нарешті завершили, місіс Трелоні мусила б чути, як вона про все розповідає, навіть уві сні.

- Ах, тоді дуже добре. Я прибула сюди, до моєї матері, в четвер увечері, невдовзі після сьомої...

Вона розповіла, що відвідує матір щонайменше чотири рази на тиждень, а четвер - це її черга залишатися на ніч. Вона завжди заїжджає до «Багаї»^[92] - В'гаї (Багаї, Бахаї) - всесвітня релігія, заснована проповідником Багауллою в Персії у XIX ст.; вегетаріанство не є обов'язковим для прихильників цієї релігії, але всіляко заохочується.], вельми гарного вегетаріанського ресторану, розташованого в торговельному центрі «Березовий Пагорб», де купує вечерю на двох, яку потім розігріває в духовці. («Хоча мама їсть тепер дуже мало, звичайно. Через біль».) Вона розповіла їм, що завжди сплановує свою поїздку в четвер так, щоб прибути після сьомої, бо на той час уже розпочинався цілонічний парковочний термін, а більшість місць уздовж вулиці вільні.

- Я уникаю паралельного паркування. Я просто не вмію цього робити.

- А як щодо гаража в сусідньому кварталі? - спитав Ходжес.

Вона подивилася на нього так, немов він сказився.

- Парковка на цілу ніч там коштує шістнадцять доларів. На вулиці машину можна ставити безкоштовно.

Піт так і тримав в руці той ключ, хоча поки що не казав місіс Трелоні, що вони заберуть його з собою.

- Ви зупинилися біля «Березового Пагорба» і замовили їжу з собою для вас з матір'ю у... - він зазирнув до свого записника. - У «Багаї».

- Ні, я замовила заздалегідь. Зі свого дому на Бузковому проїзді. Вони там завжди мені раді. Я стара і цінна клієнтка. Учора ввечері це було куку сабзі для матері - це овочевий омлет зі шпинатом й кінзою - і гейме для мене. Гейме - це таке чудесне рагу з горошком, картоплею і грибами. Дуже легке для шлунка. - Вона поправила на собі викот. - У мене жакхлива кислотна відрижка ще з підліткового віку. З таким треба звикнути жити.

- Я гадаю, ваше замовлення було... - почав Ходжес.

- І ще шале зард на десерт, - додала вона. - Це рисовий пудинг з корицею. І шафраном. - Вона зблиснула тією своєю дивною, тривожною посмішкою. Як і поправлення на собі викоту човником, ця посмішка була тим «трелонізмом», з яким їм довелося дуже добре познайомитися. - Саме шафран і робить цю страву особливою. Навіть мама завжди їсть шале зард.

- Звучить смачно, - сказав Ходжес. - А ваше замовлення було вже в коробках, готове на винос, коли ви туди приїхали?

- Так.

- Одна була коробка?

- О ні, три.

- У пакеті?

- Ні, просто коробки.

- Мабуть, мусило бути нелегко - діставати все це з машини, - промовив Піт. - Три коробки з іжею, вашу сумку...

- І ключ, - вставив Ходжес. - Не забувай про це, Піте.

- Також ви мусили занести все це нагору якомога швидше, - додав Піт. - Від холодної їжі мало радості.

- Я бачу, до чого ви ведете, - сказала місіс Трелоні, - і я вас запевняю... - невеличка пауза, - ви, джентльмени, заливаєтеся не на ту стежку. Я поклала ключ до сумки відразу ж, щойно вимкнула двигун, це найперше, що я завжди роблю. А щодо коробок, то вони були зв'язані разом в один стос... - щоб продемонструвати розміри пакунка, вона розсунула руки приблизно на вісімнадцять дюймів[93 - 18 дюймів = 45,7 см.], - і таким чином нести це було дуже легко. Сумочку я повісила собі на лікоть. Дивіться. - Вона зігнула руку, повісила на неї сумку і пройшлася по великій кімнаті, тримаючи невидимий стос коробок з «Багаї». - Бачите?

- Так, мем, бачимо, - сказав Ходжес. Він також побачив іще дещо.

- А щодо «якомога швидше» - ні. Аж ніяк, оскільки вечерю все одно треба було розігрівати. - Вона на мить замовкла. - Звісно, шале зард не треба. Навіщо розігрівати рисовий пудинг. - Вона видала невеличкий смішок. Не загиготіла, подумав Ходжес, але приснула. Оскільки чоловік у неї помер, іі, либонь, можна було б назвати вдовичкою-сміхункою. Його неприязнь поповнилась новим шаром - таким тонким, майже невидимим, але все ж таки. Все ж таки.

- Отже, дозвольте мені переповісти ваші дії після того, як ви приїхали на Озерну авеню, - сказав Ходжес. - Куди ви прибули трохи пізніше сьомої.

- Так. Хвилині о п'ятій по сьомій. Можливо, трішечки пізніше.

- Угу-угу. Ви поставили машину... де? За три чи чотири під'їзди звідси?

- Не далі як за чотири. Мені були потрібні лиш два вільних парковочних місця, щоб я могла поставити машину, не здаючи назад. Ненавиджу здавати назад. Я завжди завертаю не в той бік.

- Авжеж, мем, у моєї дружини така сама проблема. Ви вимкнули двигун. Ви витягли ключ із замка запалювання і поклали його собі до сумки. Повісили сумку на лікоть і підхопили коробки з іжею...

- Стос коробок. Зв'язаних докупи міцним шпагатом.

- Правильно, стос. І що далі?

Вона подивилася на нього так, немов серед усіх ідіотів у загалом ідіотському світі він був ідіотом найвищого гатунку.

- Далі я вирушила до будинку матері. Подзвонила в домофон і місіс Гарріс - доморядниця, ви знаєте, - мене впустила. По четвергах вона йде відразу ж, як я приходжу. Я піднялась ліфтом на дев'ятнадцятий поверх. Сюди, де ви зараз ставите мені запитання, замість того, щоб сказати мені, коли я зможу зайнятися моєю машиною. Моею викраденою машиною.

Ходжес подумки нагадав собі запитати в доморядниці, чи бачила вона, коли йшла додому, «мерседес» місіс Трелоні.

Піт спитав:

- Місіс Трелоні, у який момент ви дістали ключ із сумки знову?

- Знову? Навіщо б мені...

Він підняв ключ, демонструючи наочно:

- Щоб замкнути вашу машину, перед тим як іти до будинку. Ви ж її замкнули, хіба не так?

На мить непевність зблиснула в її очах. Вони обидва це відзначили. І враз вона пропала.

- Звичайно, що замкнула.

Ходжес вчепився в неї очима. Вона зиркнула вбік, крізь велике панорамне вікно на озеро, але він знову вловив її погляд.

- Добре подумайте, місіс Трелоні. Загинули люди, і це дуже важливо. Чи пам'ятаєте ви, зокрема, як управлялися з коробками з іжею, коли діставали ключ з сумки і натискали кнопку ЗАМКНУТИ? Чи бачили, як блимнули на підтвердження фари? Вони ж мусять блимнути, ви це знаєте.

- Звісно, я знаю. - Вона закусила нижню губу, усвідомила це і перестала.

- Ви точно все це пам'ятаєте?

На мить будь-який вираз покинув її обличчя. А потім з усім отим дратівливим тріумфом спалахнула усмішка зверхності.

- Чекайте. Тепер я згадала. Я поклала ключ в сумку після того, як взяла коробки і вийшла з машини. І після того, як натисла кнопку, яка замикає машину.

- Ви так упевнені? - мовив Піт.

- Так.

Вона дійсно була в цьому впевнена і такою й залишиться. Вони обоє це розуміли. Такою ж, як той солідний громадянин, що когось збив і втік, який, коли його нарешті відстежили, каже, що звісно, там була собака, він собаку збив.

Піт захопнув свій записник і підвівся. Ходжес зробив те саме. Місіс Трелоні не приховувала, що їй не терпиться провести їх до дверей.

– Ще одне запитання, – промовив Ходжес по дорозі до виходу.

Вона здійняла вгору акуратно вищипані брови.

– Де ваш запасний ключ? Ми мусимо і його також забрати.

Цього разу не було ні сторопилого виразу, і очей вона не відвела, жодного вагання не було. Вона відповіла:

– У мене нема запасного ключа, і мені він не потрібен. Я дуже акуратна зі своїми речами, офіцере. Я володію Сірою Леді – так я називаю мою машину – вже п'ять років, і єдиний ключ, яким я бодай колись користувалася, лежить зараз у кишені вашого напарника.

18

Стіл, за яким вони з Пітом їли ланч, уже було очищено від усього, окрім недопитої Ходжесом склянки води, але він так і залишався там сидіти, дивлячись крізь вікно на парковку і віадук, що позначав неофіційний кордон Лоутавна, до якого ніколи не наважувались потикатися такі мешканці Цукрових Пригірків, як покійна Олівія Трелоні. Та й навіщо б їм? Купити наркотиків? Ходжес був певен, що в Пригірках є наркоші, повно їх, але коли ти живеш там, дилери постачають тобі все, що треба, прямо додому.

Місіс Т. збрехала. Вона мусила збрехати. Або так, або визнати той факт, що єдина мить забудькуватості призвела до жаклих наслідків.

Утім, припустимо – просто теоретично поміркуємо, – що вона сказала правду.

Гаразд, нумо припустимо. Але якщо ми помилялися в тому, що вона залишила свій «мерседес» незамкненим, із ключем у замку запалювання, де ховається наша помилка? І що там насправді сталося?

Він сидить, дивлячись у вікно, згадуючи, не помічаючи, що дехто з офіціантів почав кидати на нього тривожні погляди – обважнілий пенсіонер сидить, розплившись на стільці, наче робот зі спрацьованим акумулятором.

19

Той смертевіз, так само замкнений, було транспортовано на поліцейську спецстоянку евакуатором. Ходжес із Гантлі отримали це повідомлення, коли вже сідали в свою машину. Туди якраз прибув головний механік із «Росс Мерседес»[94 – «Bob Ross Auto Group» – заснована 1979 р. у штаті Огайо сімейна компанія, що володіє автомобільними салонами і станціями

техобслуговування; відома тим, що її хазяїн Роберт Росс став першим у світі чорношкірим, офіційним представником бренду «Мерседес».), який запевняв, що зможе відімкнути ту чортову тачку. Врешті-решт.

– Передайте йому, щоб не переймався, – сказав Ходжес. – У нас є ключ.

На іншому кінці зависла пауза, а потім лейтенант Моріссі перепитав:

– Справді? Не хочете ж ви сказати, що вона...

– Ні, ні, нічого такого. А механік стоїть поряд з вами, лейтенанте?

– Він надворі, роздивляється пошкодження на машині. «Збіса, ледь не плакати хочеться», – це те, що я чув.

– Йому було б варто пролити пару крапель сліз по загиблих людях, – сказав Піт. Він кермував. Очисники совалися туди-сюди по лобовому склу. Дощ сильнішав. – Без образ.

– Скажіть йому, щоб він зв'язався з автосалоном і дещо з'ясував, – сказав Ходжес. – І потім нехай подзвонить мені на мобільний.

Дорожньому руху в центрі міста заважало багато заторів, почасти через дощ, почасти тому, що перед Міським Центром було перекрито Марлборо-стрит. Вони проїхали лише чотири квартали, коли озвався Ходжесів мобільний. Дзвонив Говард Мак-Грорі, механік.

– Ви знайшли когось у салоні, щоб з'ясувати те, чим я цікавився? – запитав у нього Ходжес.

– Нема потреби, – сказав Мак-Грорі. – Я працюю у Росса з 1987 року. Відтоді провів, либонь, з тисячу «мерсів» на виїзд із воріт, і можу вам сказати, що всі вони від'їжджали з двома ключами.

– Дякую, – сказав Ходжес. – Ми скоро будемо. Маємо ще декілька питань до вас.

– Я буду тут. Це жакливо. Жакливо.

Ходжес завершив розмову і переповів почуте від Мак-Грорі.

– Тебе це дивує? – спитав Піт. Попереду висів знак ОБ'ЇЗД, який спрямовував їх кругалю поза Міським Центром... Тобто можна було засвітити свої значки, але обом цього не схотілося робити. Зараз їм хотілося побалакати.

– Аж ніяк, – відповів Ходжес. – Це стандартна технічна процедура. Як то кажуть британці: наступник і другий у черзі спадкоємець. Коли купуєш нову машину, тобі дають два ключі...

– ...як кажуть, щоб один із них ти поклав у безпечне місце, звідки можеш його взяти, якщо загубиш той, який завжди носиш з собою. Дехто, якщо їм раптом знадобився запасний ключ через рік або два, не можуть пригадати, куди його поклали. Жінки, які носять великі сумки, як ота скриня, що в

цієї Трелоні, незрідка кидають туди обидва ключі, геть забуваючи про існування запасного. Якщо вона каже правду про те, що на брелок ключа не вішала, то, можливо, вона користувалася обома поперемінно.

– Йо, – погодився Ходжес. – Вона приїздить до своєї матері, вся зайнята думками про те, як проведе чергову ніч, заопікуючись матусею з її болем, підхоплює коробки й сумку...

– І залишає ключ у замку запалювання. Їй не хочеться цього визнавати, ні перед нами, ні перед собою, але саме так з нею і трапилося.

– Хоча той застережний сигнал... – з сумнівом промовив Ходжес.

– Можливо, коли вона вилазила, повз неї проїжджав якийсь великий вагозов, і вона не почула сигналу. Або поліцейська машина з увімкнутою сиреною. А може, вона була так глибоко занурена у власні думки, що проігнорувала його.

Це було схожим на правду тоді, і тим більше стало схожим пізніше, коли Мак-Грорі сказав їм, що ніхто не зламавав той смертевіз, щоб у нього залізти, і ніхто в ньому не «прикурював контакти», щоб його завести. Що непокоїло Ходжеса – насправді то було єдине, що його непокоїло – це те, як сильно йому хотілося, щоб це було правдою. Їм обом не подобалася місіс Трелоні у тих її блузках з викотом човником, з її ідеально вищипаними бровами і писклявим пирсканням удовички-сміхунки. Місіс Трелоні, яка не питалася про загиблих чи покалічених, навіть не заікнулась про них ні разу. Вона не була вбивцею – в жодному разі не була, – але було б добре довести її часткову вину. Нехай би отримала ще дещо для роздумів, окрім як про вегетар'янські обіди з «Багаї».

– Не переускладнуй простого, – повторював його напарник. Корок на дорозі розчистився, і він утопив педаль. – Їй видали два ключі. Вона заявляє, що має тільки один. Так воно й є. Сучий син, який вбив тих людей, коли вже йшов геть, мабуть, викинув до першого-ліпшого риштака той ключ, який вона залишила в замку запалювання. Той, який вона нам показувала, то запасний.

Це потребувало з'ясування. Коли чуєш стукіт копит, не думаєш про зебру.

20

Хтось його делікатно термосить, як ото роблять, коли будять того, хто міцно спить. І Ходжес усвідомлює – він дійсно майже заснув. Або заіпнотизував себе спогадами.

Це Елейн, метрдотелька «ДеМазіо», і дивиться вона на нього стурбовано.

– Детективе Ходжес? З вами все гаразд?

– Нормально. Але тепер я просто Ходжес, Елейн. Я вже на пенсії.

Він бачить стурбованість у її очах, і дещо більше. Дещо гірше. Він залишився єдиним клієнтом у ресторані. Він помічає офіціантів, що стоять купкою біля дверей у кухню, і раптом бачить себе таким, яким його, мабуть,

побачили вони і Елейн – старим дідом, який надовго засидівся тут після того, як його компаньйон (і всі інші) пішов. Старий, отяжілий дядько, який обсмоктував виделку, наче дитина льодяник, а потім просто вдивлявся крізь вікно.

«Вони загадуються, чи не від'їжджаю я до королівства Деменції на Альцгаймер-експресі», – думає він.

Він дарує усмішку Елейн – свою найкозирнішу, широку і чарівливу:

– Ми з Пітом теревенили про старі справи. Я тут розмірковував про одну з них. Типу відтворював її подумки. Перепрошую. Я вже вимітаюсь.

Але коли він підводиться, його хитає, він б'ється об стіл, звалюючи напівповну склянку з водою. Елейн хапає його за плече, щоб утримати, стривожена ще дужче, ніж перед тим.

– Детективе... містєре Ходжес, ви спроможні повести машину?

– Звісно, – каже він, але занадто палко. Шпильки і голки роблять спринтерські спурти від щиколоток йому до промежини, а потім знову назад до щиколоток. – Випив всього дві склянки пива. Решту допив Піт. У мене трохи затерпли ноги, ото й усе.

– О. А зараз вам уже покращало?

– Нормально, – каже він, і ногам дійсно стає краще. Слава Богу. Він пригадує, що десь читав, що літнім людям, особливо літнім людям із зайвою вагою, не можна довго сидіти. Під коліном може утворитися тромб. Встаєш, а той тромб робить свій смертельний спурт вгору, просто в серце, а там уже й «янголе, янголе, ми падаємо».

Вона йде разом із ним до дверей. Ходжес усвідомлює, що він зараз думає про ту приватну сиділку, чиею роботою було наглядати за матір'ю місіс Т. Як там було в неї прізвище? Гарріс? Ні, Гарріс – то доморядниця. У сиділки прізвище було Грін. Коли місіс Вортон бажалося пройти до вітальні або відвідати сортир, чи ескортувала її місіс Грін отаким чином, як оце зараз його ескортує Елейн? Звісно, саме так вона й робила.

– Елейн, зі мною все гаразд, – каже він. – Правда. Розум тверезий. Тіло в балансі. – Він простягає руки, щоб це показати.

– Добре, – мовить вона. – Приходьте до нас знову й не змушуйте нас надто довго чекати наступного разу.

– Моя обіцянка.

Виступаючи на яскраве сонячне світло, він дивиться собі на годинник. Уже по другій. Він пропустив свої пополудневі телепередачі, і це його не хвилює ані на дрібку. Хай та пані суддя і нацист-психолог ібуть самі себе. Або одне одного.

Він повільно заходить на парковку, де, окрім його власного, залишилися хіба що автомобілі працівників ресторану. Він дістає ключі й підкидає їх на долоні. Несхоже на ключ місіс Т. Ключ від його «Тойоти» висить на колечку. І, о так, при ньому мається і брелок – пластиковий прямокутник із вставленою в нього фотографією його дочки. Усміхнена Еллі, в уніформі гравчині команди Міської середньої школи з лакросу[95 – Lacrosse – популярна спортивна гра 12 ? 12 родом із Канади, у якій тверді гумові м'ячі перекидають за допомогою «кросів» – плетінок на довгих держаках.].

У питанні щодо ключа від «мерседеса» місіс Трелоні ніколи не відступалася від свого. Упродовж усіх співбесід вона продовжувала наполягати, що мала тільки один ключ. Навіть після того як Піт Гантлі показав їй накладну з написом ПЕРВИННІ КЛЮЧІ (2) у списку того, що йшло разом з автомобілем, володаркою якого вона стала у 2004 році, вона продовжувала наполягати на тому самому. Вона казала, що в накладній помилка. Ходжес пам'ятає залізну впевненість у її голосі.

Піт сказав би, що вона зізналася лише в самому кінці. Прощальної записки не знадобилося; самогубство є зізнанням по самій своїй природі. Стіна її заперечень врешті-решт розсипалася. Як у того парубка, який збив когось на дорозі та втік, спадає тягар з душі: «Так, гаразд, там була дитина, а не собака. Там була дитина, а я в той момент глянув на свій мобільний, щоб подивитися, чий дзвінок пропустив, і я її вбив».

Ходжес пам'ятає, як їхні наступні співбесіди з місіс Т. створювали химерний ефект підсилювання. Що більше вона заперечувала, то дужче їм не подобалася. Не тільки Ходжесу й Гантлі, а й усьому підрозділу. І що дужче вона їм не подобалася, то ще впертіше вона заперечувала. Тому що знала, що вони відчують до неї. О так, вона була егоцентричною, проте не дур...

Ходжес зупиняється, одною рукою тримаючись за дверну ручку своєї машини, а іншою прикриваючи собі очі від сонця. Він вдивляється в затінок під віадуком, що є подовженням платної автомагістралі. Уже глибоко після полудня, і насельники Лоутавна почали повставати зі своїх усипалень. У тому затінку таких четверо. Трое великих підтумків і один малий підтумок. Схоже, що великі підтумки перештовхуються з малим підтумком. На малому підтумку рюкзак і, поки Ходжес дивиться, один із великих підтумків зриває його в того зі спини. Це викликає вибух суто троячого реготу.

Ходжес прогулянковим кроком вирушає до того мосту. Він ні про що не думає і не поспішає. Він засовує руки в кишені свого спортивного крою піджака. По автостраді з гудінням проносяться легковики і ваговози, відкидаючи вниз, на вулицю, свої обриси серіями тінявих віконниць. Він чує, як один із тролів питається у малого хлопця, скільки в того грошей.

– Ніскільки в мене нема, – каже малюк. – 'блиште мене в спокої.

– Вивертай кишені, а ми подивимось, – каже Троль 2.

Натомість малий намагається втекти. Троль 3 ззаду обхоплює руками малюка за вутлі груди. Троль 1 мацає і стискає кишені малого.

– Гай, гай, я чую згорнуті грошенята, – каже він і обличчя малюка кривиться, він силується не заплакати.

– Мій брат дізнається, хто ви такі, і порве вам кулями срааки, – каже він.

– Ой, як жаско, – каже Троль 1. – Я вже мало не напудив собі...

Та тут він бачить Ходжеса, той звільна вступає до них у притінок, несучи поперед себе своє черево. Руки глибоко засунуті в кишені його старого, безформного піджака з твіду «гусячі лапки», того, що з латками на ліктях, того, від якого він не в силах відмовитись, хоча й розуміє, що той уже зношений геть на лайно.

– Шотобітре'а? – запитує Троль 3. Він усе ще обнімає малого ззаду.

Ходжес гадає, чи не видати щось тягуче в манері Джона Вейна, але вирішує, що не варто. Єдиний Вейн, якого знають ці поганці, це Ліл Вейн[96 – John Wayne (1907–1979) – кіноактор, режисер і продюсер, уславлений ролями крутих парубків; Lil Wayne (нар. 1982 р.) – репер із Нового Орлеану.].

– Мені треба, щоб ви облишили в спокої цього малого, – каже він. – Забирайтесь звідси. Зараз же.

Троль 1 відпускає кишені малого підтумка. Він у кофті з каптуром і обов'язковому кашкеті «Янки»[97 – «New York Yankees» – заснована 1901 р. команда східного дивізіону Вищої бейсбольної ліги,]. Схиливши голову набік, він впирає долоні собі в худі стегна, вигляд у нього веселий.

– Від'ібися, жирний.

Ходжес не гає часу. Їх тут, врешті-решт, аж трое. Він дістає з правої кишені піджака Веселого Ляпанця, отримуючи задоволення від його ваги. Ляпанець – це шкарпетка з узором ромбиком. Стопа її заповнена підшипниковими кульками. На щиколотці в неї надійний вузол, щоб сталеві кульки трималися купи. Він змахує шкарпеткою по різкій, горизонтальній дузі, б'ючи збоку в ший Тролю 1 так, щоб не поцілити в адамове яблуко; вдар хлопця туди – і майже напевне його уб'єш, а тоді тобі світить тяганина з бюрократією.

Звучить металеве «чвак». Троль 1 перехняблюється набік, його веселий вигляд змінюється болісним здивуванням. Він робить спотикливий крок із бровки і падає на дорогу. Там він перекидається на спину, хапаючись руками за горло, давиться повітрям, з очима, впертими в дно віадука.

Уперед вирушає Троль 3:

– Йобаний... – починає він, і тоді Ходжес піднімає ногу (шпильки й голки пішли геть, слава Богові) і миттю б'є його в пах. Він чує, як рипнули штани в нього на заді, і думає: «Ох ти ж старий пердун». Троль 3 вие від болю. Тут, з легковиками і ваговозами, що проносяться над головою, цей звук дивно плаский. Троля переламує навпіл.

Ліву руку Ходжес так і не витягав. Він випрямляє на ній вказівний палець, щоб той виправся з кишені, наставляючи його на Троля 2.

- Агов, сракорилий, нема сенсу чекати на більшого брата цього малого. Я сам порву тобі кулею сраку. Мене бісить, коли трое на одного.

- Ні, чоловіче, ні! - Троль 2 високий, добре збудований, років, либонь, п'ятнадцяти, але переляк його змалює заледве до дванадцятирічного. - Прощу, дядьку, ми пр'сто гралися!

- Тоді тікай, ігрунчику, - каже Ходжес. - Мерщій.

Троль 2 біжить.

Тим часом Троль 1 підвівся на коліна:

- Ти пошкодуеш про це, жирний му...

Ходжес робить крок у його бік, піднімаючи Ляпанця. Троль 1 це бачить, видає дівчачий скрик і прикриває собі шию.

- Тобі краще теж утікати, - каже Ходжес, - бо інакше цей жирний дядько збирається обробити тобі пику. Коли твоя матуся прибуде до пункту невідкладної допомоги, вона пройде повз тебе, не впізнавши.

Цієї миті, з адреналіновим напором і тиском, мабуть, понад двісті, він дійсно на таке абсолютно готовий.

Троль 1 підводиться на рівні. Ходжес робить фальшивий випад у його бік, і Троль 1 винятково слухняно сахається назад.

- Забирай з собою свого дружка і поклади йому льоду на яйця, - каже Ходжес. - Вони розпухнуть.

Троль 1 обхоплює рукою Троля 3, і вони шкандибають до Лоутавнського боку віадука. Коли Тролю 1 здається, що він уже в безпеці, він обертається і гукає:

- Я з тобою ще зустрінуся знову, жирний.

- Моли Бога, щоб цього не сталося, сракоголовий, - каже Ходжес.

Він підбирає рюкзак і вручає його малому, який дивиться на нього вибалушеними, повними недовіри очима. Йому, мабуть, років із десять. Ходжес опускає Ляпанця назад собі до кишені.

- Чому ти не в школі, малий чоловіче?

- У мене мама захворіла. Я іду по ліки для неї.

Ця брехня настільки нахабна, що змушує Ходжеса вищиритися.

- Та ні, аж ніяк, ти просто прогулюєш уроки, - каже він.

Хлопчик не каже нічого. Це полісмен, ніхто інший не виступив би так, як цей дядько. Ніхто інший не тримав би зарядженої шкарпетки у себе в кишені також. Безпечніше грати німого.

– Іди, прогуляй уроки деінде, де безпечніше, – каже Ходжес. – Там є ігровий майданчик, на Восьмій авеню, спробуй туди.

– Там торгують коксом, на тому майданчику, – каже хлопчик.

– Я знаю, – каже Ходжес, майже добродушно, – але ж ти не мусиш собі купувати.

Він міг додати: «Ти не мусиш також ставати переносником наркоти», але це звучало б уже наївно. Там, у Лоутавні, більшість такої дрібноти якраз і займаються переноскою. Можна заарештувати такого за володіння наркотиком, але спробуй зліпити справу.

Він вирушає знову на парковку, по безпечний бік віадука. Озирнувшись назад, він бачить, що хлопчик так і стоїть на місці, дивиться на нього. Рюкзак звисає з одної руки.

– Маленький чоловіче, – каже Ходжес.

Хлопчик дивиться на нього мовчки.

Ходжес піднімає руку, наставляючи на нього.

– Щойно я був зробив тобі добро. Я хочу, щоб ти передав його далі, перш ніж сьогодні ввечері сяде сонце.

Тепер вираз обличчя малого виказує цілковите нерозуміння, немов Ходжес бовкнув щось іноземною мовою, але з цим гаразд. Інколи воно просочується вглиб, особливо у юних.

«Люди б здивувалися, – думає Ходжес. – Вони були б дуже здивовані».

22

Брейді Хартсфілд перевдягається в свою іншу уніформу – білу – і перевіряє фургон, швидко зазираючи до списку, саме так, як це подобається містеру Льюбу. Все на місці. Він потикає голову в кабінет, щоб привітатися з Ширлі Ортон. Ширлі жирна свиня, завелика любителька продуктів компанії, але йому хочеться залишатися приємним для неї. Брейді хоче бути приємним для всіх. Так набагато безпечніше. Вона западає на нього, і це зручно.

– Ширлі, ти гарнюща дівчинка! – гукає він голосно, і вона вся спалахує аж до лінії волосся на її прищавому лобі. «Мала льюха, паць-паць-паць, – думає Брейді. – Ти така жирна, що, коли ти сідаєш, в тебе, мабуть, піхва вивертається назовні».

– Привіт, Брейді. Знову на Вест Сайд?

– Весь тиждень, люба. Ти в порядку?

- Нормально. - Червоніє ще дужче, ніж перед тим.

- Добре. Просто хотів спитати, як справи.

Потім він від'їжджає, слухняно дотримуючись усіх обмежень швидкості, хоча, щоб дістатися своєї території, така повільна їзда забирає нахер у нього цілих сорок хвилин. Але це мусить бути саме таким чином. Упіймають за перевищення на фургоні компанії в той час, як у школах закінчились останні уроки, - і тебе звільнено. І не просися. Але коли він приїжджає у Вест Сайд - це гарна частина роботи, - він опиняється в районі, де живе Ходжес, і то з повним правом там перебувати. Ховайся на видноті, як каже старе прислів'я, і, на впевнену думку Брейді, це дійсно мудро.

Він завертає з Ялинкової вулиці й повільно іде по Харпер-ровд, просто повз будинок Дет-Пенса. «О, лишень подивіться, - думає він. - На передньому дворі цей негритосик, оголений до пояса (так, що всі матінки, які вдома, можуть, поза всякими сумнівами, добре роздивитися наолієні потім кубики м'язів його преса), штовхає "Газонного Хлопчика"[98 - «Lawn-Boy» - ручна газонокосарка, різноманітні моделі якої з 1934 р. випускає компанія «Evinrude».]».

«Майже вчасно ти за це взявся, - думає Брейді. - Галявина мала вже доволі кошлатий вигляд. Та, мабуть, старий Дет-Пенс навряд чи звертав на це велику увагу. Старий Дет-Пенс занадто заклопотаний тим, що дивиться телевизор, ість «поп-тарти»[99 - «Pop-Tarts» - печиво з різноманітною начинкою, яке рекомендується підсмажувати в тостері, але можна істи і так.] і мацає револьвер, який лежить на столику поряд із його кріслом».

Негритосик чує, як він під'їжджає, і розвертається подивитися. «Я знаю твоє ім'я, негритосику, - думає Брейді. - Тебе звуть Джером Робінсон. Я знаю майже все про старого Дет-Пенса. Я не знаю, чи він шпокає тебе, але мене б це не здивувало. Саме через це він може й тримати тебе біля себе».

Брейді махає рукою понад кермом свого маленького, розмальованого дитячими сюжетами фургона «Містер Смаколик», який ще й весело дзеленчить аудіозаписом дзвіночків. Негритосик махає у відповідь і посміхається. Насправді посміхається.

Кожному подобається продавець морозива.

Під Блакитною Парасолькою Деббі

Брейді Хартфілд курсує плетивом вуличок Вест Сайда до сьомої тридцяти, коли пізні сутінки починають зціджувати блакить із весняного неба. Перша хвиля його покупців, від третьої дня до шостої вечора, складається зі школярів після уроків, з наплічниками, які розмахують пожмаканими

доларовими банкнотами. Більшість на нього навіть не дивиться. Вони надто заклопотані, теревенячи зі своїми приятелями або говорячи у мобільні телефони, які сприймаються ними не як додаткові прилади, а як життєво необхідні речі, такі як їжа або повітря. Нечисленні з них кажуть «дякую», але більшість не переймається. Брейді на це начхати. Він не хоче, щоб на нього дивилися, не хоче, щоб його запам'ятовували. Для цих мазунчиків він усього лише штовхач солодошів у білій уніформі, і саме таким йому подобається залишатися.

Від шостої до сьомої – мертвий період, поки малі тварюки ховаються по своїх домах на вечерю. Хіба що дехто з них – ті, що кажуть йому «дякую», – навіть балакають там з батьками. Більшість, мабуть, відразу ж переходять до тицання в кнопки своїх айфонів, поки матінки з татками базикають одне з одними про свої роботи або дивляться вечірні новини, щоби дізнатися про все, що діється у великому зовнішньому світі, де вельможні й значні наразі творять актуальне лайно.

В останні півгодини його зміни торгівля знову оживає. Тепер уже й діти, і батьки підходять до брязкітливого фургона Містера Смаколика, купують крижані ласощі, які поїдатимуть з гузнами (здебільша товстими), зручно вмоцненими в шезлонги у себе на задніх подвір'ях. Це все люди обмеженої уяви, тупі, як мурахи, що повзають довкола своїх мурашників. Ось, масовий вбивця подає їм морозиво, а вони й поняття не мають.

Час від часу Брейді загадувався, чи важко було б отруїти цілий фургон солодошів: ванільне й шоколадне морозиво, «Беррі Гуд», «Смак дня», «Смачні крижинки», «Бравні ділайт», навіть «Морожені палички» та «Свистки» [100 – «Berry Berry Good» – тістечко-морозиво з ягодами, «Flavor of the Day» – заморожений крем, «Tastey Frosties» – цукровані пластівці, «Brownie Delites» – шоколадні тістечка, «Freeze-Stix» – заморожений сік, «Whistle Pops» – льодяники.]. Він зайшов аж так далеко, що навіть провів пошук щодо цього в інтернеті. Зробив те, що його бос у «Дискаунт Електронікс» Ентоні «Тоунз» Фробішер, мабуть, назвав би «дослідженням технічних можливостей», і зробив висновок, що, хоча таке й можливо вчинити, але вчиняти це було б тупістю. Не в тому справа, ніби він був несхильним до ризику; він вислизнув після Мерседесової Бійні, коли шанси на те, що його впіймають були набагато вищими, ніж на те, що він безслідно щезне. Але він не бажав виявитися впійманим зараз. Він мусить робити свою справу. Його справа наприкінці цієї весни і початку літа – цей жирний екс-коп К. Вільям Ходжес.

Брейді може виїхати на свій маршрут по Вест Сайду з повним фургоном отруєного морозива вже після того, як колишній коп утомиться гратися з тим револьвером, що він його тримає біля свого крісла у вітальні, і скористається ним за призначенням. Але не раніше. Цей жирний екс-коп бісить Брейді Хартсфілда. Дуже, дуже бісить. Ходжес вийшов на пенсію з усіма почеснями, вони йому навіть вечірку влаштували, а хіба це справедливо, коли він не спромігся впіймати найзліше уславленого вбивцю з усіх, яких тільки бачило це місто?

Завершуючи зміну цього дня, він іде повз будинок на Тіберрі-лейн[101 - Teaberry (гаультерія лежача) - північно-американський низенький куш із запашними білими квітами і червоними істівними плодами; з усіх частин рослини можна готувати вітамінний чай.], де зі своїми матір'ю, батьком і сестрою мешкає найманий хлопець Ходжеса, Джером Робінсон. Джером Робінсон також бісить Брейді. Робінсон симпатичний на вигляд, він працює на екс-копа, і ще він кожного вікенда гуляє з новою дівчиною. І кожна дівчина в нього гарна. Деякі з них навіть білі. Це неправильно. Це протиприродно.

- Гей! - гукає Робінсон. - Містере морозивник! Зачекайте!

Він легко біжить через галявину разом зі своїм собакою, великим ірландським сетером, який мчить за ним по п'ятах. А поза ними біжить і приблизно дев'ятирічна Джеромова сестричка.

- Купи мені якогось шоколадного, Джеррі! - кричить вона. - Будь лаасочка!

У нього навіть ім'я білого хлопця. Джером. Джеррі. Це образливо. Чому б йому не бути Треймором? Або Девонем? Або Лероем? Чому він не якийсь там йобаний Кунта Кінте[102 - Kunta Kinte (1750-1822) - раб родом із Гамбії, про якого, засновуючись на усних історіях, написав книгу «Корні. Сага американської родини» (1976) письменник афроамериканець Алекс Хейлі (1921-1992); знятий 1977 р. телевізійний міні-серіал за книгою мав величезний успіх.]?

Джером у мокасінах без шкарпеток, шиколотки в нього все ще зелені після підстригання галявини в екс-копа. На його безумовно вродливого обличчі велика посмішка, і Брейді може закластися, що, коли він спалахує нею до своїх вікендових краль, ті дівчатка спускають з себе трусики і розчепірюють руки: «Нумо входи, Джеррі».

Сам Брейді ніколи не був із дівчиною.

- Як настрій, чоловіче?! - питається Джером.

Брейді, який уже виліз із-за керма і стоїть біля торгового віконця, вишкірюється:

- Добрий. Уже майже кінець зміни, і від цього в мене завжди добрий настрій.

- У вас залишилося якесь шоколадне? Ота Маленька Русалонька бажає шоколадного.

Брейді показує йому великий палець, так само усміхаючись. Це майже та сама усмішка, яку він мав під клоунською маскою, коли з буквально втиснутою в мат педаллю акселератора він врізався у натовп отих жалюгідних шукачів роботи перед Міським Центром.

- Добре вас чую, прийняв-пойняв, друже мій.

Підбігає маленька сестричка, очі іскряться, кіски метляються.

- Джере, не називай мене Маленькою Русалонькою, я це ненавиджу!

Їй років дев'ять чи близько того, і в неї також сміховинно біле ім'я: Барбара. Брейді сприймає чорношкіру дитину з іменем Барбара чимсь настільки сюрреалістичним, що навіть не образливим. Єдиний, хто в цій родині має негритянське ім'я, це собака, який зараз стоїть на задніх лапах, поставивши передні на борт фургона, і махає хвостом.

– Оделл, сидіти! – наказує Джером, і пес сідає, хекаючи, проте з веселим виглядом.

– А як щодо вас? – питає Брейді в Джерома. – Що-небудь вам?

– Мені ванільне, м'яке, будь ласка.

– «Ванільним тобі самому хотілося б бути», – думає Брейді та вручає їм їхні замовлення[103 – «Ванільний» – прізвисько білих у чорному жаргоні.].

Він любить підглядати за Джеромом, йому подобається знати все про Джерома, бо у ці дні Джером, схоже, єдина людина, яка бодай якось спілкується з Дет-Пенсом, і за останні два місяці Брейді бачив їх разом достатньо, аби зрозуміти, що Ходжес ставиться до хлопця як до друга, а не тільки як до спорадично найманого робітника. Сам Брейді ніколи не мав друзів, друзі небезпечні, але він знає, що вони таке: хабарі власному «єго». Емоційні страховки. Коли тобі погано, до кого ти біжиш? До своїх друзів, звісно, і друзі кажуть тобі речі на кшталт: «ох, невже» та «не журись», а ще «ми з тобою» та «ходімо, десь посидимо, вип'ємо». Джерому всього лише сімнадцять, ще недостатньо дорослий, аби піти десь випити з Ходжесом (хіба що содової), але він завше може сказати «не журіться» та «я з вами». Отже, Брейді не припиняє стежити.

Місіс Трелоні не мала жодних друзів. І чоловіка не мала також. Тільки свою хвору матусю. Завдяки чому вона була легким м'ясом, особливо після того, як її почали обробляти копи. А що, вони зробили за Брейді половину роботи. Решту він зробив сам, буквально під самісіньким носом тієї кошавої суки.

– Ось, тримайте, – промовляє Брейді, вручаючи Джерому замовлені ним ласощі, а так хотілося б, аби вони були затруєні миш'яком. Або, скажімо, варфаріном[104 – Warfarin – антикоагулянт, ліки, які призначають при тромбозах; також використовується як пестицид.]. Зарядити цим морозиво, і в них тектиме кров з рота, з очей і вух. Не кажучи вже про їхні гузна. Він уявляє собі, як усі діти Вест Сайду кидають свої наплічники і дорогоцінні мобілки, коли в них з кожного отвору починає джюрити кров. Який міг би вийти з цього фільм-катастрофа!

Джером подає йому десятку, і разом з рештою Брейді вручає йому собаче печиво.

– Для Оделла, – каже він.

– Дякую, містере! – каже Барбара і лиже свій шоколадний ріжок. – Смачнуще!

– Насолоджуйся, серденько.

Він їздить фургоном «Містер Смаколик», а також часто їздить на виклики «фольксвагеном» з написом «Кібер-Патруль», але справжня його робота цього літа – це детектив К. Вільям Ходжес (Пенс.). А саме – зробити так, щоб детектив Ходжес (Пенс.) скористався отим своїм револьвером.

Брейді бере курс назад, до Фабрики морозива Льюба, щоби поставити там фургон і перевдягнутись у своє нормальне вбрання. Всю дорогу він дотримується обмежень швидкості.

Хто про безпеку дбає, біда того обминає.

3

Після того, як він залишив «ДеМазіо» – відволікшись тільки на те, щоб розібратися з баламутами під віадуктом платної автомагістралі, – Ходжес просто кермує своєю «Тойотою», спрямовуючи її по міських вулицях, не маючи на думці жодного конкретного пункту призначення. Чи так він думає, аж поки не усвідомлює, що опинився на Бузковому проїзді, неподалік озерного узбережжя, у гламурному районі Цукрові Пригірки. Тут він зупиняється на протилежному боці вулиці від під'їзної алеї, що перекрита воротами, на одному з кам'яних стовпів яких висить табличка з номером 729.

Будинок покійної Олівії Трелоні височіє наприкінці асфальтованої дороги, майже такої ж широкої, як та вулиця, на яку дивиться його фасад. Оголошення ПРОДАЄТЬСЯ на воротах запрошує Правомочних Покупців телефонувати до фірми МАЙКЛ ЗАФРОН – НЕРОУХОМІСТЬ І ГАРНІ БУДИНКИ. Ходжес гадає, що, зважаючи на стан ринку житла в цей Рік Господа Нашого 2010-й, це оголошення висить тут уже якийсь довший час. Проте хтось доглядає за моріжком, трава підстрижена, а, зважаючи на розмір галявини, той хтось мусить використовувати косарку набагато більшу за Ходжесового «Газонного Хлопчика».

Хто платить за догляд? Мусить існувати правонаступник місіс Т. Вона безперечно купалася в грошах. Здається, йому пригадується, що в затвердженому заповіті цифра сусідила десь з сімома мільйонами доларів. Вперше після свого виходу на пенсію, коли він передав нерозкрити справу Бійні при Міському Центрі Піту Гантлі й Ізабель Джейнз, Ходжес загадується, чи жива ще мати місіс Т. Він пам'ятає, що сколіоз був зігнув ту бідну стару леді майже пополам, наділивши її жахливими болями... але сколіоз не обов'язково смертельна хвороба. І ще, хіба не було в Олівії Трелоні якоїсь сестри, що жила десь на заході?

Він риеється в пам'яті, нашукуючи ім'я тієї сестри, але не знаходить. Що він точно пам'ятає, це те, що Піт заповзявся називати місіс Трелоні місіс Смикавкою, бо вона безупинно поправляла на собі одяг і причісувала зав'язане в тугий вузлик волосся, яке не потребувало причісування, і не давала спокою золотому браслету годинника «Пате Філіп»[105 – «Patek Philippe» – заснована 1839 р. швейцарська компанія, яка виробляє годинники класу люкс, найдешевші з них коштують від \$9000.], обертаючи й обертаючи його на своєму коштовному зап'ястку. Ходжесу вона не подобалася; Піт її мало не ненавидів. Що робило накидання на неї деякої вини за вчинене біля Міського Центру лиходійство доволі задовільним. Врешті-решт, вона

посприяла тому парубку; які тут ще могли бути сумніви? Коли вона купувала «мерседес», їй було вручено два ключі, але пред'явила вона тільки один.

А тоді, незадовго перед Днем Подяки[106 – День Подяки – запроваджене президентом Лінкольном 1863 р. національне свято, яке святкується у четвертий четвер листопада.], те самогубство.

Ходжес ясно пам'ятає, що сказав Піт, коли вони отримали цю новину: «Якщо по той бік вона побачиться з тими людьми – особливо з тією дівчиною Крей і її дочкою – їй доведеться відповідати на серйозні запитання». Для Піта це стало кінцевим підтвердженням: десь у душі місіс Т. весь час знала, що вона залишила ключ у замку запалювання своєї машини, яку вона називала Сірою Леді.

Ходжес також так вважав. Питання в тому, чи вважає він так само й досі? Чи анонімне послання від того, хто сам себе охрестив Мерседес-Кілером, перемінило його думку?

Можливо, ні, але той лист ставить різні питання. Якщо припустити, що Містер Мерседес був написав подібне послання місіс Трелоні? Місіс Трелоні з усіма її сипаннями і непевністю під тоненькою кіркою викличного поведження? Хіба таке неможливе? Містер Мерседес напевне мусив знати про злість і презирство, які виливалися на неї з боку публіки після бійні; для цього йому всього лиш треба було читати розділ «Листи до редакції» в місцевій газеті.

А чи можливе...

Але тут його думки перервалися, позаду нього під'їхала і зупинилася якась машина, і то так близько, що ледве не ткнулася в задній бампер його «Тойоти». Веселих вогників на даху в неї нема, хоча це блідо-блакитна «Корона Вік»[107 – «Ford Crown Victoria» – шестимісна задньоприводна модель «Форда», що випускалася у 1992-2012 рр. і була найбільш поширеним автомобілем в американських силах правопорядку.] останньої моделі. Чоловік, який вилазить з-за її керма, кремезний і коротко, по-армійському, стрижений, під його спортивним піджаком у підпахвеній кобурі безсумнівно ховається пістолет. Якби це був якийсь міський детектив, Ходжес розуміє, що там мусив би бути «Глок.40», точно такий, як той, що лежить у сейфі в нього вдома. Але він не міський детектив. Ходжес знає їх усіх.

Він опускає вікно.

– Доброодня, сер, – вітається по-армійському стрижений. – Можу я вас спитати, що ви тут робите? Бо ви стоїте тут уже доволі довгенько.

Ходжес кидає погляд собі на годинник і бачить, що це правда. Уже майже четверта тридцять. З тим, що в центрі міста година пік, йому пощастить, якщо він дістанеться додому вчасно, щоб подивитися Скотта Пеллі у «Вечірніх новинах Сі-Бі-Ес»[108 – Scott Cameron Pelley (нар. 1957 р.) – до власної програми на «CBS News» був військовим репортером у Кувейті та Іраку, потім головним кореспондентом свого каналу при Білому Домі, вважається одним з найкращих тележурналістів у США.]. Раніше він дивився «Ен-Бі-Сі», поки не вирішив, що Браян Вільямс[109 – Brian Douglas Williams (нар. 1959 р.) – телезірка, чия кар'єра різко пішла вгору, завдяки його

якісним репортажам із місць подій під час цунамі в Індійському океані й урагану Катрина, від 2004 – редактор-ведучий щовечірньої програми «NBC Nightly News».] просто благодушний тупак, занадто закоханий у відеокліпи з «Ютьюбу»[110 – «YouTube» – інтернет-ресурс, де кожен може вільно викладати і коментувати будь-які відеосюжети.]. Не такого ведучого програми новин йому хочеться бачити, коли схоже на те, що весь світ розривається на шма...

– Сер? Я щиро сподіваюся на вашу відповідь.

Стрижений нахилиється. Широко відтуляється борт його піджака. Ні, не «Глок», а «Ругер»[111 – «Ruger» – заснована 1949 р. четверта за потужністю збройова компанія в США, яка серед усього іншого має в своєму доробку широкий модельний ряд револьверів.]. Ніби як радше ковбойська зброя, на думку Ходжеса.

– А я, – промовляє Ходжес, – щиро сподіваюся, що ви маєте право про це питати.

Лоб його співбесідника наморщується:

– Перепрошую?

– Я гадаю, ви з приватної охорони, – терпляче каже Ходжес, – але я хочу побачити якесь посвідчення. А взагалі, знаєте, що? Я хочу побачити ваш дозвіл на приховане носіння тієї гармати, що у вас під піджаком. І краще, якщо воно знайдеться у вас у портмоне, а не лежатиме в бардачку у вашій машині, бо інакше ви порушник розділу дев'ятнадцятого міського кодексу володіння зброєю, який, якщо викласти коротко, постановляє: «Якщо ви носите зброю приховано, ви також мусите носити з собою дозвіл на її приховане носіння». Отже, нумо подивимося ваші папери.

Нахмуреність стриженого поглиблюється.

– То ви коп?

– На пенсії, – каже Ходжес, – але це не означає, що я забув власні права чи ваші обов'язки. Покажіть мені ваше посвідчення і дозвіл на зброю, будь ласка. Ви не мусите мені їх давати в руки...

– Ви збіса праві, не мушу.

– ...але я хочу їх побачити. А вже потім ми можемо розглянути причини моєї присутності тут, у Бузковому проїзді.

Стрижений замислюється, але лише на кілька секунд. Потім він дістає портмоне і різко його розкриває. У їхньому місті – як і в більшості, гадає Ходжес – працівники приватних охоронних служб ставляться до копів пенсіонерів так, немов ті все ще перебувають на дійсній службі, бо копипенсіонери мають повно друзів, які справді на дійсній службі та які можуть вельми ускладнити життя, якщо їм на це підкинуть якісь підстави. Парубок виявляється Редні Піпелзом, а картка його компанії ідентифікує його як працівника «Невсипущої охоронної служби». Також він показує Ходжесу дозвіл на приховане носіння зброї, дійсне до червня 2012 року.

- Редні, не Родні, - каже Ходжес. - Як Редні Фостер, той кантрі-співак[112 - Radney Foster (нар. 1959 р.) - автор-виконавець у жанрі кантрі, який був популярним у 1990-х рр., але згодом почав здебільшого писати пісні для інших і займатися продюсуванням.]

Обличчя «Фостера» розпливається в усмішці:

- Саме так.

- Містере Піпелз, мене звуть Білл Ходжес, я завершив свою кар'єру Детективом Першого класу, і останньою моєю великою роботою було розслідування справи Мерседес-Кілера. Я гадаю, ця інформація доволі вичерпна, щоби вам зрозуміти, чому я тут.

- Місіс Трелоні, - каже «Фостер», відступаючи з повагою назад, коли Ходжес прочиняє двері свої машини, вилазить і потягується. - То це невеличка подорож у країну спогадів, детективе?

- Я тепер просто містер, - простягає йому руку Ходжес. Піпелз її потискає. - А щодо іншого ви праві. Я пішов у відставку з копів майже в той самий час, коли місіс Трелоні пішла в відставку цілком з життя.

- Сумно то було, - промовив Піпелз. - Ви знаєте, що діти обкидали яйцями її ворота? І то не просто на Гелловін. Разів три чи чотири. Одну таку зграю ми впіймали, але інші... - Він похитав головою. - Плюс туалетний папір.

- Йо, вони таке люблять.

- А одної ночі хтось намалював графіті на лівій ворітничі. Ми цим заопікувалися до того, як вона могла побачити, і я цьому радий. Ви знаєте, що там було?

Ходжес хитає головою.

Піпелз притишує голос:

- ПИЗДА ВБИВЦЯ, ось що там було написано - величезними, спливаючими літерами. Що було абсолютно несправедливим. Вона дала маху, от і все. Є серед нас такі, хто бодай раз чи й не раз не схибили?

- Не я, це напевне, - каже Ходжес.

- Правильно. Біблія каже, нехай той, хто без гріха, кине перший камінь.

«Коли рак на горі свисне», - думає Ходжес і питає (з чесною цікавістю):

- Вам вона подобалася?

Очі Піпелза перебігають вгору і вліво тим мимовільним порухом, який Ходжес впродовж років і років так багато разів спостерігав у кімнаті для допитів. Це означає, що Піпелз або збирається ухилитися від відповіді, або відверто збрехати.

Наразі відбувається ухиляння.

– Ну, – починає він, – вона правильно ставилася до нас на Різдво. Подеколи вона плутала наші імена, але пам'ятала, хто ми такі, і кожен з нас отримував по сорок доларів і пляшці віскі. Доброго віскі. Ви думаєте, ми отримували подібне від її чоловіка? – Він фиркає. – Десять баксів, всунутих до картки «Холмарк»[113 – «Hallmark Cards» – заснована 1910 р. найбільша в США компанія з випуску вітальних карток та інших подарункових речей.], ото було й усе, що ми отримували від того скупердяя, поки він ще був у сидлі.

– На кого саме працюють «Невсипущі»?

– Воно називається «Асоціація Цукрові Пригірки». Знаєте, звичайне таке об'єднання мешканців району. Вони борються проти міських законів щодо зонування територій, коли ті їм не подобаються, і переймаються тим, щоб усі на районі відповідали певним... гм, стандартам – мабуть, так це можна назвати. Багацько тут різних правил. Типу, на Різдво можна засвічувати білу ілюмінацію, а кольорову не можна. І вона не мусить блимати.

Ходжес пускає очі собі під лоба. Піпелз шкіриться. Вони вже перетворилися з потенційних антагоністів на колег – принаймні майже, – а чому? Тому що Ходжес випадково вгадав походження трішечки ексцентричного імені цього парубка. Можна назвати це удачею, але завжди є щось таке, що переведе тебе на один бік з особою, яку ти бажаєш порозпитувати, обов'язково щось є, і почасти успішна робота Ходжеса-копа засновувалася на тому, що він умів таке вгадати, принаймні в більшості випадків. Це той талант, якого ніколи не мав Піт Гантлі, і Ходжес задоволений, усвідомивши, що залишки його власного дару залишаються в доброму робочому стані.

– Пригадується мені, у неї була сестра, – каже він. – У місіс Трелоні, я маю на увазі. Хоча я з нею ніколи не бачився, навіть імені не пам'ятаю.

– Джанель Паттерсон, – миттю підказує Піпелз.

– Ви таки з нею знайомі, я гадаю.

– Так, це правда. Вона гарні люде. Скидається трохи на місіс Трелоні, але молодша і виглядом гарніша. – Його руки описують в повітрі форми піщового годинника. – Повніша. А вам часом не відомо, чи є якийсь поступ у справі того «Мерседеса», містере Ходжес?

Це не те запитання, на яке Ходжес відповів би за звичайних обставин, але якщо ти бажаєш отримувати інформацію, то мусиш також ділитися інформацією. А те, що він має, воно достатньо безпечне, бо це зовсім ніяка не інформація. Він використовує фразу, вимовлену кілька годин тому Пітом Гантлі під час їхнього ланчу:

– Справа мертвіша мертвого.

Піпелз киває так, немов на щось більше він і не очікував:

– Імпульсивний злочин. Жодних зв'язків ні з ким із жертв, жодного мотиву, просто вбивство заради азарту. Найбільше шансів впіймати його – це якщо він спробує вчинити таке знову, як ви гадаєте?

«Містер Мерседес каже, що більше такого не робитиме», – думає собі Ходжес, але це та інформація, якої він абсолютно не бажає виказувати, тому він погоджується. Корпоративне взаєморозуміння – це завжди добре.

– Місіс Т. залишила великий спадок, – каже Ходжес, – і я маю на увазі не лише цей будинок. Цікаво мені, чи дістався він тій сестрі.

– О, авжеж, – відповідає Піпелз. Він замовкає, а потім говорить те, що і Ходжес казатиме в недалекому майбутньому декому іншому. – Я можу з вами розраховувати на конфіденційність?

– Так.

Коли чуєш таке запитання, найпростіша відповідь на нього буде найкращою. Без уточнень.

– Ця Паттерсон, вона жила в Лос-Анджелесі, коли її сестра... ну, ви знаєте. Пігулки.

Ходжес киває.

– Заміжня, але без дітей. Шлюб не з щасливих. Коли вона дізналася, що успадкувала мегабакси і маєток у Цукрових Пригірках, вона вмент, наче стрельнувши, розлучилася з чоловіком і приїхала сюди, на схід. – Піпелз киває великим пальцем на ворота, широку під'їзну алею і великий дім. – І прожила тут пару місяців, поки тривало юридичне затвердження заповіту. Зблизилася з місіс Вілкокс, котра живе трохи далі, в садібі номер 640. Місіс Вілкокс любить потеревенити, і до мене ставиться, як до друга.

Це могло означати будь-що – від спільного кавування до післяполудневого сексу.

– Міз Паттерсон перебрала на себе відвідування матері, яка жила в кондо там, у центрі міста. Про їхню матір ви знаєте?

– Елізабет Вортон, – каже Ходжес. – Цікаво, чи вона ще жива.

– Я цілком певен, що жива.

– Бо вона мучилася від жахливого сколіозу. – Ходжес згорблено проходиться, демонструючи сказане. Якщо хочеш щось отримувати, мусиш щось дарувати.

– Аж так сильно? Погані справи. Як там не є, але Гелен – місіс Вілкокс – каже, що міз Паттерсон відвідувала її регулярно й безперебійно, точно так, як це робила місіс Трелоні. Тобто, так тривало до останнього місяця. А тоді справи там, мабуть, погіршилися, бо мені здається, старенька тепер вже у клініці для престарілих в окрузі Ворсо[114 – Warsaw (Варшава) – у США понад десяток міст і містечок із цією назвою.]. Міз Паттерсон сама переїхала до того кондо. Там вона й зараз живе. Хоча вряди-годи я її ще

тут бачу. Останній раз це було з тиждень тому, коли агент з нерухомості показував дім.

Ходжес вирішує, що отримав уже все, чого об'єктивно він міг очікувати від Редні Піпелза.

– Дякую за свіжі новини. Мушу вже котитися. Перепрошую за те, що ми спочатку трохи були не порозумілися.

– Та нічого страшного, – каже Піпелз, двічі коротко потискаючи простягнуту Ходжесом руку. – Ви повелися як справжній профі. Тільки не забудьте, я вам ніколи нічого не розказував. Нехай Джанель Паттерсон і живе в центрі міста, але вона все одно належить до тутешньої Асоціації, а отже, залишається клієнткою.

– Я жодного слова від вас не чув, – запевняє Ходжес, залізаючи до своєї машини. Він сподівається, що чоловік Гелен Вілкокс не застане свою дружину і цього здоров'я разом у ліжку, якщо між ними дійсно таке відбувається; це могло б означати кінець договору «Невсипущої охоронної служби» з мешканцями Цукрових Пригірків. Самого Піпелза за таким фактом буде прибрано ментально. Щодо цього не може бути жодних сумнівів.

«Можливо, вона просто вибігає до його машини зі свіжоспеченими коржиками, – думає Ходжес, від'їжджаючи звідти. – Ти занадто передивився нацистської психотерапії для шлюбних пар по телевізору».

Не те щоб для нього мало якесь значення любовне життя Редні Піпелза. Що має значення для Ходжеса, коли він спрямовує машину до себе, до свого набагато скромнішого дому у Вест Сайді, це те, що Джанель Паттерсон успадкувала добро своєї сестри, що Джанель Паттерсон живе прямо тут, у місті (принаймні поки що), і те, що Джанель Паттерсон мусила вже бодай щось робити з тим, що належало покійній Олівії Трелоні. Включно з її паперами, серед яких може матися і певний лист – можливо, навіть не один – від того виродка, який достався вже й до Ходжеса. Якщо така кореспонденція існує, він залюбки б її переглянув.

Звісно, це справа поліції, а К. Вільям Ходжес більше не полісмен. Займаючись цим, він вислизає за межі правових рамок, сам чудово це розуміючи – почати з того, що він приховує певний доказ, – але в нього немає наміру зупинитися, поки ще ні. Нахабна розв'язність листа того виродка його роздрочила. Але, визнає він, вона роздрочила його в добрий бік. Вона подарувала йому сенс і мету, а після останніх кількох місяців це, схоже, просто чудовезна річ.

«Якщо мені пощастить трохи просунутись у цій справі, я все передам Піту».

Коли ця думка набігає йому в голову, Ходжес не дивиться в люстерко заднього огляду, але якби він це зробив, то побачив би, як його очі блимнули на мить угору і вліво.

Ходжес зупиняє «Тойоту» ліворуч від свого будинку під навісом, який слугує йому за гараж, і, переш ніж підійти до дверей, затримується, щоб порадити свіжопокошеному моріжку. У дверях він знаходить записку, що стирчить зі щілини для пошти. Перша його думка – «Містер Мерседес», але це було б надто зухвалим навіть для такого парубка.

Записка від Джерома. Його акуратний почерк дико контрастує з його стьобним дуркуванням в самому посланні.

Дорогий маса Ходжес,

Моя покосив ваш траву і поставив косарьку до по-вітки. Моя надієця ви не переїхав її, сар! Якщо в вас є іше якихсь тутечки діля для сього чорного хлопа, брязніть мені на гудок. Моя будь радий з вами побалакат якщо не буде по ділях з якоїсь з моїх курвальок. Як ви знаєш ім тре багато робить і часом дістават прочухану, бо вони можут бути угурні, особіно ті шо троха не білі метиски! Моя завше слухає вас, сар!

Ходжес утомлено хитає головою, але не може втриматись від посмішки. Його найманий хлопець отримує суцільні «А» з просунутої математики, він уміє ставити на місце відпалі ринви, він лагодить Ходжесові електронну пошту, коли вона збивається на манівці (що трапляється часто, переважно через його власне недбальство), він знається на основах сантехнічних робіт, він досить добре вміє розмовляти французькою, а якщо спитати в нього, що він читає, він півгодини може тебе морити розповідями про клятий символізм Д. Г. Лоренса[115 – David Herbert Lawrence (1885-1930) – англійський романист, поет, драматург, критик і художник, зокрема автор скандальної свого часу книги «Коханець леді Чаттерлей»; один із найвизначніших письменників першої третини ХХ ст.]. Він зовсім не хотів би бути білим, але оскільки він чорношкірий син родини вищого середнього класу, це, за його словами, ставить перед ним «виклики ідентичності». Каже він це жартома, але Ходжесу не віриться, що він жартує. Аж ніяк.

Професор у коледжі, татусь Джерома і його матінка, сертифікована аудиторка найвищої кваліфікації (на думку Ходжеса, обое зі зниженим рівнем почуття гумору), вжахнулися б від цього листування. Вони могли б навіть вирішити, що їхній син потребує консультації у психолога. Але від Ходжеса ім нічого не дізнатися.

– Джероме, Джероме, Джероме, – примовляє він, заходячи до будинку. Джером і його «діля для курваля». Джером, який не може вирішити, принаймні поки що, в якому з коледжів Ліги Плюща[116 – «Ivy League» – асоціація восьми найстаріших університетів на північному сході США.] йому хочеться далі вчитися; те, що будь-який з тих поважних закладів його прийме – передрішено. Він єдина людина в кварталі, про кого Ходжес думає як про друга, і насправді єдиного, якого він потребує. Ходжес вважає, що дружбу переоцінюють, і в цьому сенсі, якщо ні в якому іншому, він схожий із Брейді Хартсфілдом.

Він устиг на більшу частину вечірніх новин, але покладає собі їх не дивитися. Там знов буде те саме нестерпне про розлиття нафти в Мексиканській затоці та про політиків-чаювальників[117 – «Tea Party Movement» – політичний рух із консервативно-лібертаріанською ідеологією; назва походить від «Бостонського чаювання» 1773 р. – першої рішучої акції американських колоністів проти англійських порядків, яка поклала початок Американській революції і війні за незалежність.]. Натомість він вмикає комп'ютер, запускає «Фаерфокс» і набирає в полі пошуку: «Під Блакитною Парасолькою Деббі». Знаходяться тільки шість ланок, дуже незначний улов у безбережному рибному морі інтернету, і тільки один із результатів точно відповідає введеній фразі. Ходжес клікає на ньому і з'являється картинка.

Під заповненим загрозливими хмарами небом пагористий сільський краєвид. Анімаційний дощ – на його око, просто повторюваний цикл – періщить срібними струменями. Але двійко людей, що сидять під великою блакитною парасолькою – юнак і юна жінка, – сухі та в безпеці. Вони не цілуються, але близько прихилилися головами. На вигляд, між ними точиться глибока розмова.

Під цією картинкою короткий опис *raison d'être*[118 – *Raison d'être* (фр.) – підстава і сенс.] «Блакитної Парасольки».

На відміну від таких сайтів, як Фейсбук чи ЛінкдІн[119 – «Facebook» – заснована 2004 р., наразі найпопулярніша соціальна інтернет-мережа; «LinkedIn» – заснована 2003 р. інтернет-мережа, орієнтована на фахівців і бізнесменів.], «Під Блакитною Парасолькою Деббі» – це розмовний ресурс, де можуть зустрітися старі друзі й познайомитися між собою нові в ГАРАНТОВАНО ТОТАЛЬНІЙ АНОНІМНОСТІ. Жодних картинок, жодного порно, жодних 140-знакових твітів[120 – «Twitter» («цвірінькання» – англ.) – заснована 2008 р. соціальна мережа в інтернеті, де у приватних мікроблогах користувач може публікувати короткі текстові повідомлення та зображення.], а всього лиш ДОБРА СТАРОМОДНА БЕСІДА.

Під усім цим кнопка, позначена написом: ПОЧНІТЬ ЗАРАЗ ЗВІДСИ! Ходжес наводить мишкою на неї курсор, та потім вагається. Місяців шість тому Джерому довелося ліквідувати його електронну адресу і зробити йому нову, бо всі, хто були в адресній книжці Ходжеса, отримали послання, в якому повідомлялося, що він застряг у Нью-Йорку, хтось вкрав у нього портмоне з усіма кредитними картками і йому потрібні гроші, щоб дістатися додому. Чи не був би такий ласкавий отримувач цього листа надіслати п'ятдесят доларів – або більше, якщо він чи вона можуть собі це дозволити – у Трайбеку[121 – Tribeca – відомий історичний квартал на Мангеттені.] на «Мейл Боксиз тощо»[122 – «Mail Boxes Etc» – заснована 1980 р. глобальна кур'єрсько-поштова мережа з понад 6000 бізнес-центрів у різних країнах.]. «Я поверну вам гроші відразу ж, щойно залагоджу ці неприємності», – так закінчувалося те послання.

Ходжес опинився в глибокому замішанні, бо це прохання про гроші пішло до його колишньої, його брата в Толідо та понад чотирьох десятків копів, з якими він працював усі ті роки. І ще до його дочки. Він очікував, що його

телефони – і дротовий, і мобільний – впродовж наступних щонайменше сорока восьми годин дзвонитимуть, як скажені, але зателефонувало дуже мало людей, і, схоже, насправді занепокоєною виявилася тільки Елісон. Це його не здивувало. Еллі – Журлива Гас[123 – Gloomu Gus – прізвисько сумної, похмурої людини, походить від одного з персонажів коміксу «Щасливий хуліган», створеного 1900 р. художником Фредериком Оппером (1857–1937).] за вдачею – очікувала, що її батько зразу ж почне все к-бісам губити, щойно йому виповниться п'ятдесят п'ять.

Ходжес тоді подзвонив Джерому, попрохавши того допомогти, і Джером йому пояснив, що він став жертвою фішингу.

– Здебільшого люди, які виловлюють вашу адресу, просто потім намагаються продати вам «Віагру» або підробки коштовних речей, але й з такого типу фокусами я був зустрічався. Подібне трапилося з моїм викладачем екології, і йому потім довелося сплатити різним людям майже тисячу доларів. Звісно, це було в старі часи, до того, як люди додумалися...

– «Старі часи» – це коли саме, Джероме?

Джером знизав плечима:

– Роки два-три тому. Зараз новий світ надворі, містере Ходжес. Ви ще радійте, що той фішermen не запустив вам якогось вірусу, котрий зжер би всі ваші файли і застосунки.

– Небагато б я втратив, – сказав тоді Ходжес. – Я здебільшого лише ковзаю у мережі. Хоча за комп'ютерним пасьянсом я б дійсно шкодував. Коли я виграв, там звучить «Знов повертаються щасливі дні»[124 – «Happy Days Are Here Again» (1929) – пісня, яка прозвучала в романтичному фільмі-мюзиклі «Chasing Rainbows» («Гонитва за веселками», 1930), стала гімном успішної виборчої кампанії президента Ф. Д. Рузвельта і досі виконується багатьма поп-зірками.].

Джером подарував йому свій патентований погляд «я-надто-делікатний-щоб-назвати-вас-довбнем»:

– А як щодо ваших податкових декларацій? Минулого року я допомагав вам їх заповнювати в мережі. Ви бажаєте, щоб хтось дізнався, скільки ви платите Цукровому Татусеві[125 – «Цукровий Татусь» = «Дядько Сем» – один з евфемізмів для уряду США.]? Окрім мене, я маю на увазі.

Ходжес визнав, що цього йому б не хотілося.

Таким же дивним (і чомусь доволі чарівливим) педагогічним голосом, який, здається, завжди набирають розумні юнаки, коли намагаються напоумлювати розгублених старих, Джером продовжив:

– Ваш комп'ютер – це не просто новий різновид телевізора. Викиньте таке уявлення собі з голови. Кожного разу, як ви його вмикаєте, ви відчиняєте вікно у ваше життя. Якщо хтось захоче в нього зазирнути, то варто про це знати.

Усе це пропливає в його голові, поки він дивиться на цю блакитну парасольку і дощ, що безкінечно падає. І дещо інше пропливає також, дещо з його копівської частини розуму, яка було спала, але зараз цілком пробудилася.

Можливо, Містер Мерседес бажає побалакати. З іншого боку, можливо, насправді він хоче зазирнути у те вікно, про яке казав тоді Джером.

Замість того, щоб клікнути на ПОЧНІТЬ ЗАРАЗ ЗВІДСИ! Ходжес виходить з цього сайту, хапає телефон і натискає кнопку виклику одного з тих небагатьох номерів, що є в нього в швидкісному наборі. Відповідає мати Джерома, і після короткого обміну люб'язностями передає слухавку особисто містерові Діля Для Курваля.

Говорячи найжахливішим, на який він лишень здатен, діалектом «ебоніки»[126 – Ebonics – мінливий за географічним, соціальним і віковим застосуванням жаргон чорних мешканців США.], Ходжес каже:

– Геле, земелью, ти строиш тамки оті сучьки? Они заробляють? Ти атвічаіш?

– О, привіт, містере Ходжес. Так, у мене все гаразд.

– Браза, тобі в натурі не по кайфу шо я говорю так тобі в гудок, не?

– Ну...

Джером у щирому замішанні, і Ходжес вирішує змилюватись над ним:

– Галявина має чудовезний вигляд.

– Ох. Господи. Дякую. Можу я ще щось для вас зробити?

– Мабуть, що так. Мені цікаво, чи не міг би ти завітати завтра після занять? Справа в комп'ютері.

– Звичайно. А що там тепер за проблема?

– Мені б не хотілося обговорювати це по телефону, – каже Ходжес, – але тебе це може зацікавити. О четвертій годині, гаразд?

– Годиться.

– Добре. Зроби мені ласку, залиш удома Тайрона Екстазного Кайфа з його наркожаргоном[127 – Мається на увазі герой комедійного серіалу «Chappelle's Show» (2003–2006) Tyrone Biggums (Тайрон Великі Ясна) – чорний хлопець з опухлими білими губами й писклявим голосом, котрий їсть сендвічі з креком, запиваючи їх енергетичним напоєм «Red Balls» («Червоні яйця»), головним інгредієнтом якого є кокаїн.].

– Гаразд, містере Ходжес, буде зроблено.

– Коли ти вже зберешся попуститися, щоб звертатися до мене просто Білл? Від «містера Ходжеса» я почуваюся твоїм викладачем історії Америки.

- Може, коли закінчу середню школу, - відповідає Джером, і то дуже серйозно.

- Ну, ти ж чудово знаєш, що можеш це зробити в будь-який час, коли тобі схочеться.

Джером регоче. У цього хлопця щедрий, щирий сміх. У Ходжеса завжди піднімається настрій, коли він його чує.

Він сидить перед комп'ютерним столом у комірчині, що слугує йому кабінетом, барабанить пальцями, думає. Йому доходить, що він майже не буває у цій кімнатці вечорами. Якщо він прокидається о другій ночі й не в змозі знову заснути, тоді так. Він іде сюди і, перш ніж повернутися назад до ліжка, десь з годину грає в пасьянс. Проте найбільше часу він проводить, сидячи у кріслі «Лей-Зі-Бой» між сьомою вечора і північчю, дивиться старі кінофільми по «Ей-Ем-Сі» або «Ті-Ем-Сі»[128 - «АМС» - заснований 1984 р. кабельний телеканал «American Movie Classics», що спеціалізується на показі кінофільмів та серіалів; «ТМС» - заснований 1973 р. передплатний супутниковий телеканал «The Movie Channel», що спеціалізується здебільшого на нових фільмах, зокрема створених незалежними від голлівудських компаній продюсерами, а також транслює еротичні програми.], напихаючи собі пику цукрами та жирами.

Він знову хапає телефон, набирає Довідкову службу і питається в робота на іншому кінці, чи мають вони номер Джанель Паттерсон. Він не покладає на це великих надій; тепер, коли вона стала Жінкою, Що Коштує Сім Мільйонів Доларів, а на додаток ще й недавно розлучена, сестра місіс Трелоні, либонь, має номер, який не зафіксовано в загальнодоступному реєстрі.

Проте робот викашлює номер. Ходжес так сильно здивований, що йому доводиться шукати олівець, а потім натискати 2 для повтору. Він знову барабанить пальцями, міркуючи, яким чином краще до неї звернутися. Це, ймовірно, нічого не дасть, але таким би був його наступний крок, якби він усе ще перебував у копах. Оскільки ж він більше не коп, це потребує деякої додаткової поліровки.

Його самого дивує, з яким завзяттям він реагує на отриманий виклик.

5

Дорогою додому Брейді заздалегідь телефонує до піцерії «У Семмі» і забирає там маленький пиріг із грибами й пепероні[129 - Pepperoni - різновид гострої ковбаси салями італо-американського походження.]. Якби він вірив, що його мати з'їсть бодай маленький шматочок, то взяв би більший, але він знає, як це буде.

Можливо, якби воно було з пепероні й «Поповим»[130 - «Ророн» - недорога горілка, яку випускає найбільша в світі компанія-виробник алкоголю, британська «Diageo plc».], думає він. Якби в них продавалася така піца, він мусив би, проминаючи середній розмір, відразу брати найбільшу.

У північному районі міста Норт Сайді стоять типові дома. Побудовано їх між Кореєю та В'єтнамом[131 - Маються на увазі війни, що провадили США - у

Кореї (1950–1953) та у В'єтнамі (формально: 1956–1975), хоча активний період останньої тривав з 1965 до 1972 р.], що означає – вони однаковісінькі й уже сходять на лайно. Перед більшістю з них все ще видно пластмасові іграшки на забур'яненних моріжках, хоча зараз уже майже повна темрява. Хартсфілдам належить будинок № 49 на В'язовій вулиці, де не ростуть в'язи, та, мабуть, ніколи й не росли. Просто всі вулиці в цьому районі міста, цілком заслужено відомому як Нортфілд[132 – Northfield – Північне поле.], мають назви різних дерев.

Брейді зупиняє свою машину поза матусиною іржавою виваркою «Хонда», якій потрібна нова вихлопна система, нові контакти, нові свічки запалювання. Не кажучи вже про наліпку-техталон.

«Нехай сама з цим розбирається», – думає Брейді, але ж вона не буде. Доведеться йому. Він мусить. Так само, як він розбирається з усім.

«Так, як він колись розібрався з Френкі, – думає він. – Давно, коли підвал був ще просто підвалом, а не моїм командно-контрольним центром».

Брейді й Дебора Енн Хартфілд не балакають про Френкі.

Двері замкнені. Він її привчив принаймні до цього, хоча знає Бог, це було нелегко. Вона того типу особа, яка вважає, що «окей» вирішує всі життєві проблеми. Скажеш їй: «Постав, після того як скористаєшся, напіввершки[133 – «Half & Half» – суміш 50 ? 50 % незбираного молока та вершків, найчастіше використовується для додавання до кави.] в холодильник», – і вона відповість «окей». А потім приходиш додому, а воно стоїть на кухонній стійці, скисає. Попросиш: «Будь ласка, попери мою уніформу, щоби я завтра їздив у чистій морозивним фургоні», – і вона відповість «окей». А коли зазирнеш до пральної кімнати, там все так і лежить у кошику.

Його вітає кудкудакання телевізора. Щось про суперництво імунітетів, отже, це «Вживання»[134 – «Survivor» – започаткований у Британії 1992 р. формат реаліті-шоу, відомий в Україні як «Останній герой»]. Він намагався її пояснювати, що все це не насправді, що це постановка. Вона каже: так, окей, вона це розуміє, але все одно ніколи його не пропускає.

– Ма, я вдома!

– Привіт, любий!

Тільки трохи язик заплітається, що вже добре для цієї години вечора. «Якби я був її печінкою, – думає Брейді, – якоїсь ночі я б вистрибнув у неї з рота, коли вона хропе, і втік би нахер геть».

І тим не менше, входячи до вітальні, він відчуває той маленький спалах очікування, той спалах, який він ненавидить. Вона сидить на дивані у білому шовковому халаті, який він подарував їй на Різдво, і йому видно ще більшу білість там, де халат розчахнутий високо в неї на стегнах. Її білизна. Він відмовляється думати слово «трусички» в зв'язку зі своєю матір'ю, воно занадто сексуальне, але все одно воно ховається в глибині його мозку; як змія в куші отруйного сумаху. А ще йому видно маленькі круглі тіні її пипок. Це недобре, що такі речі його збуджують – їй уже

недовго до п'ятдесяти, вона починає набиратися жирку на талії, вона його мати, помилуй Боже... але...

Але.

– Я приніс піцу, – каже він, показуючи коробку і думаючи: «Я вже їла».

– Я вже їла, – каже вона. Можливо, й їла. Кілька листків салату і крихітна баночка йогурту. Це так вона зберігає те, що ще залишилося від її фігури.

– Це твоя улюблена, – каже він, думаючи: «Хай тобі буде смачно, хлопчику мій медовий».

– Хай тобі буде смачно, солоденький, – каже вона. Мати піднімає склянку і по-панському делікатно відсьорбує. Жлуктити вона почне пізніше, після того як він піде в ліжку, і вона вважатиме, що він спить. – Візьми собі «коли» й посидь біля мене.

Вона поплескує по дивану. Халат на ній розчахується ще трішки. Білий халат, білі трусики.

«Білизна, – нагадує він собі. – Це просто білизна, от і все, вона моя мати, вона Ма, а коли це твоя ма, там просто білизна».

Вона бачить, куди він дивиться, і посміхається. Вона не поправляє халат.

– Цього року виживають на Фіджі, – хмуриться вона. – Здається мені, що на Фіджі. У всякому разі, на якомусь з тих островів. Ходи-но, подивися зі мною.

– Не, я мабуть, спущуся вниз, трохи попрацюю.

– Який тепер у тебе проект, медовий мій?

– Новий тип роутера.

Вона не відрізнить роутера від гроутера[135 – Router – комп'ютерний маршрутизатор; grouter – цементний насос.], тому така відповідь достатньо безпечна.

– Настане той день, коли ти зробиш винахід, який зробить нас багатими, – каже вона. – Я знаю, ти зробиш. І тоді прощай крамниця електроніки. І прощай, той фургон із морозивом.

Вона дивиться на нього широко розплющеними очима, лише трішечки водянистими від горілки. Він не знає, скільки вона випиває протягом звичайного дня, і рахування порожніх пляшок не допомагає, бо вона їх невідомо де викидає, але він знає, що кількість їх хитається.

– Дякую, – каже він. Відчуваючи втіху, попри власний спротив. Відчуваючи й дещо інше також. Вельми попри власний спротив.

– Нумо, подаруй своїй мамі поцілунок, медовий мій.

Він підходить до дивана, обережно уникаючи глянути вниз, туди, де в неї розчехнутий халатик, і намагаючись ігнорувати те повзуче відчуття в себе зразу нижче пряжки ременя. Вона підставляє йому щоку, але, коли він нахилиється її поцілувати, вона повертає голову і притискається своїми напіввідкритими, вологими губами до його губ. Він відчуває смак пійла і запах парфуму, яким вона завжди трішки позначає в себе за вухами. Вона позначає ним також і в інших місцях.

Вона кладе долоню йому на потилицю і куйовдить пучками пальців волосся, приводячи в трепет його спину згори донизу, аж до крижів. Вона торкається його верхньої губи кінчиком свого язика, лише на крихітну мить, раз і нема, потім відсторонюється і дарує йому наївний погляд юної кінозірки.

– Мій медовий хлопчику, – видихає вона, немов героїня якоїсь романтичної мелодрами – того типу, де чоловіки розмахують мечами, а жінки носять сукні з глибокими вирізами, і їхні пироги випирають угору ряхтливими ядрами.

Він поспішливо відсажується. Вона йому усміхається, потім переводить погляд на телевизор, де гарної зовнішності молоді люди в купальних костюмах біжать вздовж пляжу. Він відкриває коробку з піцою трохи тремтливими руками, бере скибку і кладе в її салатницю.

– З'їж, – каже він, – це всотає алкоголь. Якусь його частку.

– Не поводься негідно з матусею, – каже вона, але без злості і, звісно, без образи. Вона запинає на собі халат, роблячи це неуважно, вже знову загублена в світі виживальників, зосереджена на тому, щоб вгадати, проти кого саме цього тижня проголосують на вигнання з острова. – І не забудь про мою машину, Брейді. Їй потрібен техталон.

– Їй потрібно набагато більше, ніж тільки це, – каже він і йде у кухню. Вихвативши з холодильника «колу», він відкриває двері до підвалу. Якусь мить він стоїть там у темряві, а потім промовляє єдине слово: «Контроль». Під ним спалахує флуоресцентне світло (він встановив його власноруч, так само, як і власноруч колись був переобладнав підвал).

Спустившись до підніжжя сходів, він думає про Френкі. Він майже завжди про нього думає, коли стоїть на тому місці, де помер Френкі. Єдине, коли він не думав про Френкі, це було, коли він займався підготовкою до свого наїзду на Міський Центр. У ті тижні все інше полишило його голову, і яке ж то було полегшення.

«Брейді», – промовив Френкі. Його останнє слово на планеті Земля. Булькотіння й схлипи не рахуються.

Колу і піцу він ставить на робочий стіл посеред кімнати, потім іде до туалету, що завбільшки як стінна шафа, і спускає штани. Він не в змозі ні істи, ні працювати над своїм новим проектом (який, безсумнівно, не має стосунку до роутерів), він не може думати, поки не залагодить певну термінову справу.

У своєму листі до того жирного екс-копа він заявив, що отримав таке сексуальне збудження, коли вривався в шукачів роботи проти Міського Центру, що мав на собі кондом. Далі він стверджував, що мастурбує, коли

подумки переживає ту подію. Якби все це було правдою, це надало б абсолютно нового значення терміну «автоеротизм»[136 – Автоеротизм – один із синонімів нарцисизму, сексуальної девіації, коли особа відчуває статевий потяг до самої себе.], але це неправда. Він чимало написав брехні в тому листі, кожна з тих вигадок була прорахована, щоб завести Ходжеса ще трішки дужче, і його фальшиві сексуальні фантазії не були з них найбільшою.

Насправді його не вельми цікавлять дівчата, і дівчата це відчувають. Можливо, саме через це він так добре ладить із кібер-залежною лесбійкою Фредді Лінклаттер, своєю колегою по «Дискаунт Електронікс». Хтозна, але Брейді думає, що вона може вважати його геєм. Але він зовсім не гей. Він загалом є загадкою для самого себе – щось на кшталт фронту оклюзії[137 – Злиття теплого і холодного атмосферних фронтів, яке викликає сильні грози і зливи.], – але одну річ він знає напевне: він не асексуальний. Вони з матір'ю поділяють таємницю рівня «готичної веселки»[138 – «Gothic Rainbow: Beginning Volume of the Vampire Nocturnaries» (1997) – перший роман каліфорнійського дизайнера комп'ютерних ігор і скейтбордів Eric Muss-Barnes (нар. 1971 р. у штаті Огайо), у якому йдеться про кохання дорослого вампіра до юної, непопулярної серед однолітків дівчини.]; річ, про яку не вільно навіть думати, хіба що лише тоді, коли це абсолютно необхідно. Коли це стає необхідним, воно мусить бути зроблено і знову забуто.

«Ма, я бачу твої трусики», – думає він, і якомога швидше залагоджує свою справу. У тутешній аптечній шафці мається вазелін, але він його не використовує. Він хоче, щоб йому пекло.

6

Повернувшись до просторого робочого приміщення підвалу, Брейді промовляє наступне слово. Це слово: Хаос.

У дальнім кінці його командно-контрольного центру на висоті три фути над підлогою простягнулася довга полиця. На ній рядком стоять сім комп'ютерів-ноутбуків з відкритими темними екранами. Є там також крісло на роликах, отже, він може швидко пересуватися від одного до іншого. Коли Брейді вимовляє своє магічне слово, всі сім комп'ютерів оживають. На кожному екрані з'являється число 20, потім 19, за ним 18. Якщо він дозволить цьому відліку досягти нуля, вступить в дію самовбивча програма, яка дочиста вишкребе його жорсткі диски і завантажить на них всякий мотлох.

– Пітьма, – вимовляє він, і великі цифри на екранах зникають, замість них з'являються зображення комп'ютерних робочих столів – сцени з «Дикої зграї»[139 – «The Wild Bunch» (1969) – технічно й стилістично видатний фільм у жанрі вестерн режисера Сема Пекіппа (1925–1984), у якому йдеться про банду, що 1913 р. після невдалого пограбування залізничної контори відчайдушно проривається з Техасу до Мексики.], його улюбленого фільму.

Він пробував і «Апокаліпсис», і «Армагеддон» – на його погляд, набагато кращі стартові слова, сповнені остаточної фатальності, – але програма розпізнавання звуків має з ними проблеми, а останнє, чого йому хочеться, це щоб усі його файли було замінено через якийсь ідіотський глюк. Двоскладові слова безпечніші. Не те щоб на шести комп'ютерах із семи було

чогось багато. З них тільки на Номері Три мається те, що жирний екс-коп назвав би «інкримінуючою інформацією», але Брейді подобається дивитися на шикування цієї комп'ютерної армади, як вона отак уся вмикається. Від цього підвальна кімната ніби дійсно стає якимсь командно-контрольним центром.

Брейді вважає себе не тільки руйнівником, але й творцем, хоча він пам'ятає про те, що поки що йому не вдалося створити нічого такого, що буквально б запалило цей світ, і його переслідує імовірність того, що ніколи й не вдасться. Що, в найкращому випадку, в нього розум другорядного творчого гатунку.

Узяти, наприклад «Роллу». Ця ідея прийшла йому одного вечора спалахом осяяння, коли він чистив пилосмоком вітальню (як і порання біля пральної машини, ця робота нижче гідності його матері). Він тоді накидав рисунок пристрою, який скидався на ослінчик на коліщатах, з мотором і коротким патрубком під дном. Брейді розраховував, що, застосувавши просту комп'ютерну програму, можна сконструювати апарат, який сам їздитиме по кімнаті та всмоктуватиме пил. Якщо він наштовхуватиметься на якусь перешкоду – скажімо, на стілець або на стіну – він сам розвернеться і поїде в іншому напрямку.

Він уже почав будувати справжній прототип, а потім у вітрині крамниці дорогих електроприладів у центрі міста побачив, як діловито катається варіант його «Ролли». Навіть назва була схожою – «Румба»[140 – «Roomba» – автоматичні пилосмоки, які з 2002 року випускаються компанією «iRobot»; самі їздять по підлозі, оминаючи перешкоди, визначають більш заповнені місця, зупиняючись над ними довше, а також уникають сходів.]. Хтось випередив його з цією ідеєю. І той хтось, мабуть, заробляє мільйони. Це було несправедливо, але що з того? Життя – це лайно-ярмарок з гівняними призами.

Він зробив перепрошивку телевизорам у їхній хаті, і тепер Брейді з матір'ю задарма приймають не лише базові канали, а й усі передплатні (включно з кількома екзотичними, на кшталт «Аль-Джазіри»), і нема жодного збіса способу, щоб «Тайм Ворнер», «Комкаст» чи «ЕКСФІНІТІ» могли цьому завадити[141 – «Time Warner» – заснована 1985 р., наразі найбільша в світі мультимедійна корпорація; «Comcast» – заснована 1963 р., наразі найприбутковіша компанія з надання доступу до телеканалів і інтернету; «Xfinity» – підрозділ суто цифрових технологій компанії «Comcast».]. Він хакнув DVD-плеер, і той тепер грає не тільки американські диски, а й диски з будь-якого регіону світу. Це легко – три-чотири швидких операції з дистанційним пультом плюс шестизначний розпізнавальний код. Класно в теорії, але чи все це знадобилося? Ні, в будинку № 49 на В'язовій вулиці аж ніяк. Ма не дивитиметься нічого, якщо воно не подається їй з ложечки чотирма найбільшими телемережами, а сам Брейді майже весь час або працює на якійсь зі своїх двох робіт, або перебуває тут, у командно-контрольному центрі, де й займається своєю справжньою роботою.

Перепрошивка – це чудова справа, але ж водночас і нелегальна. Наскільки йому відомо, хакати DVD також незаконно. Не кажучи вже про його хакерство «Редбоксів» і «Нетфліксів». Усі його найкращі ідеї протизаконні. Узяти хоч Річ Першу та Річ Другу.

Річ Перша лежала на пасажирському сидінні «мерседеса» місіс Трелоні, коли він тим туманним ранком у минулому квітні їхав від Міського Центру – з кров'ю, що заштрихувала лобове скло й стікала з погнутого радіатора. Ця ідея прийшла йому в похмурий період три роки тому, після того як він врешті вирішив убити цілу купу людей – про той час він думав, як про свою терористичну фазу – але раніше, ніж він вирішив, як саме, коли і де це зробити. Весь переповнений різними ідеями, він тоді був нервовим, мало спав. У ті дні він почувався так, ніби заковтнув цілий термос чорної кави, присмаченої амфетамінами.

Річ Перша була модифікованим дистанційним пультом для телевізора з мікрочипом, що слугував їй мозком, і блоком живлення для збільшення радіусу дії... хоча дальність усе ще залишалася доволі невеличкою. Якщо навести її на світлофор з відстані ярдів двадцять-тридцять[142 – 20-30 ярдів = 18-27 метрів.], червоне світло можна змінити на жовте одним натиском кнопки, червоне на блимаюче жовте двома натисками, а червоне на зелене – трьома.

Брейді був у захваті від цього приладу й кілька разів його випробував (завжди сидючи в своєму старому припаркованому «Субару»; морозивний фургон набагато дужче впадав у вічі) на перехрестях з інтенсивним рухом. Після кількох промахів йому вдалося таки викликати справжню аварію. Лише удар бамперами, але все одно весело було спостерігати суперечку двох чоловіків, які з'ясовували, чия в цьому вина. Якийсь час здавалося, що вони ось-ось перейдуть до кулаків.

Річ Друга народилася невдовзі по тому, але саме Річ Перша визначила для Брейді вибір цілі, бо вона радикально підвищувала шанси на успішну втечу. Відстань між Міським Центром і занеханим складом, який він вибрав тим місцем, де йому треба буде покинути сірий «мерседес» місіс Трелоні, становила точно 1,9 милі[143 – 1,9 милі = 3,05 км.]. Уздовж запланованого ним маршруту втечі працювали вісім світлофорів, але з його прекрасним гаджетом він не мусив непокоїтися щодо жодного з них. Але того ранку – Ісусе Христе, хіба ти цього не знав? – усі вони горіли зеленим. Брейді зрозумів, що якусь роль у цьому грало те, що був ранній ранок, але все одно це його збісило.

«Якби в мене не було мого гаджету, – думає він, ідучи до комірчини в дальнім кінці підвалу, – щонайменше чотири з тих світлофорів, горіли б червоним. Саме таким чином відбувається все в моєму житті».

Річ Друга виявилася єдиним його творінням, яке насправді приносило гроші. Невеликі гроші, але, як кожний знає, гроші – це не все. Крім того, без Другої Речі не було б і «мерседеса». А без «мерседеса» і Бійні біля Міського Центру.

Добра, мила Річ Друга.

На петлях при дверях комори висить великий ельський замок[144 – Створений 1877 р. фірмою «Yale & Towne» стандартний навісний замок, під час відмикання якого дужка автоматично відкидається набік.]. Брейді відмикає його одним з ключів, що висять у нього на низці. Світло всередині – також влаштоване ним флуоресцентне – уже горить. Комора маленька, а завдяки широким, простим дерев'яним полицям здається ще меншою. На одній із полиць

стоять дев'ять коробок від взуття. Усередині кожної коробки лежить фунт саморобної пластикової вибухівки. Брейді випробував трохи цього продукту в далекій сільській місцевості в покинутому гравійному кар'єрі, і діє він просто чудово.

«Якби я жив десь там, в Афганістані, – думає він, – носив чалму і отой химерний халат, я міг би зробити собі непогану кар'єру, підриваючи бронетранспортери».

На іншій полиці у ще одній взуттєвій коробці лежать п'ять мобільних телефонів. Це одноразові апарати з тих, що їх наркаторговці у Лоутавні називають «пальниками». Ці телефони, які продаються в нормальних аптеках і цілодобових крамничках, і є проектом Брейді цього вечора. Їх треба модифікувати так, щоб після набору одного номера всі вони задзвонили разом, створивши імпульс, достатній для одночасної детонації того вибухового пластиліну, що лежить у решті коробок. Він ще не вирішив остаточно, чи використовуватиме пластит, але в душі йому цього хочеться. Так, дійсно. Він написав тому жирному екс-копу, що не прагне повторити свій шедевр, але це теж було черговою брехнею. Багато чого залежить від самого жирного екс-копа. Якщо той зробить те, чого бажає Брейді – як місіс Трелоні зробила те, чого бажав від неї Брейді, він упевнений, тоді це прагнення втихомириться, принаймні на якийсь час.

Якщо ж ні... ну...

Він хапає коробку з телефонами, робить крок до дверей комори, потім застигає і кидає погляд назад. На одній з інших полиць лежить лісорубський стьобаний жилет «Л. Л. Він»[145 – «L. L. Bean» – заснована 1912 р. у Фріпорті, штат Мейн, Леоном Ленвудом Віном сімейна компанія, яка виробляє й продає туристичний одяг і спорядження; крамниці під брендом «Л. Л. Він» існують по всьому світу.]. Якби Брейді дійсно збирався ходити в ліс, йому б згодився жилет середнього розміру – він худенький, – але цей має розмір XL. На грудях у нього наліпка-посмішка, того типу, що в темних окулярах і з вискаленими зубами. У жилеті лежать ще чотири фунтових блоки пластикової вибухівки, два в зовнішніх кишенях, два у внутрішніх, прорізних. Поверхня жилета бугриста, бо він заповнений підшипниковими кульками (точно такими, як у Ходжесовому Веселому Ляпанці). Брейді довелося розпороти підкладку, щоби їх туди засипати. Йому потім навіть майнуло в голові, чи не попросити Ма, щоб вона зашила розпороті місця, і він широко реготав з такої думки, поки заклеював прорізи липкою стрічкою.

«Мій особистий самогубчий жилет», – думає він з любов'ю.

Він його не використовуватиме... ймовірно, не використовуватиме... але ця ідея також має свою привабливість. Це поклато б кінець усьому. Більше жодного «Дискаунт Електронікс», жодних поїздок на виклики кібер-патрульним, щоб виколупувати арахісове масло або крихти печива з центрального процесора якогось ідіота, жодного фургона з морозивом. А також жодних змії, які ворушаться на задвірках його мозку. Або під пряжкою ремня.

Він уявляє собі, як робить це на рок-концерті; він знає, що у червні на Приозерній арені мусить виступати Спрингстін[146 – Bruce Springsteen (нар. 1949 р.) – рок-бард, який, завдяки своєму впливу на американську музично-поетичну культуру дістав прізвисько «Бос»]. А як щодо святкового параду

Четвертого липня на Озерній вулиці, головній торговельній вулиці міста? Чи, може, краще відкриття Літнього вуличного ярмарку і фестивалю тротуарних малюнків, який відбувається щороку в першу суботу серпня. Це було б класно, але чи не матиме він смішний вигляд у стьобаному жилеті посеред спекотного серпневого дня?

«І то правда, але творчий розум завжди може розрішити такі проблеми», – думає він, розклавши на своєму робочому столі одноразові телефони й починаючи витягати з них SIM-картки. Крім того, самогубчий жилет – це, як-там-воно-називається, ага, сценарій судного дня. До його використання, либонь, ніколи не дійде. Хоча приємно мати його напихваті.

Перед тим як підніматись нагору, він сідає перед комп'ютером Номер три, заходить в інтернет і перевіряє «Блакитну Парасольку». Нічого нема від жирного екс-копа.

Поки що.

7

Коли о десятій наступного ранку Ходжес на Озерній авеню дзвонить у домофон кондомініуму місіс Вортон, він одягнений у костюм – відтоді, як вийшов на пенсію, таке з ним всього лише другий чи третій раз. Він гарно почувається в костюмі, хоча піджак тіснуватий у талії і під пахвами. Людина в костюмі почувається людиною на роботі.

З динаміка лунає жіночий голос:

– Хто там?

– Це Білл Ходжес, мем. Ми з вами розмовляли минулого вечора, пам'ятаєте?

– Так, розмовляли, і ви з'явилися точно в домовлений час. Квартира 19-С, детективе Ходжес.

Ходжес було зібрався пояснювати їй, що він більше не детектив, але двері вже задзижчали, тож він не переймається. Крім того, він сказав їй, що вже на пенсії, коли вони розмовляли по телефону.

Джанель Паттерсон чекає його в дверях, точно, як її сестра в день Війни біля Міського Центру, коли Ходжес з Пітом Гантлі прийшли її опитувати вперше. Схожість між цими двома жінками достатня для того, щоби Ходжес відчув потужне дежавю. Але долаючи короткий коридор між ліфтом і квартирою (намагаючись іти прямо, а не перевальцем), він бачить, що різниця переважає схожість. У Паттерсон ті самі світло-сині очі й високі вилиці, але якщо в Олівії Трелоні губи були тонкі та щільно стиснуті, часто побілілі від одночасної напруженості й роздратування, схоже, губи Джанель Паттерсон, навіть у жалобі, готові усміхнутися. Або подарувати цілунок. Губи її сяють вологим на вигляд блиском; такі гарні, що їх хочеться з'їсти. І ніяких блузок з викотом човником у цієї леді. На ній з високим коміром облягаючий светр, під яким ховається в затишку пара перфектно круглих грудей. Вони не великі, ті груди, але, як любив приказувати дорогий старий батько Ходжеса: «Більше за жменю – то перебір». Бачить він

ефективність дорогого бюстгальтера чи результат підвищення тону́су після розлучення? Підвищення тону́су здається Ходжесу більш імовірним. Завдяки її сестрі вона може дозволити собі будь-які вправи, які лишень забажає.

Вона простягає руку і зустрічає його долоню добрим, безманірним потиском.

– Дякую, що прийшли.

Ніби це на її прохання.

– Радий, що ви змогли мене прийняти, – відповідає він, заходячи вслід за нею до квартири.

Той самий ошелешливий вид озера буквально б'є йому в очі. Він добре його пам'ятає, хоча тут вони мали бесіду з місіс Трелоні тільки один раз; усі інші були або у її великому будинку в Цукрових Пригірках, або в поліцейській управі. Вона впала в істерику під час одного з тих її візитів до управління, пригадує він. «Усі мене звинувачують», – сказала вона. Самогубство трапилось доволі незабаром після того, всього лиш за кілька тижнів.

– Бажаєте кави, детективе? Є ямайська. Дуже смачна, я гадаю.

Ходжес привчив себе не пити каву в першій половині дня, бо зазвичай від неї, попри прийнятий «Зантак»[147 – «Zantac» – торговельна назва противиразкового засобу «Ранітидину».], у нього буває потім дико кислотна відрижка. Але він погоджується.

Він сідає в один із шезлонгів біля широкого вікна вітальні, чекаючи, поки вона повернеться з кухні. День теплий і ясний; на озері рухаються зигзагами, перехилившись, наче ковзанярі, вітрильні човни. Коли вона повертається, він підводиться, щоб прийняти принесену нею срібну тачу, але Джанель посміхається, хитає головою «ні» і, граційно присівши, ставить її на низенький кавовий столик. Майже куртуазно.

Ходжес обдумав кожен можливий поворот і ухил, по якому може потекти їхня розмова, але його напереддумання виявляється наразі непридатним. Це схоже на те, як аби після ретельно розпланованого зваблення об'єкт його бажань зустріла його в дверях у коротенькій нічній сорочці й туфлях типу «трахні-мене».

– Я хочу дізнатися, хто довів мою сестру до самогубства, – каже вона, наливаючи каву до грубих порцелянових кухлів, – але я не знала, яким чином мені діяти. Ваш дзвінок був наче послання від Бога. Після нашої розмови, я гадаю, ви саме та людина, яка потрібна для цієї роботи.

Ходжес надто ошелешений, щоб щось сказати.

Вона подає йому кухоль:

– Якщо бажаєте вершків, мусите налити собі самі. Коли доходить до додатків, я не беру на себе відповідальності.

– Чорна якраз добре.

Вона усміхається. Зуби в неї або перфектні, або перфектно взяті в коронки.

– Оце чоловік, який мені до душі.

Він сьорбає, загалом, щоб виграти час, але кава чудова. Кашлянувши, він каже:

– Як я вам сказав, коли ми вчора балакали, місіс Паттерсон, я більше не поліцейський детектив. Двадцятого листопада минулого року я став звичайною приватною особою. Нам потрібно це визначити наперед.

Вона дивиться на нього поверх берігів своєї чашки. Ходжес загадується, чи залишає відбитки той вологий блиск, що в неї на губах, чи технологія виробництва помади відсунула такий ефект у минувшину. Це божевілля, про таке загадуватися, але вона миловидна пані. Ну й ще, він тепер так рідко з кимсь бачиться.

– Як мені здається, – мовить Джанель Паттерсон, – у сказаному вами значення мають тільки два слова, перше приватний, а друге – детектив. Я бажаю дізнатися, хто втручався в її життя, хто грався з нею, допоки вона себе не вбила, а ніхто в департаменті поліції цим не переймається. Їм хотілося б упіймати людину, яка використала її машину для вбивства усіх тих людей, о, це так, але на мою сестру – можна я буду вульгарною? – їм насрати.

Нехай Ходжес уже й пенсіонер, але він все одно залишається лояльним:

– Це не є безумовною правдою.

– Я розумію, чому ви так кажете, детективе...

– Містер, прошу вас. Просто містер Ходжес. Або Білл, якщо ваша ласка.

– Тоді Білл. Але це правда. Існує зв'язок між тими вбивствами й самогубством моєї сестри, тому що людина, яка скористалася її машиною, це та сама людина, яка написала того листа. І всі ті інші речі. Ті речі на «Блакитній Парасольці».

«Легше, – стримує себе Ходжес, – не напартач».

– Про який лист ми говоримо, місіс Паттерсон?

– Джейні. Якщо ви Білл, тоді я Джейні. Почекайте тут. Я вам покажу.

Вона підводиться і виходить з кімнати. Серце в Ходжеса важко б'ється – набагато дужче, ніж тоді, коли він схопився з тролями під віадукон, – але все одно він здатен оцінити те, що Джейні Паттерсон, яка відходить, виглядає не менш гарно, ніж спереду.

«Легше, хлопчику», – знов каже він собі й відпиває ще кави. Філіп Марлоу з тебе ніякий[148 – Philip Marlowe – приватний детектив, наскрізний герой творів одного з засновників жанру жорстокого кримінального роману Реймонда

Чандлера (1888-1959).]. Його кухоль вже наполовину порожній, і жодної кислотності. Ані сліду. «Чудесна кава», – думає він.

Вона повертається, тримаючи за краї два аркуші паперу, і з виразом відрази на обличчі.

– Я знайшла це, коли переглядала папери в столі Олівії. Зі мною був її адвокат, містер Шрон – вона призначила його виконавцем її заповіту, тож він мусив там бути, – але він якраз перебував у кухні, пішов випити води. Він цього так і не побачив. Я його сховала. – Вона каже це байдуже, не соромлячись і не виправдовуючись. – Я відразу ж зрозуміла, що це таке. Через оце. Той парубок залишив таке саме на кермовому колесі її машини. Гадаю, ви могли б назвати це його візитною карткою.

Вона тисне в усміхнене личко в окулярах майже посередині першого аркуша. Ходжес собі його вже відзначив. Він також упізнав шрифт цього листа, який він завдяки програмі текстового процесора у своєму комп'ютері вже ідентифікував як «американська друкарська машинка»[149 – «American Typewriter» – комп'ютерний шрифт, розроблений 1974 р. на основі класичного шрифту, який створив 1868 р. винахідник першої справжньої друкарської машинки Кристофер Шоулз (1819-1890).].

– Коли ви це знайшли?

Вона задумується, вираховуючи, скільки минуло часу.

– Я приїхала на похорон, він відбувався під кінець листопада. А коли зачитували заповіт, я дізналася, що я єдина спадкоємиця Оллі. Це мусило відбуватися в перший тиждень грудня. Я спитала в містера Шрона, чи не міг би він відкласти опис активів і володінь Оллі до січня, бо мені треба було владнати деяку справу там, у себе в Л.-А. Він погодився. – Вона впирається в Ходжеса відвертим поглядом своїх блакитних очей, в них грають іскорки. – Справа, яку я мала владнати, це розлучення з моїм чоловіком, який був – може я знову побути вульгарною? – блудливим, обнюханим кокаїном гівнюком.

Ходжес не має бажання ухилятися в ці манівці.

– Ви повернулися до Цукрових Пригірків у січні?

– Так.

– І тоді знайшли цього листа?

– Так.

– Поліція його бачила?

Відповідь він знає, січень був понад чотири місяці тому, але це запитання треба поставити.

– Ні.

– Чому ні?

- Я вже казала вам! Тому що я їй не довіряю!

Ті іскорки проливаються з її очей, коли вона починає плакати.

8

Вона питається, чи вибачить він її. Ходжес відповідає, що звісно. Вона зникає, очевидно, щоб опанувати себе і поправити обличчя. Ходжес підбирає й читає лист, тим часом роблячи невеличкі ковтки кави. Кава дійсно чудова. От би йому до неї ще парочку печив...

Шановна Олівіє Трелоні

Я сподіваюся, ви прочитаєте весь цей лист до самого кінця, перш ніж викинути його геть або спалити. Я знаю, що не заслуговую на вашу увагу, але все одно благаю про неї. Розумієте, я той чоловік, який викрав ваш «мерседес» і наїхав ним на тих людей. Зараз я палаю так, як може горіти мій лист, коли ви його спалите; тільки від сорому, й каяття, і скорботи.

Прошу, прошу, прошу, подаруйте мені шанс пояснити! Знаю, я ніколи не зможу отримати вашого прощення, це зовсім інша річ, і я не це очікую, але, якби я тільки зміг досягнути вашого розуміння, цього було б достатньо. Чи подаруєте ви мені на це шанс? Прошу. Для публіки я монстр, для телеканалів я чергове джерело кривавих історій, з якими краще продається рекламний час, для поліції я черговий крутий, якого вони бажають впіймати і посадити до в'язниці, але ж я також просто людина, точно така, як ви. Ось моя історія.

Я виріс у родині, де панувало фізичне і сексуальне насильство. Мій вітчим був першим, і знаєте, що відбулося, коли про це дізналася моя мати? Вона приєдналася до тих розваг! Ви вже припинили це читати? Я вас не ганю, воно огидне, але сподіваюся, що не припинили, тому що я мушу скинути цей тягар з душі. Не так уже й довго я можу ще «залишатися серед живих», знаєте, я не можу покінчити з життям без того, щоби хтось зрозумів, ЧОМУ я зробив те, що зробив. Не те щоб я цілком розумів це сам, але, можливо, вам, як «сторонній особі», це вдасться.

Тут містився Містер Смайлик.

Те сексуальне насильство тривало, поки мій вітчим не помер від інфаркту, коли мені було 12 років. Мати мені казала, що, якщо я комусь розкажу, то винним буду сам. Вона казала, що, якщо я покажу загоєні сліди опіків від сигарет у себе на руках і ногах, і на статевих органах, вона скаже людям, що все те я наробив собі сам. Я був усього лиш дитиною, і думав, що вона каже правду. Також вона мені розказувала, що, якщо люди мені повірять, тоді її посадять у в'язницю, а мене відправлять до притулку (що, скоріше за все, було правдою).

Я тримав рота на замку. Іноді «знаний диявол кращий за диявола, якого ти не знаєш!»

Я дуже погано ріс і був дуже худеньким, бо був надто нервовим, щоб достатньо їсти, а коли їв, то часто все виблював (булімія). Тим самим і через це з мене знущалися в школі. У мене також розвинулась низка невротичних тиків, таких як поправлення на собі одягу і смикання себе за волосся (іноді я його викидав жмутами). Через це з мене насміхалися, і не тільки інші школяри, але також і вчителі.

Повернулася Джейні Паттерсон, і ось вона знову сидить навпроти нього, п'є свою каву, але якусь мить Ходжес її ледве зауважує. Він подумки повертається до тих чотирьох чи п'яти допитів, які він з Пітом проводив з місіс Т. Він згадує, як вона повсякчас поправляла на собі блузку з викотом човником. Або осмикувала спідницю. Або торкалася кутиків стиснутого рота, немов щоб прибирати крихту помади. Або намотувала на палець завиток волосся і смикала за нього. І таке також.

Кінець ознайомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/st-ven-k-ng/mister-mercedes/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Сноски

знаменитого першого роману «Листоноша завжди дзвонить двічі» (1934), за яким було знято сім кінофільмів, написано й поставлено оперу та дві п'єси. (Тут і далі прим. пер.)

2

«Datsun» – бренд легкових автомобілів японської корпорації «Nissan», який існував у 1931–1981 рр. і був відновлений лише 2013 р.; таким чином читачеві, який знає про неможливість існування машини «датсун» 1997 року випуску, Стівен Кінг натякає, що в романі йдеться про якусь паралельну нашої реальність.

3

Dust Bowl – період засухи і потужних пилових буревіїв на Великих рівнинах – у головному сільськогосподарському регіоні США, – який розпочався майже одночасно з Великою економічною депресією 1930-х рр., коли тисячі зuboжilих родин мандрували Америкою.

4

Мається на увазі масове вбивство, скоєне 22 квітня 1999 р. двома озброєними школярами в середній школі «Коламбін» у штаті Колорадо; тоді було застрелено 13 і поранено 21 особу, після чого вбивці самі застрелилися.

5

Barry Lamar Bonds (нар. 1964 р.) – знаменитий бейсболіст, 8-разовий володар «Золотої рукавички», 7-разовий володар титулу «Найцінніший гравець», був одною з ключових фігур у «стероїдному скандалі» 2003 р.; 2011 р. отримав судовий вирок за надання брехливих свідчень під присягою.

6

Дженіс має на увазі катастрофу 28.01.1986 р., коли через технічні негаразди вибухнув відразу після зльоту космічний шатл «Челенджер» і загинуло семеро астронавтів.

7

«Baby Magic» – заснований 1951 р. бренд дитячих гігієнічних засобів – мило, шампуні, лосьйони, серветки тощо.

8

«Costco Wholesale Corporation» – заснована 1983 р. торговельна мережа клубного типу, друга за поширеністю в США.

9

«Walmart» – заснована 1962 р. в штаті Арканзас, наразі найбільша в світі мережа супермаркетів низьких цін.

10

«The Grapes of Wrath» (1939) – роман нобелівського лауреата Джона Стейнбека (1901–1968) про бідну фермерську родину Джоудів, яка, покинувши в часи «Пилового казана» Оклахому, просувається до Каліфорнії; книга закінчується тим, що вони натрапляють по дорозі на хлопчика, батько якого помирає від голоду, і дочка Джоудів Роза, в якій народилася мертвою дитина, годує охлялого чоловіка груддю.

11

Rose of Sharon – образ із «Пісні пісень» у Біблії: «Я троянда Шаронська, лілея долин».

12

Technicolor – винайдений 1916 р. спосіб високоякісного передавання кольорів на фото-та кіноплівці, який особливо широко використовувався в Голлівуді у 1922-1952 рр. для зйомок і тиражування високобюджетних фільмів.

13

Четверте липня – День незалежності, головне національне свято США.

14

«SL500» – модель «мерседеса» з двигуном потужністю 306 к. с., яка випускається з 2001 р.

15

«La-Z-Boy» – бренд м'яких домашніх меблів, які випускає однойменна компанія, заснована 1929 року в штаті Мічиган.

16

«Smith & Wesson Victory Model» – револьвер, який випускався у 1942-1944 рр. і перебував на озброєнні американських поліцейських і деяких військових частин аж до кінця 1990-х.

17

«Glock.40» – модифікований для стрільби кулями «Сміт & Вессон» 10?22 мм австрійський пістолет, яким озброєні армії і поліцейські сили багатьох країн.

18

Tramp stamp – татуювання у вигляді метелика, зазвичай на крижах над улоговиною між сідницями.

19

«DirecTV» – заснована 1985 р. в Каліфорнії корпорація прямого супутникового радіо-і телемовлення, деякі програми якої також ретранслюються місцевими каналами.

20

«Target Corporation» – заснована 1902 р. мережа крамниць доступних цін, друга за поширенням після «Волмарт».

21

«Mr. Speedy» – поширена назва закладів з продажу й обслуговування вживаних автомобілів.

22

Фраза з диско-хіта 1981 р. «Eugene» гурту «Crazy Joe & The Variable Speed Band», яка відтоді стала поширеним мемом.

23

«Night Train» – дешеве вино типу портвейн міцністю 17,5 %, яке з 1933 р. випускається солідною винарнею «E & J Gallo Winery», хоча останнім часом через погану соціальну репутацію цього продукту фірма більше не маркує його своїм іменем.

24

Venice (Венеція) – засноване у Флориді 1926 року місто (~21 тис. мешканців), столиця округу Сарасота.

25

«TV Land» – заснований 1996 року кабельний і супутниковий канал, який належить «MTV» і транслює головним чином класичні фільми, серіали та реаліті-шоу.

26

«Albertsons» – заснована 1939 року в Айдахо мережа супермаркетів, яка поширюється тепер на 29 штатів.

27

Public-access television – місцеві незалежні, некомерційні кабельні канали, які утримуються за рахунок громадських організацій або окремих осіб.

28

«NYPD Blue» (1993–2005) – серіал про вигаданий 15-й відділок на Мангеттені; «Homicide: Life on the Street» (1993–1999) – серіал, у якому, окрім поліцейської роботи, також детально висвітлюється особисте життя

копів; «The Wire» (2002–2008) – серіал про поліцію і злочинців у великому портовому місті Балтиморі.

29

Joseph Wambaugh (нар. 1937 р.) – письменник, син поліцейського і сам колишній поліцейський детектив у Лос-Анджелесі, автор реалістично-саркастичних кримінальних романів і документальних творів, за якими знято кілька відомих фільмів.

30

Theodore Williams (1918–2002) – видатний бейсболіст і спортивний менеджер, який впродовж своєї 19-річної ігрової кар'єри в «Бостон Ред Сокс» мав складні стосунки з місцевою пресою, яка любила ритися в його приватному житті.

31

«CSI» – започаткована 2000 р. низка телесеріалів, що розповідають про роботу криміналістичних лабораторій Лас-Вегаса, Маямі та Нью-Йорка.

32

Доволі потішно (фр.).

33

«Triple A» – команди найвищого рівня гри у Малій бейсбольній лізі, в яких готуються гравці для Вищої ліги.

34

James B. Patterson (нар. 1947 р.) – автор понад 130 книжок, трилерів і детективів.

35

Andrew Newell Wyeth (1917–2009) – відомий американський художник-реаліст «регіональної» школи; одна з найпоширеніших у репродукціях його картин «Світ Кристини» (оригінал виставлено в Модерн Арт музеї в Нью-Йорку) зображує сусідку художника – Кристину Олсон, незалежну і сильну духом жінку, котра з паралізованими ногами сама поралася на своїй фермі.

36

5. футів 7 дюймів = 167,7 см.

37

«Glad» – заснована 1963 р. компанія, яка випускає різноманітні види пластикової упаковки для харчів, герметичні лабораторні пакети, мішки для сміття тощо.

38

«Staples», «Office Depot» – засновані 1986 р. мережі супермаркетів канцелярських і офісних товарів, які відтоді змагаються між собою за статус найбільшої у світі.

39

«Luther» (2010–2011) – двосезонний серіал, де головний герой – чорношкірий британець, детектив-інспектор Лютер; «Prime Suspect» (1991–2006) – серіал

про життя, роботу й кар'єрний ріст одної з перших у Британії жінок у чині детектива-інспектора.

40

Tom yum gang – типовий для Індокитаю, тепер популярний у всьому світі суп на курячому бульйоні з морепродуктами.

41

«Newman's Own» – заснована 1982 р. популярним кіноактором Полом Ньюменом харчова компанія, весь прибуток якої після сплати податків спрямовується на благодійництво.

42

Sang Kaya Fug Tong – тайський десерт: гарбуз, просякнутий заварним кремом.

43

«Pepperidge Farm» – заснована 1937 р. на фермі Пепперідж у Коннектикуті сімейна пекарня, що пекла високоякісні пироги і печиво; тепер – бренд, яким володіє транснаціональна корпорація «Campbell Soup Company».

44

«Singha» («Лев») – світле тайське пиво міцністю 5 %, яке випускається з 1939 р.

45

Ходжеса тут зраджує пам'ять, бо насправді це улюблена фраза не Опусума, а іншого героя анімаційного телесеріалу «Пес Заступник Шерифа» («Deputy Dawg», 1959–1972) – самого мускусного пацюка Маскі.

46

Блокноти з жовтуватого кольору сторінками, які виробляє заснована 1888 р. компанія «Amrad», залишаються найпопулярнішими в США, оскільки писання в них легше для очей, ніж на чисто-білому папері.

47

«Uni-Ball» – заснований 1887 р. бренд японських олівців і авторучок, який тепер належить компанії «Mitsubishi».

48

«NCIS» – започаткований 2003 р. серіал про роботу федерального агентства ВМС США з розслідування злочинів серед чи проти військових моряків;
«Bones» – започаткований 2003 р. серіал про роботу спецагента ФБР, криміналіста-антрополога.

49

Приватні середні школи з поглибленим вивченням предметів, інтенсивними спортивними та спрямованими на виховання лідерства програмами, де готують учнів до вступу в престижні університети й коледжі; лише 1 % старшокласників США відвідують такі заклади.

50

Юда Яковів (Тадей, Левій) – один з 12 апостолів, якого не слід плутати з Юдою Іскаріотом, що зрадив Ісуса Христа.

51

Phoenix – засноване 1867 р. місто, столиця штату Аризона.

52

Kermit the Frog – Жабеня Керміт, створений 1955 р. ляльковий персонаж, найпопулярніший герой всесвітньо відомого «Мопет Шоу».

53

В англійській мові слова «pitcher» та «picture» пишуться по-різному, але звучать майже однаково, хоча перше може означати як «пітчера» (подавальника в бейсболі), так і глечик, а друге – картину або кіно.

54

«Deepwater Horizon» – побудована у 2001 році компанією «Hyundai» нафтова платформа, яка 2009 р. пробурила в дні Мексиканської затоки найглибшу на той час у світі свердловину завглибшки 10 680 м; 22.04.2010 платформа загорілася, вибухнула й затонула, до аварійного закупорювання свердловини 15 липня в море виливалося близько 700 тонн нафти на добу.

55

Eyjafjallajökull (Ейяф'ятлайокютль) – вулкан за 200 км південніше м. Рейк'явіка, столиці Ісландії; останнє виверження відбулося 15.04.2010 р. і спричинило закриття повітряного простору частини Європи.

56

Grim Sleeper – серійний убивця, який позбавляв життя жінок у Лос-Анджелесі з середини 1980-х рр., ним виявився 57-річний чорношкірий механік; досудове слідство тривало чотири роки, суд призначено на літо 2014-го.

57

«Carhartt» – заснована 1889 р. Гамільтоном Кархартом у штаті Мічиган сімейна компанія, відома різноманітним тривким спецодягом; від 1990-х рр. робочий одяг компанії став популярним у вуличній і поп-культурі.

58

Фредді перекручує назву третьої частини Старого Заповіту «Книги Левит», де містяться законодавчі норми та ритуали для юдейських священиків.

59

LCD Soundsystem (2001–2011) – поп-панк-гурт із Нью-Йорка, який грав яскраву танцювальну музику.

60

6. футів 3 дюйми = приблизно 190 см.

61

Vin Diesel (нар. 1967 р.) – знаменитий актор атлетичної статури, який зазвичай грає героїчних персонажів.

62

«Levi's 501» – модель джинсів компанії «Levi Strauss», яка незмінною випускається з кінця XIX сторіччя.

63

1/4 дюйма = 0,6 см.

64

Max Factor (1877–1938) – засновник популярного бренду косметичних засобів, який вважається «батьком» сучасного макіяжу.

65

John Ray Grisham (нар. 1955 р.) – американський правник, політик, письменник, автор відомих у всьому світі романів у жанрі «юридичного трилера».

66

«Alcoholics Anonymous» – засноване 1935 року добровільне товариство людей, які бажають позбутись алкогольної чи наркотичної залежності.

67

Dorothy Parker (1893–1967) – поетеса, новелістка, кіносценаристка, ушлявлена своїм в'їдливим почуттям гумору.

68

«Circuit City Stores» – заснована 1949 р. перша в світі мережа крамниць, орієнтованих на продаж і обслуговування побутової електроніки, збанкрутувала 2009 р.; «Best Buy» – заснована 1966 р. мережа крамниць побутової електроніки.

69

«No One Needs To Know» – хіт 1996 року канадської кантрі-співачки Шанай Твейн (Shania Twain).

70

«Netflix» – заснована 1997 року інтернет-компанія, що «на вимогу» транслює своїм передплатникам фільми, серіали тощо; «Redbox» – заснована 2002 року компанія, яка володіє широкою мережею торговельних автоматів, у яких можна взяти DVD та Blu-ray диски напрокат.

71

Sylvester Graham (1794–1851) – пресвітеріанський священик і дієтолог, який 1826 р. створив рецепт печива з цільнозернового борошна.

72

Mosk apple pie – пиріг, що набув популярності в часи Великої депресії і Другої світової війни: робиться зовсім без яблук, зазвичай із крекерів з ванільним і лимонним сиропами та корицею.

73

Автошини з білою боковиною вважаються стильнішими і якіснішими за чисто-чорні.

74

«Cheerios» – вівсяні пластівці на сніданок, які випускаються з 1941 р.

75

«Bud Light» – сорт світлого 4,2 %-го пива, який компанія «Budweiser» випускає з 1982 р.

76

«Cleveland Indians» – заснована 1915 р. бейсбольна команда, що входить до Центрального дивізіону вищої ліги; з цього і розкиданих далі по тексту натяків можна зрозуміти, що дії в романі відбуваються в якомусь із містечок штату Огайо на берегах озера Ері.

77

Scott Lee Peterson (нар. 1972 р.) – засуджений 2004 р. до смертної кари за вбивство 2002 р. своєї дружини і ненародженого сина в місті Модесто, Каліфорнія; на 2014 рік справа все ще проходить апеляцію, оскільки суб'єкт не визнає себе винним.

78

Euell Theophilus Gibbons (1911–1975) – відомий пропагандист «повернення до природи», автор популярних книжок про здорове харчування дикими рослинами.

79

Елбертон Абрагам Титл, знаний по перших літерах імені як Вай Ей Титл (Yelberton Abraham Tittle, нар. 1926 р.) – знаменитий гравець в американський футбол; прізвище «Tittle» та слово «titties» («цицьки») на слух можуть сприйматися майже однаковими.

80

Омар Малий – персонаж серіалу «Дроти», добре вихований молодик, безжальний грабіжник вуличних наркоторговців.

81

«Angel, Angel, Down We Go» – тематична пісня з однойменного «кислотно-психоделічного» фільму 1969 року (інша назва «Культ проклятих»), яку виконував актор і співак, лідер американського рок-гурту «The Wild Ones» Jordan Christopher (1940–1996); 1988 р. фільм надихнув екс-лідера рок-гурту «The Smiths», британського співака Morrissey на створення власного хіта: «Янголе, янголе, ми падаємо разом, не забирай цієї ночі в себе життя...»

82

«Weight Watchers» – заснована в Нью-Йорку 1963 р. компанія, яка пропонує різноманітні продукти й індивідуально-гуртові програми (проводяться зустрічі для обміну досвідом, як у «Анонімних Алкоголіків») для схуднення; наразі працює в 30 країнах.

83

Твеепуорпер (сленг) – школярки 9–15 років, які жадібно стежать за життям великих і місцевих знаменитостей, імітуючи на своєму рівні їхню манеру поведінки, одяг тощо.

84

«Men's Wearhouse» – заснована 1973 року компанія, що спеціалізується на продажу суто чоловічого одягу, взуття та аксесуарів; гасло: «Вам сподобається, як ви виглядаєте. Я це гарантую».

85

«Ніч на Лисій горі» (1867) – симфонічна сюїта російського композитора М. П. Мусоргського (1839–1881).

86

Алюзія на поему англійського поета Френсіса Томпсона (1859–1907) «Небесний гончак» (1893) про гонитву Бога за всіляко вислизаючою в бік гріха людською душею, яка поважно вплинула на англо-американське містичне мистецтво.

87

Buckhead – район у північній частині столиці штату Джорджія та одному з найбагатших міст світу Атланті.

88

«OxyContin» – нове покоління оксикодону, опіоїдного болетамувального препарату, розробленого у 1916 році німецькою фірмою «Баер» на заміну знятому з виробництва героїну.

89

Мається на увазі фільм «Кристина» (1983) за однойменним романом Стівена Кінга того ж року, де йдеться про машину марки «Плімут», що діє, як самостійна, ревнива, цілеспрямована на вбивство жива істота.

90

Ідеться про міні-серіал «Воно» (1990), знятий за опублікованим 1986 р. однойменним романом Стівена Кінга.

91

Гарного дня (італ.).

92

В'hai (Bahai, Бахай) – всесвітня релігія, заснована проповідником Багауллою в Персії у XIX ст.; вегетаріанство не є обов'язковим для прихильників цієї релігії, але всіляко заохочується.

93

18 дюймів = 45,7 см.

94

«Bob Ross Auto Group» – заснована 1979 р. у штаті Огайо сімейна компанія, що володіє автомобільними салонами і станціями техобслуговування; відома тим, що її хазяїн Роберт Росс став першим у світі чорношкірим, офіційним представником бренду «Мерседес».

95

Lacrosse – популярна спортивна гра 12 ? 12 родом із Канади, у якій тверді гумові м'ячі перекидають за допомогою «кросів» – плетінок на довгих держаках.

96

John Wayne (1907–1979) – кіноактор, режисер і продюсер, уславлений ролями крутих парубків; Lil Wayne (нар. 1982 р.) – репер із Нового Орлеану.

97

«New York Yankees» – заснована 1901 р. команда східного дивізіону Вищої бейсбольної ліги,

98

«Lawn-Boy» – ручна газонокосарка, різноманітні моделі якої з 1934 р. випускає компанія «Evinrude».

99

«Pop-Tarts» – печиво з різноманітною начинкою, яке рекомендується підсмажувати в тостері, але можна їсти і так.

100

«Berry Berry Good» – тістечко-морозиво з ягодами, «Flavor of the Day» – заморожений крем, «Tastey Frosties» – цукровані пластівці, «Brownie Delites» – шоколадні тістечка, «Freeze-Stix» – заморожений сік, «Whistle Pops» – льодяники.

101

Teaberry (гаультерія лежача) – північно-американський низенький кущ із запашними білими квітами і червоними істівними плодами; з усіх частин рослини можна готувати вітамінний чай.

102

Kunta Kinte (1750–1822) – раб родом із Гамбії, про якого, засновуючись на усних історіях, написав книгу «Корні. Сага американської родини» (1976) письменник афроамериканець Алекс Хейлі (1921–1992); знятий 1977 р. телевізійний міні-серіал за книгою мав величезний успіх.

103

«Ванільний» – прізвисько білих у чорному жаргоні.

104

Warfarin – антикоагулянт, ліки, які призначають при тромбозах; також використовується як пестицид.

105

«Patek Philippe» – заснована 1839 р. швейцарська компанія, яка виробляє годинники класу люкс, найдешевші з них коштують від \$9000.

106

День Подяки – запроваджене президентом Лінкольном 1863 р. національне свято, яке святкується у четвертий четвер листопада.

107

«Ford Crown Victoria» – шестимісна задньоприводна модель «Форда», що випускалася у 1992–2012 рр. і була найбільш поширеним автомобілем в американських силах правопорядку.

108

Scott Cameron Pelley (нар. 1957 р.) – до власної програми на «CBS News» був військовим репортером у Кувейті та Іраку, потім головним кореспондентом свого каналу при Білому Домі, вважається одним з найкращих тележурналістів у США.

109

Brian Douglas Williams (нар. 1959 р.) – телезірка, чия кар'єра різко пішла вгору, завдяки його якісним репортажам із місць подій під час цунамі в Індійському океані й урагану Катрина, від 2004 – редактор-ведучий щовечірньої програми «NBC Nightly News».

110

«YouTube» – інтернет-ресурс, де кожен може вільно викладати і коментувати будь-які відеосюжети.

111

«Ruger» – заснована 1949 р. четверта за потужністю збройова компанія в США, яка серед усього іншого має в своєму доробку широкий модельний ряд револьверів.

112

Radney Foster (нар. 1959 р.) – автор-виконавець у жанрі кантрі, який був популярним у 1990-х рр., але згодом почав здебільшого писати пісні для інших і займатися продюсуванням.

113

«Hallmark Cards» – заснована 1910 р. найбільша в США компанія з випуску вітальних карток та інших подарункових речей.

114

Warsaw (Варшава) – у США понад десяток міст і містечок із цією назвою.

115

David Herbert Lawrence (1885–1930) – англійський романіст, поет, драматург, критик і художник, зокрема автор скандальної свого часу книги «Коханець леді Чаттерлей»; один із найвизначніших письменників першої третини XX ст.

116

«Ivy League» – асоціація восьми найстаріших університетів на північному сході США.

117

«Tea Party Movement» – політичний рух із консервативно-лібертаріанською ідеологією; назва походить від «Бостонського чаювання» 1773 р. – першій

рішучої акції американських колоністів проти англійських порядків, яка поклала початок Американській революції і війні за незалежність.

118

Raison d'être (фр.) – підстава і сенс.

119

«Facebook» – заснована 2004 р., наразі найпопулярніша соціальна інтернет-мережа; «LinkedIn» – заснована 2003 р. інтернет-мережа, орієнтована на фахівців і бізнесменів.

120

«Twitter» («цвірінькання» – англ.) – заснована 2008 р. соціальна мережа в інтернеті, де у приватних мікроблогах користувач може публікувати короткі текстові повідомлення та зображення.

121

Tribeca – відомий історичний квартал на Мангеттені.

122

«Mail Boxes Etc» – заснована 1980 р. глобальна кур'єрсько-поштова мережа з понад 6000 бізнес-центрів у різних країнах.

123

Gloomy Gus – прізвисько сумної, похмурої людини, походить від одного з персонажів коміксу «Щасливий хуліган», створеного 1900 р. художником Фредериком Оппером (1857–1937).

124

«Happy Days Are Here Again» (1929) – пісня, яка прозвучала в романтичному фільмі-мюзиклі «Chasing Rainbows» («Гонитва за веселками», 1930), стала гімном успішної виборчої кампанії президента Ф. Д. Рузвельта і досі виконується багатьма поп-зірками.

125

«Цукровий Татусь» = «Дядько Сем» – один з евфемізмів для уряду США.

126

Ebonics – мінливий за географічним, соціальним і віковим застосуванням жаргон чорних мешканців США.

127

Мається на увазі герой комедійного серіалу «Chappelle's Show» (2003–2006) Tyrone Biggums (Тайрон Великі Ясна) – чорний хлопець з опухлими білими губами й писклявим голосом, котрий їсть сендвічі з креком, запиваючи їх енергетичним напоєм «Red Balls» («Червоні яйця»), головним інгредієнтом якого є кокаїн.

128

«АМС» – заснований 1984 р. кабельний телеканал «American Movie Classics», що спеціалізується на показі кінофільмів та серіалів; «ТМС» – заснований 1973 р. передплатний супутниковий телеканал «The Movie Channel», що спеціалізується здебільшого на нових фільмах, зокрема створених

незалежними від голлівудських компаній продюсерами, а також транслює еротичні програми.

129

Pepperoni – різновид гострої ковбаси салями італо-американського походження.

130

«Ророн» – недорога горілка, яку випускає найбільша в світі компанія-виробник алкоголю, британська «Diageo plc».

131

Маються на увазі війни, що провадили США – у Кореї (1950–1953) та у В'єтнамі (формально: 1956–1975), хоча активний період останньої тривав з 1965 до 1972 р.

132

Northfield – Північне поле.

133

«Half & Half» – суміш 50 ? 50 % незбираного молока та вершків, найчастіше використовується для додавання до кави.

134

«Survivor» – започаткований у Британії 1992 р. формат реаліті-шоу, відомий в Україні як «Останній герой».

135

Router – комп'ютерний маршрутизатор; grouter – цементний насос.

136

Автоеротизм – один із синонімів нарцисизму, сексуальної девіації, коли особа відчуває статевий потяг до самої себе.

137

Злиття теплого і холодного атмосферних фронтів, яке викликає сильні грози і зливи.

138

«Gothic Rainbow: Beginning Volume of the Vampire Nocturnaries» (1997) – перший роман каліфорнійського дизайнера комп'ютерних ігор і скейтбордів Eric Muss-Barnes (нар. 1971 р. у штаті Огайо), у якому йдеться про кохання дорослого вампіра до юної, непопулярної серед однолітків дівчини.

139

«The Wild Bunch» (1969) – технічно й стилістично видатний фільм у жанрі вестерн режисера Сема Пекінпа (1925–1984), у якому йдеться про банду, що 1913 р. після невдалого пограбування залізничної контори відчайдушно проривається з Техасу до Мексики.

140

«Roomba» – автоматичні пилосмоки, які з 2002 року випускаються компанією «iRobot»; самі їздять по підлозі, оминаючи перешкоди, визначають більш запилені місця, зупиняючись над ними довше, а також уникають сходів.

141

«Time Warner» – заснована 1985 р., наразі найбільша в світі мультимедійна корпорація; «Comcast» – заснована 1963 р., наразі найприбутковіша компанія з надання доступу до телеканалів і інтернету; «Xfinity» – підрозділ суто цифрових технологій компанії «Comcast».

142

20-30 ярдів = 18-27 метрів.

143

1,9 милі = 3,05 км.

144

Створений 1877 р. фірмою «Yale & Towne» стандартний навісний замок, під час відмикання якого дужка автоматично відкидається набік.

145

«L. L. Bean» – заснована 1912 р. у Фріпорті, штат Мейн, Леоном Ленвудом Біном сімейна компанія, яка виробляє й продає туристичний одяг і спорядження; крамниці під брендом «Л. Л. Бін» існують по всьому світу.

146

Bruce Springsteen (нар. 1949 р.) – рок-бард, який, завдяки своєму впливу на американську музично-поетичну культуру дістав прізвисько «Бос».

147

«Zantac» – торговельна назва противиразкового засобу «Ранітидину».

148

Philip Marlowe – приватний детектив, наскрізний герой творів одного з засновників жанру жорстокого кримінального роману Реймонда Чандлера (1888–1959).

149

«American Typewriter» – комп'ютерний шрифт, розроблений 1974 р. на основі класичного шрифту, який створив 1868 р. винахідник першої справжньої друкарської машинки Кристофер Шоулз (1819–1890).